

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์

วิทยานิพนธ์นี้ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2567

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2567

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
ผู้วิจัย : นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์
ปริญญา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร สุจารี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยโท ดร.ณัฏฐชัย จันทชุม
ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรม 2)พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 3) นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และ 4) ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรม 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 3) การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และ 4) ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 และ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในระยะที่ 1 ได้แก่ นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 92 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม คือ อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 9 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในระยะที่ 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้และประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หลักสูตรฝึกอบรม แบบทดสอบ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบได้แก่ ค่า ทีเทส (t-test dependrent) และ One Sample test

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52)

ส่วนความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู โดยรวมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.10) 2) หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) เนื้อสาระ 5) กิจกรรมการฝึกอบรม 6) สื่อประกอบการฝึกอบรมและ 7) การวัดและประเมินผล ส่วนผลของการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.83, $S.D.$=0.34) 3) ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ พบว่า นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาครูที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถสอบผ่านข้อสอบ (RMU_UET) ของสำนักวิเทศน์สัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ร้อยละ 73 และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมฝึกอบรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.10) 4) ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.15, $S.D.$ =0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม, การใช้ภาษาอังกฤษ, กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

Title : Development of Training Curriculum on Using English for Pre-service Teachers Aligned with the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)
Author : Miss Thanatporn Khattiyanon
Degree : Doctor of Philosophy (Research and Curriculum Development) Rajabhat Maha Sarakham University
Advisors : Assistant Professor Dr.Tipaporn Sujaree
Assistant Professor Acting Sub. LT. Dr.Nattachai Juntachum
Year : 2024

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the basic information and training needs, 2) develop a training curriculum, 3) implement the training curriculum, and 4) evaluate the effectiveness of the English language training program for pre-service teachers, aligned with The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). The research was conducted in four phases: 1) studying the basic information and training needs, 2) developing the training curriculum, 3) implementing the training curriculum, and 4) evaluating the effectiveness of the English language training program for pre-service teachers according to The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). The population consisted of 120 third and fourth-year English major students from the faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University. The sample used for studying the basic information and training needs in the first phase included 92 third and fourth-year students. The target group for the focus group discussions consisted of 9 English Lecturers, while the sample for the interviews included 20 third and fourth-year English major students from the Faculty of Education, selected through purposive sampling. The second phase's informants were 7 experts and professionals. The target group for implementing and evaluating the training program consisted of 30 English major students from the faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, and 7 experts, selected through purposive sampling. Research tools included questionnaires, interviews, the training curriculum, tests, satisfaction surveys, and an efficiency evaluation form for the

curriculum. Statistical analysis methods included percentage, mean, standard deviation, t-test (dependent), and One Sample test.

The research found that: 1) The condition and demand for English language development according to the European Union's language framework were at a moderate level ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52), while the demand for developing English language skills among pre-service teachers was at the highest level ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.10). 2) The developed training curriculum consisted of 7 components: 1) background and importance of the problem, 2) curriculum principles, 3) objectives, 4) content, 5) training activities, 6) training media, and 7) evaluation and assessment. The overall appropriateness of the curriculum was rated at the highest level ($\overline{X}$ =4.83, $S.D.$=0.34). 3) The implementation of the developed training curriculum showed that students' test scores significantly improved after training at the .01 level, and pre-service teachers who completed the training could pass the RMU_UET exam by the International Relations and Educational Management Office of Rajabhat Mahasarakham University, with 73% passing. Overall satisfaction with the training activities was rated at the highest level ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.10). 4) The assessment results of the training curriculum's development included the context, input, process, and product evaluations, with an overall high rating ($\overline{X}$ =4.15, $S.D.$=0.66). Evaluation by individual aspects revealed high ratings in all aspects. In summary, the research findings demonstrate that the developed training curriculum is effective and enables using the curriculum effectively.

Keywords: Training Curriculum; Using English; Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)

_____Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร สุจารี ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐชัย จันทชุม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษกนก ดวงชาทม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพงศ์ ทิพย์ชาติ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำชี้แนะในการปรับปรุง จนเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ขึ้นมาได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ช่วยในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครุศาสตร์และสำนักวิเทศสัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ได้อนุเคราะห์ให้ใช้พื้นที่และข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบคุณคณะอาจารย์และนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ได้ให้ความร่วมมือในการอบรมอย่างดียิ่ง และนำเครื่องมือวิจัยไปใช้ในพื้นที่ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณนายมาวิน ปูนอน ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยและเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ในท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอมอบความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์นี้บูชาพระคุณของ คุณพ่อสุรจิต ขัติยนนท์ และคุณแม่ศิริพร ขัติยนนท์ ที่เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและสนับสนุนผู้วิจัยในทุกด้านมาตลอด

นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคสมัยที่เทคโนโลยีและความรู้เติบโตอย่างรวดเร็ว ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลและติดต่อสื่อสารกับผู้คนทั่วโลก ด้วยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ เช่น สังคม การเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ทำให้ความสามารถในการเรียนรู้และสื่อสารขยายขอบเขตออกไปอย่างไม่มีขีดจำกัด ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือหลักในการค้นหาความรู้และเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน รวมถึงการเจรจาในเรื่องของการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสากล ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้กับประชาชนทุกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล

กระทรวงศึกษาธิการได้วางนโยบายเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติการศึกษาในทุกระดับให้มีการเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเพิ่มศักยภาพให้กับนักเรียน โดยเน้นย้ำการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสื่อสาร ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่เวทีอาเซียน ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายใหม่เพื่อปฏิรูปการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทุกภาคส่วน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกันตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษอย่างเร่งด่วน

การจัดการการสอนภาษาอังกฤษจึงต้องมีประสิทธิภาพ และมีเป้าหมายที่ชัดเจนตามมาตรฐานสากล โดยใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักหลักในการจัดการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว เพื่อให้การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยมีเป้าหมายในการเรียนรู้และพัฒนาที่เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางในการดำเนินการที่เป็นเอกภาพ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล ที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages : CEFR) คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินภาษาที่

สองหรือ ภาษาต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 2002 สภาแห่งสหภาพยุโรปได้กำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิง CEFR ในการตรวจสอบ ความสามารถทางภาษา ปัจจุบันกรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล

ในประเทศไทยกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ได้ถูกใช้เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศ ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายเร่งด่วนในการปฏิรูปการศึกษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครูรวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางในการดำเนินการที่เป็นเอกภาพ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล ที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับ 2 กลุ่มหลัก คือ สถานศึกษา (ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา) และผู้รับใบอนุญาตวิชาชีพครู ทั้งนี้ ก็เพื่อเพื่อยกระดับการความสามารถและความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

อย่างไรก็ดีจากรายงานดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย ของสถาบันภาษาเอ็ดดูเคชั่นเฟิร์ส ในปี 2560 พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นอันดับที่ 53 จากประชากรใน 80 ประเทศ (Prachachatturakit Online, 2017) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 ก็เช่นกัน นักเรียนสอบได้คะแนนภาษาอังกฤษโดยมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 28.31 ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คือไม่ถึงร้อยละ 50 รวมทั้งการสอบวัดความถนัดทั่วไป (GAT) เพื่อวัดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ประจำปีการศึกษา 2561 นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 46.35 (National Institute of Educational Testing Service (Public Organization), 2018)

จะเห็นได้ว่า ระดับความสามารถในด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน มีความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการติดต่อ สื่อสาร และเข้าถึงแหล่งข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ในการยกระดับความสามารถในด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้น ครูจึงมีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนการยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ครูจะต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล จากการเป็น “ครูสอน” (Teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น การรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ที่เรียกว่า PLC (Professional Learning Community) (วิจารณ์ พาณิช, 2555)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) (2557) ได้นำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Languages

(CEFR) มาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดความสามารถทางภาษาของผู้สอนและผู้เรียน โดยกำหนดความสามารถทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาไว้ที่ระดับ A2 และครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาที่ระดับ B2 ทั้งนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีความสามารถทางภาษาอังกฤษยังไม่เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยในปี พ.ศ. 2558 มีการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของครูทั่วประเทศ พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามีความสามารถทางภาษาไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ระดับ B2 คิดเป็นร้อยละ 93.99 ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูงมาก ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า หากครูภาษาอังกฤษซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับเยาวชนของชาติ ยังขาดสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และสมรรถนะด้านอื่น ๆ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ (ลักษณ์พร เข้มขัน และจิติมา วรรณศรี, 2564, น. 300)

สิรธัมม์ อุดมธรรมานุภาพ (2564) ได้กล่าวถึง การพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเบื้องต้นสู่ความสำเร็จในการสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาไว้ว่า

“การเรียนภาษาอังกฤษมีความสำคัญในด้านการศึกษาตลอดมา ทั้งการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษาทั้งสี่ประการ ได้แก่ การฟังการพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งนำมาสู่การต่อยอดทักษะทางภาษาตามมาตรฐานการพัฒนาภาษาอังกฤษตามกรอบทฤษฎี Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เพื่อเป็นแบบทดสอบมาตรฐานเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับ โดยผู้เรียนปริญญาตรีถูกกำหนดให้มีความสามารถภาษาอังกฤษในระดับ B1 Intermediate หรือเทียบเท่า TOEIC 500-780 คะแนน ด้วยการยกระดับมาตรฐานทางด้านภาษาสำหรับการศึกษาระดับระดับสูง (Higher Education)”

อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์จากงานวิจัยจำนวนมากพบว่าการพัฒนาภาษาอังกฤษเบื้องต้นในประเทศไทยยังมีอุปสรรคอยู่มากเห็นได้ชัดจากการนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัย พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยอยู่ในระดับต่ำมาก จากการทดสอบภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (TOEFL) ประจำปี 2563 พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 55 จาก 60 ประเทศทั่วโลกที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย 13 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก พบว่า มาเลเซีย และสิงคโปร์มีทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง เกาหลีอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และเวียดนาม ทักษะความสามารถอยู่ระดับปานกลาง จีนอยู่ในระดับต่ำ ส่วนไทยอยู่กลุ่มระดับทักษะต่ำมาก โดยไทยได้คะแนนเฉลี่ย 44.44 นอกจากนี้ ใน Education First English

Proficiency Index ปี พ.ศ. 2563 (EF EPI, 2020) พบว่าประเทศไทยถูกจัดทักษะความสามารถภาษาอังกฤษอยู่ในลำดับที่ 89 จาก 100 ประเทศ และลำดับที่ 20 จาก 24 ในเอเชีย ซึ่งอยู่ในระดับความเชี่ยวชาญที่ต่ำมาก ด้วยคะแนน 419 (ค่าคะแนนเฉลี่ย EF EPI average อยู่ที่ 550) จะเห็นได้ว่าผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาผ่านการเรียนรู้และทดสอบพื้นฐานคำศัพท์หรือการใช้ภาษาอังกฤษโดยทั่วไปมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังมีมีความจำกัดในทักษะทั้งการ ฟัง พูด อ่าน เขียน ทั้งนี้ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยอาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ถูกต้อง การขาดบุคคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและบริบททางสังคมที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นมากกว่าการใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษา อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่งอิทธิพลต่อโอกาสการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มักจะ เกิดขึ้นในชั้นเรียนแต่ขาดการฝึกฝนและใช้ในสถานการณ์จริง (สิรธัมม์ อุดมธรรมานุภาพ, 2564, “การพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเบื้องต้นสู่ความสำเร็จในการสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศ TOEIC ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา”, ย่อหน้าที่ 8)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป อันจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้และการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน และศึกษาแหล่งข้อมูลของแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการจัดเตรียมบทเรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสู่ความสำเร็จในการสอบ CEFR เพื่อประกอบวิชาชีพครูผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เป็นอย่างไร

1.2.2 หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป มีลักษณะ องค์ประกอบและขั้นตอนเป็นอย่างไร

1.2.3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1.3.2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1.3.3 เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1.3.4 เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรม ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 3 เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และระยะที่ 4 เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยมีขอบเขตการวิจัยในมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 และ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 120 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ได้แก่ นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3-4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 43). ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน ใช้สำหรับตอบแบบสำรวจในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 20 คน โดยแยกเป็นกลุ่มเก่ง จำนวน 10 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ

และตรวจสอบคุณภาพทางด้านแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ขอบเขตเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมและการวัดและการประเมินผล ประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนชาติ หล่อนกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนธยา น้อยวังคลัง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3) อาจารย์ ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลี้ยง ทุมทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

6) อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

7) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล

1.4.1.4 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.1.5 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 4 เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการฝึกอบรม

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจ

1.4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อตามกรอบการอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ประกอบไปด้วย เนื้อหาการอบรมเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษที่เทียบเคียงความสามารถทางภาษาอังกฤษ

ในแต่ละระดับและแบบทดสอบเทียบเกณฑ์มาตรฐานตามกรอบ CEFR ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ ประกอบด้วย

1.4.3.1 ระดับในการพัฒนา B1 (Intermediate Level) ประกอบด้วยเนื้อหาพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

1.4.3.2 แบบทดสอบ Pre-test และ Post-test แบ่งเป็นข้อสอบปรนัย 60 ข้อ และข้อสอบวัดทักษะการพูด 2 ข้อ เทียบเกณฑ์มาตรฐานตามกรอบ CEFR ที่ผ่านการตรวจสอบด้านเนื้อหาของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

รายละเอียดการอบรมเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษที่เทียบเคียงกับผล CEFR ในระดับ B1

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
1.	Pre-test แบบทดสอบก่อนเรียน			2	2	-
2.	B1	การพัฒนาทักษะการฟังนักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของบทสนทนาในเรื่องที่คุ้นเคยได้ และยังเข้าใจประเด็นหลักๆ ของรายการวิทยุและทีวี ข่าว และเรื่องต่างๆ ที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน	Unit 1: Listening Practice This unit is focused on everyday situations and common interactions. Students can understand: • Main points on common topics	6	6	70%

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
			at work, school, or traveling • General and specific details given clear speech • Factual texts on subjects of interest			
3.	B1	พัฒนาทักษะการพูด นักศึกษาสามารถอธิบายข้อมูลของตัวเอง และประสบการณ์การต่างๆได้อย่างมั่นใจและชัดเจน และยังสามารถอธิบายความใฝ่ฝัน ความหวัง และเป้าหมายของตัวเองในรูปแบบง่ายๆ	Unit 2: Speaking Practice • Personal Introduction and Description • Utilizing Verb Tenses • Mastering Storytelling • Intermediate Grammar	6	6	70%

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
		และเติมคำบรรยายสั้นๆ				
4.	B1	การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด นักศึกษาสามารถเข้าใจประเด็นหลักๆ สามารถจัดการกับเหตุกาณ์โดยส่วนใหญ่ที่เกิดขณะการเดินทางในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษได้ อีกทั้งยังเข้าร่วมบทสนาภาษาอังกฤษเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องเตรียมตัวได้	Unit 3: Listening and Speaking 1.Conversational Fluency • Improve fluency and accuracy in listening and speaking English • Enhance grammatical understanding and application in conversation • Expand vocabulary relevant to everyday topics and specific interests	6	6	70%

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
			2. Listening and Speaking Practice • Listening to news reports, podcasts, or interviews. • Watching short lectures or talks and discussing key points. • Interactive listening tasks with follow-up questions. • Group activities focused on summarizing and presenting the content heard.			

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
5.	B1	การพัฒนาทักษะการอ่าน นักศึกษาสามารถเข้าใจบทความทั้งที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน และการทำงานได้ และเข้าใจคำบรรยายเหตุการณ์ ความรู้สึก และความปราถนา ทั้งในรูปแบบของจดหมายและข้อความ	Unit 4: Reading 1. Reading Comprehension: skimming, scanning, intensive reading, extensive reading, and critical reading. 2. Do online-reading practices: practice through a variety of texts such as blog posts, articles, and reading tests, enabling students to improve their	6	6	70%

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
			understanding and interpretation of texts, as well as to expand their vocabulary and language proficiency.			
6.	B1	การพัฒนาทักษะการเขียน นักศึกษาสามารถเขียนบทความง่ายๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถเขียนอีเมลที่สามารถอธิบายข้อมูลของตัวเองและประสบการณ์ต่างๆของนักศึกษาได้	Unit 5: Writing 1. Fundamental Writing A. Sentence Structure B. Clauses and Sentence Types 2. Writing Personal Letters and Emails • Writing personal letters and emails	6	6	70%

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
			• Brainstorming and drafting creative pieces • Peer review and feedback			
7.	B1	การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน นักศึกษาสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ถ้าเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ สามารถบรรยาย	Unit 6: Speaking and Writing 1. Advanced Conversations in Daily Life, e.g. discussing hobbies, interests, recent news, and personal experiences, etc. 2. Storytelling and Narratives 3. Constructive Writing	6	6	70%

ลำดับที่	ระดับในการอบรม	ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแต่ละระดับ	เนื้อหาในการอบรม	จำนวนชั่วโมงในการอบรม	จำนวนชั่วโมงที่ต้องผ่าน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ผู้เข้าอบรมต้องสอบผ่านเกณฑ์)
		ประสบการณ์ เหตุการณ์ ความคิด ฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตผลสั้นๆ ได้				
8.	Post-test แบบทดสอบหลังเรียน			2	2	70%

2 ชั่วโมงสุดท้ายของการอบรมในแต่ละระดับเป็นการตะลุยโจทย์ก่อนสอบ

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

1.4.4.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ปีการศึกษา 2/2565 และ 2/2566

1.4.4.2 การทดลองใช้หลักสูตรและการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ปีการศึกษาที่ 2/2566

1.4.5 ด้านพื้นที่

พื้นที่วิจัย ได้แก่ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และยืนยันประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระ 5) รูปแบบและกิจกรรมหรือประสบการณ์ 6) สื่อประกอบหลักสูตร และ 7) การวัดและประเมินผล

กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป หมายถึง มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ เพื่อตรวจสอบความสามารถทางภาษา ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ครอบคลุมทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านหลักตามมาตรฐาน CEFR ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้เนื้อหาและแบบทดสอบวัดความสามารถเทียบเคียงผลทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และทำการทดสอบให้มีความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความพึงพอใจการใช้หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวกของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมและร่วมกิจกรรมแล้วมีความพึงพอใจ เกิดความรู้ความเข้าใจได้ตามเป้าหมายระหว่างฝึกอบรมและระหว่างจัดการเรียนรู้ วัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ และความรู้สึกเชิงบวกของผู้เข้าอบรมที่มีต่อหลักสูตรที่ได้พัฒนาและนำไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาครู หมายถึง นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1.6.2 นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการหลักสูตรฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3 เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม สำหรับพัฒนาบุคลากรในด้านวิชาชีพและบุคคลทั่วไปที่สนใจ

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
2. สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ
3. กรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR)
4. แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
6. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ
7. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา
8. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
9. บริบทพื้นที่วิจัย
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
11. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 1272) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงประมวลวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 4) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า ประสบการณ์ทั้งมวล และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์ความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างเหมาะสมกับวัยโดยผ่านกระบวนการประเมินอย่างเป็นระบบ

สงัด อุทรานันท์ (2547, น. 15) ให้ความเห็นว่า หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และเนื้อหาสาระในส่วนที่เป็นงานทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ทักษะและค่านิยมที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ได้กำหนดไว้

ฆนัท ธาตุทอง (2551, น. 3-4) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่สังคมคาดหมายและมุ่งหวังให้เกิดกับเด็ก

รุจิร์ ภู่สาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545, น. 77) กล่าวว่าหลักสูตรมาจากภาษาลาตินว่า Race Course แต่เมื่อนำมาใช้ในการศึกษาหลักสูตร คือ แผนการเรียนประกอบด้วยเป้าหมายและจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอ และจัดการเนื้อหา ซึ่งจะรวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลลัพธ์ของการเรียน

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 15) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐาน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา

ประสาท เนืองเฉลิม (2554, น. 66) สรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรฉบับร่าง ทดลองใช้ จัดทำหลักสูตรฉบับจริง ปรับปรุงกระบวนการใช้ และปรับปรุงตัวหลักสูตรซึ่งอาจจะต้องหมุนเวียนกระทำซ้ำต่อเนื่องจนกว่าจะเปลี่ยนหลักสูตรทั้งหมดให้มีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542, น. 81) และมาเรียม นิลพันธุ์ (2543, น. 6) ให้ความหมายหลักสูตรสรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ที่ จัดให้ผู้เรียนโดยการจัดทำเป็นเอกสารโครงการ แผนหรือข้อกำหนดที่เรียกว่า “หนังสือหลักสูตร” อันประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียน การสอน และมีการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ไว้ในเอกสารเล่มอื่น ๆ ที่เรียกว่า “เอกสารประกอบหลักสูตร” เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียน แต่ละคนให้เกิดความรู้ ความสามารถ ไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนาความรู้ไปสู่การปฏิบัติในการเรียนรู้ ด้วยตนเอง รู้จักตนเองสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

Armstrong (2003, p. 20) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง กระบวนการตัดสินใจ และสร้างหลักสูตร ซึ่งมีเป้าหมายสำหรับการเตรียมการ และการประเมินแผนการตัดสินใจที่จะพัฒนาผู้เรียนโดยเฉพาะด้านความรู้ และทักษะ ความหมายดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ 3 ปัจจัยหลักของหลักสูตร คือ การถ่ายโอนความรู้ กระบวนการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูล ความรู้สารสนเทศใหม่ ๆ

Smith (2005) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรแยกไว้เป็นส่วนย่อย ๆ ไว้ดังนี้

หลักสูตร คือ องค์ความรู้ (The body of knowledge) ที่จะให้แก่ผู้เรียนเป็นกำหนดรายการของเนื้อหาที่จะต้องให้แก่ผู้เรียน

หลักสูตร คือ สิ่งที่จะมุ่งให้ผู้เรียนเกิดเมื่อสิ้นสุดการสอนแล้ว (Attempt)

หลักสูตร คือ กระบวนการ (Process) ที่จะต้องใช้ในการจัดการเรียนรู้

หลักสูตร คือ สิ่งที่ต้องยอมรับเพื่อไปปฏิบัติ (Praxis) ในการจัดการเรียนรู้

Beauchamp (1981, pp. 61-62) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตร มีอยู่ด้วยกัน 3 สถานะ คือ 1) ความหมายของหลักสูตรในขอบเขต ของศาสตร์สาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร วิธีการใช้หลักสูตรและวิธีการ ประเมินหลักสูตร 2) ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนที่เขียน ขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งตามความหมายนี้จะหมายถึงเอกสารซึ่งเขียนขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งใน เอกสารประกอบด้วยรายละเอียด จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อกำหนดเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน รวมทั้ง กำหนดเวลาสำหรับการเรียนการสอนด้วย และ 3) ความหมายของหลักสูตร ในขอบเขตของระบบ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ การจัดบุคลากร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร กระบวนการประเมินผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นการมองที่เน้นกระบวนการและผลผลิตจากกระบวนการนั้น ๆ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554, น, 8-10) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่นักเรียน หมายถึง วิชาและเนื้อหาสาระที่กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนในชั้นและระดับต่าง ๆ หรือกลุ่มวิชาที่จัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นหลักสูตรเตรียมแพทย์ หลักสูตรวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร จะเน้นหลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารรูปเล่มจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เอกสารหลักสูตร เป็นเอกสารที่กล่าวถึงสาระของหลักสูตรโดยตรง ได้แก่ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง และเนื้อหาที่จัดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ เช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นต้น

2.2 เอกสารประกอบหลักสูตร เป็นเอกสารที่อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้ผลตามความมุ่งหมาย ตัวอย่างเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ คู่มือหลักสูตร คู่มือครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชาต่าง ๆ หรือคู่มือการประเมินผลการเรียน

3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้แก่นักเรียน เป็นหลักสูตรในลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนจัดขึ้น หรือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ ที่เตรียมไว้และจัดได้แก่ นักเรียนโดยโรงเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ มีประสบการณ์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกำหนด กิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะนำไปสู่ประสบการณ์

ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะต่าง ๆ อันแสดงถึงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพกิจกรรมที่ควรจัดให้แก่นักเรียนจะต้องปรากฏอยู่ในหลักสูตรอย่างชัดเจน

4. หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียนเป็นแผนในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ และพฤติกรรมตามที่กำหนด แผนสำหรับจัดโอกาสทางการศึกษาจะแสดงเกี่ยวกับจุดหมายหรือจุดประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล แผนนี้ สร้างขึ้นตามประเภทสถานการณ์ในระดับการศึกษาต่าง ๆ เช่น หลักสูตรก่อนวัยเรียน หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 6 หรืออาจ หมายถึง กลุ่มของแผนย่อยต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่คาดหวัง

5. หลักสูตรในฐานะที่เป็นมวลประสบการณ์ หมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างของนักเรียน รวมถึงเนื้อหาวิชาที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน การจัดหลักสูตรจึงควรพิจารณาถึงประสบการณ์ทุกด้านที่พึงมีของนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

6. หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง เป็นสิ่งที่สังคมมุ่งหวังหรือคาดหมายให้เด็กได้รับ กล่าวคือผู้ที่ศึกษาจนจบหลักสูตรไปแล้วจะมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง จะเกิดผลอย่างไรในตัวนักเรียนบ้าง แนวคิดนี้มองหลักสูตรในฐานะที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังที่จะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลจำเป็นต้องศึกษาและวางแผนให้สอดคล้องกัน

7. หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการมองหลักสูตรในฐานะที่เป็นแผนการเตรียมโอกาสของการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่จัดขึ้นโดยโรงเรียนโดยรวมเอาแผนย่อย ๆ ที่เป็นโอกาสของการเรียนรู้ที่คาดหวังเข้าไว้ด้วยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สิทธิพล อาจอินทร์ (2564) ได้รวบรวมความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

1. หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่จัดให้กับผู้เรียน หลักสูตรในฐานะที่เป็นรายวิชาหรือเนื้อสาระที่จัดขึ้นให้กับผู้เรียน หมายถึง รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนต้องเรียนในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง เช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดรายวิชาหรือสาระการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและ เทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ โดยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังได้กำหนดเนื้อหาสาระหรือสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ได้กำหนดเนื้อหาสาระหรือสาระการเรียนรู้ไว้ 6 สาระ 1) จำนวนและการดำเนินการ 2) การวัด

3) เรขาคณิต 4) พีชคณิต 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และ 6) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น

2. หลักสูตร คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้กับผู้เรียน หลักสูตรในฐานะที่เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน หมายถึง แผนสำหรับนำไปใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

3. หลักสูตร คือ กิจกรรมการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียน หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดขึ้นกับผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรม แนะแนว กิจกรรมกีฬา กิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ กิจกรรมการไปทัศนศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ชุมนุม ชมรม กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

4. หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียน หลักสูตรในฐานะที่เป็นมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียนนั้น ได้มาจากแนวคิดที่ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาวิชาในตำราเรียนอย่างเดียว ส่งผลให้จัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นจึงมีแนวคิดว่าหลักสูตรควรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งปวงที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียนเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การจัดกิจกรรมควรจัดให้ตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา อันจะส่งผลให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

จากความหมายของหลักสูตรข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง รายวิชา เนื้อหา แผนการเรียนรู้ หรือมวลประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็น แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และ มีพัฒนาการความรู้อย่างเป็นระบบ ตามศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และ สามารถดำรงชีวิตในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

2.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการพัฒนาหลักสูตรได้ หลักสูตรที่ดีจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน โดยหลักสูตรต้องประกอบด้วยเป้าหมาย วิธีการและการประเมินผล ซึ่งมีกลุ่มนักศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรเพื่อทำให้หลักสูตรมีความชัดเจน และครอบคลุม

กระบวนการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาวิชาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลหลักสูตร (สุมิตร คุณานุกร, 2532, น.9, วิชัย ดิสสระ, 2535, น. 8, ธำรง บัวศรี, 2542, น. 8-9, บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น. 11–18, Tyler, 1669, p. 11, Taba, 1962, pp. 422–423) ได้เสนอองค์ประกอบของหลักสูตร โดยเพิ่มเติมองค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ครอบคลุมถึง นโยบายการจัดการศึกษาด้วยและกำหนดจุดมุ่งหมายย่อย ขององค์ประกอบด้วยจุดหมายของหลักสูตร และของรายวิชา จุดประสงค์ของการเรียน เนื้อหาวิชา หรือประสบการณ์เรียนรู้ จะมีรายละเอียดมากขึ้นในด้านรูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเป็นยุทธศาสตร์การเรียนการสอน และวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน

นอกจากองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบที่กล่าวมาแล้ว สงัด อุทรานันท์ (2527, น. 187–188, บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น. 12) มีความเห็นว่ายังมีส่วนประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความชัดเจน สามารถชี้แนวทางให้ในการจัดหลักสูตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ความสำคัญและความจำเป็นของหลักสูตร และการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ความสำคัญและความจำเป็นของหลักสูตร เป็นภูมิหลังหรือความเป็นมาของหลักสูตร เพื่อชี้แจ้งให้เห็นสภาพความเป็นมาของหลักสูตร กล่าวถึง เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรนั้น ๆ ขึ้นมาใช้ เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ของการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว

2. การใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นแนวทางในการใช้สื่อ ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งรวมถึงการใช้แหล่งพัฒนาทรัพยากรที่มีในชุมชนด้วย การชี้แนะการใช้สื่อและแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ เป็นวิธีการหนึ่งที่ส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างได้ผล

3. มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นส่วนที่กำหนดขึ้นสำหรับเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, น. 22) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรจะประกอบด้วย 4 ประการ โดยในแต่ละองค์ประกอบจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งแนวตั้งและแนวนอน ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย (Objective) หมายถึง ความมุ่งหวังที่จะทำให้เกิดผลแก่ผู้เรียนภายหลังการใช้หลักสูตร หรือสิ่งที่กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์จะให้เกิดแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการและเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้ การกำหนดจุดมหมายในหลักสูตรแต่ละระดับจะแตกต่างกันตามลักษณะผู้เรียนและการพัฒนา การด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาโดยครอบคลุมลักษณะ 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ

2. เนื้อหาวิชา (Content) หมายถึง สาระสำคัญของความรู้ที่นำมากระตุ้นหรือเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และเกิดคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมาย

เนื้อหาเป็นสิ่งที่กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ และทำหน้าที่เชื่อมโยงให้การจัดประสบการณ์นั้นให้บังเกิดผลตามจุดมุ่งหมายหลักในการเลือกเนื้อหาในหลักสูตร 1) ข้อมูลค้นปรัชญาการศึกษา ได้แก่ เป้าหมายทางการศึกษา องค์ความรู้และธรรมชาติของความรู้ 2) ข้อมูลค้นจิตวิทยาการเรียนรู้ ได้แก่ พัฒนาการและวุฒิภาวะของผู้เรียน ความสามารถและศักยภาพในตัวผู้เรียน ธรรมชาติของการเรียนรู้ของมนุษย์ 3) ข้อมูลด้านสังคม ได้แก่ ความต้องการและความคาดหวังของสังคม หลักที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหาวิชา ประกอบด้วย (1) มีเนื้อหาเฉพาะอะไรบ้างที่จะบ่งชี้ให้ผู้เรียนรู้ในสิ่งนั้น (2) มีข้อเท็จจริง แนวคิดสำหรับ กฎ หลักการอะไรที่สัมพันธ์กับหัวข้อเนื้อหาวิชา (3) เนื้อหาได้ชี้แนวทางเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนและต่อเนื่องอย่างสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องอย่างไร และ (4) เนื้อหาวิชาได้บ่งชี้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ทักษะ และคุณลักษณะค่านิยมในรูปแบบใด

3. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Leaning Experiences) หมายถึงปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ภายนอกของสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนมีปฏิกิริยาต่อการเรียนรู้เกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน คือ เกิดจากสิ่งที่ผู้เรียนกระทำไม่ใช่ครูกระทำ จะเห็นว่าจุดมุ่งหมายที่ระบุทั้งพฤติกรรมและเนื้อหานั้นเป็นจุดหมายปลายทาง (Ends) แต่ประสบการณ์การเรียนที่จะจัดขึ้นเป็นวิธีการ (Means) ที่จะบรรลุถึงจุดหมายปลายทางนั้น หลักในการเลือกประสบการณ์การเรียนมีดังนี้ คือ (1) ควรเลือกประสบการณ์การเรียนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามจุดมุ่งหมาย (2) ประสบการณ์การเรียนรู้ควรเป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน (3) อยู่ในขอบข่ายความสามารถของผู้เรียน (4) ควรเลือกประสบการณ์การเรียนที่สามารถนำไปสู่จุดมุ่งหมายหลาย ๆ อย่างได้

4. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบว่าประสบการณ์การเรียนที่จัดขึ้นได้เกิดผลที่พึงปรารถนาจริงหรือไม่ และได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใดและเป็นการเสนอข้อมูลเพื่อตัดสินใจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง หรือเลือกวิธีการใหม่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งมิติการประเมินความก้าวหน้า และมิติการประเมินผลลัพธ์

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรต้องประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่สอดคล้องกัน ได้แก่ หลักการของหลักสูตร ซึ่งเป็นการกำหนดเป้าหมายเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นผลของหลักสูตรที่ต้องการให้เกิดกับผู้ใช้หลังจากการใช้หลักสูตรนั้นแล้ว เนื้อหาสาระของหลักสูตร เป็นการกำหนดสาระที่สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รูปแบบและกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนสอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตร ระยะเวลาในการใช้หลักสูตร ต้องกำหนดให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนด สื่อประกอบหลักสูตรและการประเมินผลการใช้หลักสูตร จะต้องสอดคล้องกับรูปแบบของหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตร

2.1.3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949, pp. 110-125) ได้ให้แนวคิดในการวางแบบโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Mean End Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียกว่าเหตุผลของ Tyler หลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอน ควรจะตอบ คำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

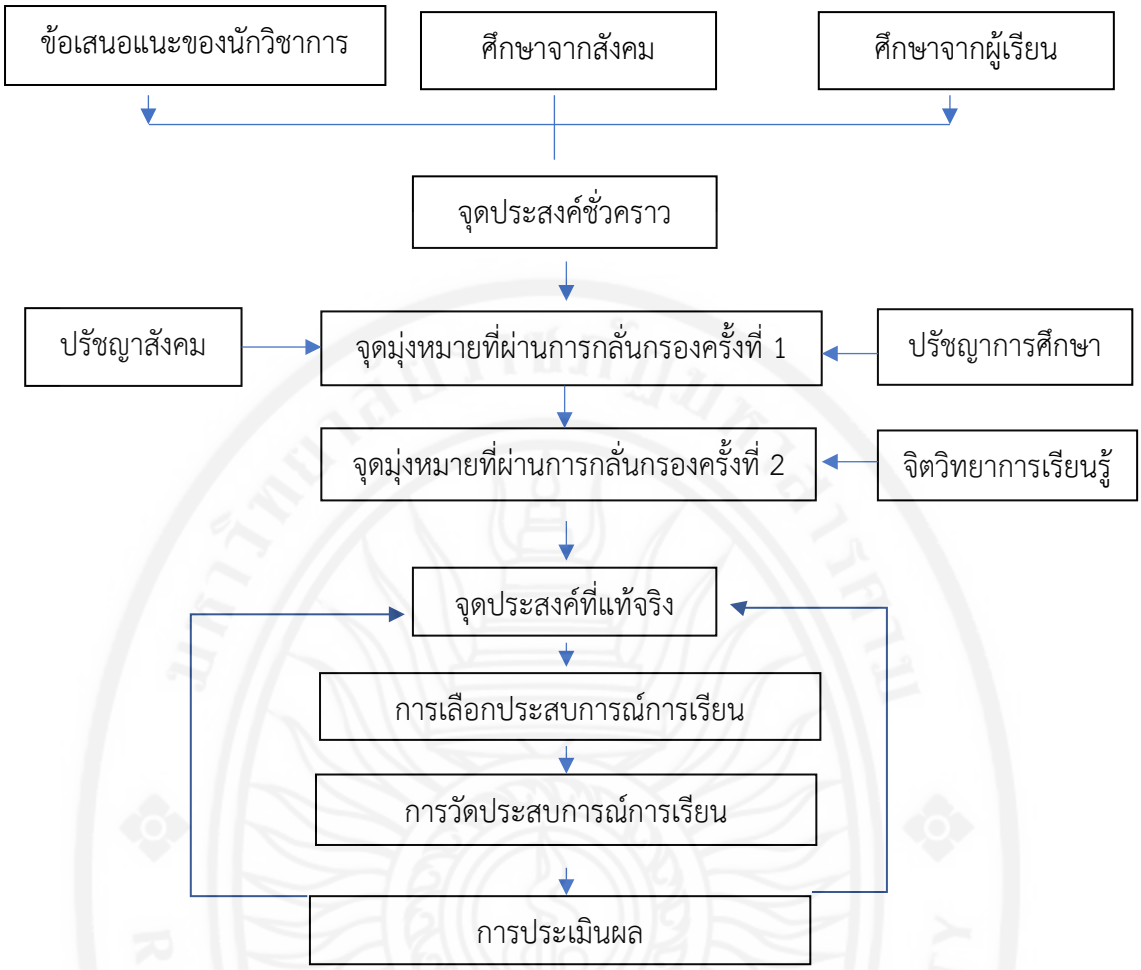
1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจะแสวงหา

2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจัดขึ้น เพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ

4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

Tyler เน้นว่าคำถามทั้ง 4 ข้อนี้ จะต้องถามเรียงลำดับกันลงมา เพราะฉะนั้นการตั้งจุดมุ่งหมายจึงเป็นขั้นที่สำคัญที่สุด ลักษณะเด่นของการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler ที่ใช้จุดมุ่งหมายจึงมีสองขั้นตอน ตอนแรกเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราวแล้วจึงหาวิธีและเกณฑ์กลั่นกรองจากทฤษฎีการเรียนรู้ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาสังคม เป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler ซึ่งแนวความคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler นั้น จะต้องเป็นไปตามลำดับขั้น ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949, pp. 110-125)

จากภาพที่ 2.1 แสดงถึงแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler ว่าการพัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นไปตามลำดับขั้น ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เริ่มด้วยการกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราวโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิด ที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ 3 แหล่งด้วยกันดังนี้

1. ศึกษาจากสังคม
2. ศึกษาจากตัวผู้เรียน
3. ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา

ข้อมูลที่ได้จากแหล่งทั้งสามดังกล่าว จะเป็นเครื่องช่วยในการกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว จุดมุ่งหมายที่ได้ในขั้นนี้ บางครั้งอาจจะมีมากเกินไปที่จะจัดเข้าไว้ในหลักสูตรได้ทั้งหมด จึงควรได้มีการพิจารณาเลือกเฉพาะจุดมุ่งหมายที่สำคัญ และสอดคล้องกันเพื่อนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติ

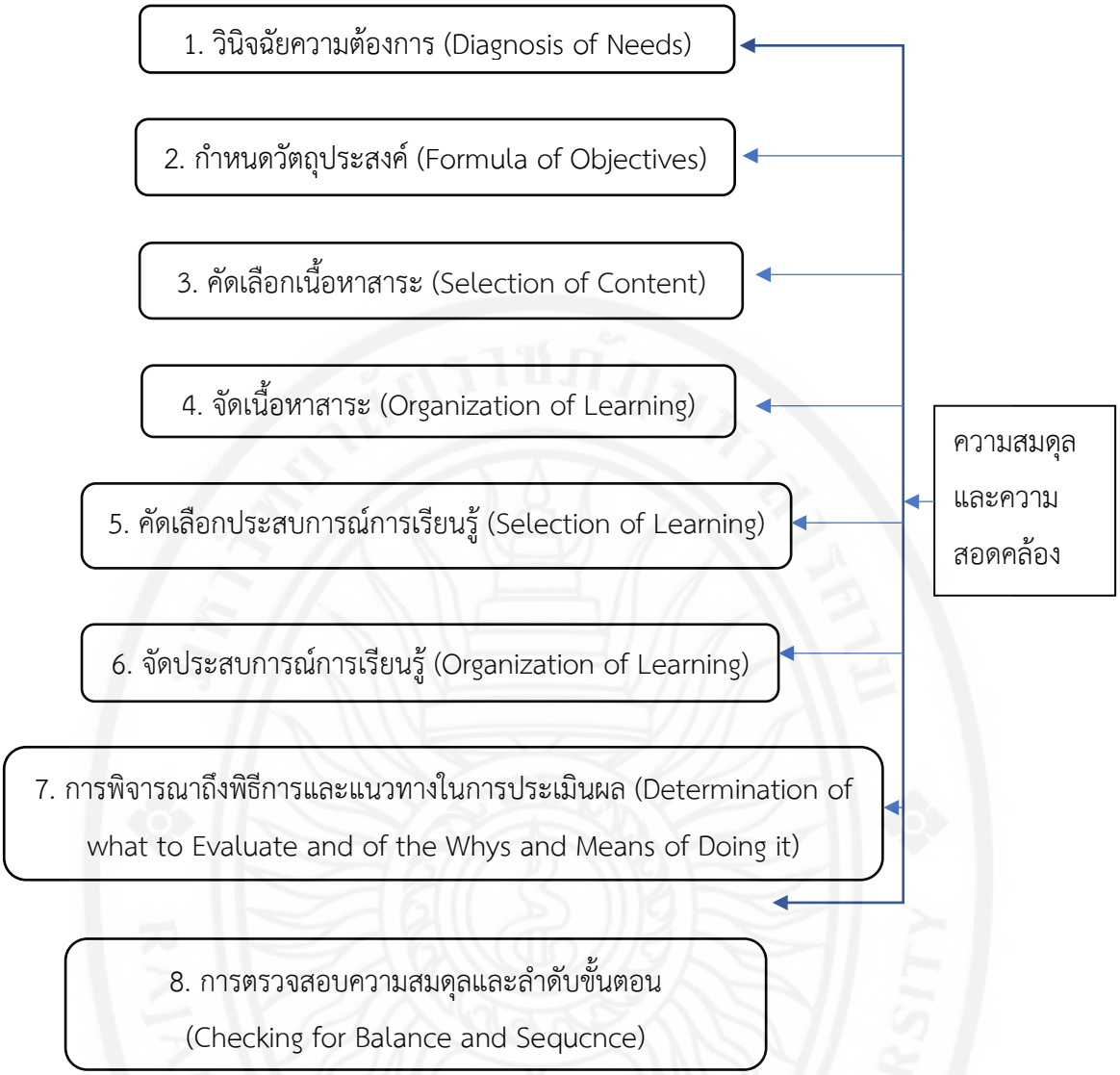
ขั้นต่อไป Tyler ได้เสนอว่าการเลือกจุดมุ่งหมายถาวรควรผ่านการกลั่นกรอง เพื่อคัดเอาข้อที่ไม่สำคัญและไม่สอดคล้องกันออกไปด้วยวิธีการพิจารณาหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และพิจารณาหลักปรัชญาการศึกษา และปรัชญาสังคม

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียน ในการวางโครงสร้างของหลักสูตร Tyler ได้ตั้งคำถามข้อที่สองว่า จะเลือกประสบการณ์การเรียนอย่างไร จึงจะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้จุดมุ่งหมายที่ระบุพฤติกรรมและเนื้อหานั้นเป็นจุดหมายปลายทางที่ต้องการไปถึงแต่ประสบการณ์การเรียนที่จะจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นวิธีการที่จะให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียน ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วยจะต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลาและด้านเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ในการจัดประสบการณ์เรียนอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้ ความต่อเนื่อง การเรียงลำดับขั้นตอน และการบูรณาการ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายของแนวคิดในการจัดหลักสูตรของ Tyler เป็นขั้นที่จะให้ผู้วางแผนจัดทำหลักสูตรรู้ว่า ประสบการณ์การเรียนที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวความคิดของ ทาบา (Taba, 1962, pp. 422-425) แนวคิดนี้มีลักษณะจากล่างขึ้นบน (Bottom - up) โดยใช้วิธีอุปนัยเริ่มการพัฒนาในระดับที่เฉพาะเจาะจงและปรับขยายไปสู่ระดับกว้างทำให้เกิดหลักสูตรที่มาจากความคิดที่ยืดหยุ่นและเป็นหลักสูตรที่ได้วางแผนมาแล้วอย่างรอบคอบซึ่งมีลำดับดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด Taba (1962, pp. 422-425)

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนธรรมชาติของความรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 เป็นหลักการในการพิจารณา จุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้น ควรจะเป็นสิ่งที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกเนื้อหาประสบการณ์การเรียน ความต้องการ เพื่อให้วัตถุประสงค์สอดคล้องกับสังคมและผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกเนื้อหาวิชาที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เป็นสำคัญ

ขั้นที่ 4 การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่คัดเลือกมา โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในการที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ก่อนหรือหลัง ซึ่งอาจจัดลำดับความยากง่าย ความกว้างแคบ หรือการเป็นพื้นฐานต่อกัน

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียน กระบวนการที่สำคัญของหลักสูตรอีกกระบวนการหนึ่งก็คือ กระบวนการในชั้นเรียน การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนจำเป็นต้องศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้และวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกประสบการการเรียนที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ตลอดจนเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ด้วย

ขั้นที่ 6 การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนตามลำดับก่อนหลัง เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ขั้นที่ 7 การประเมินผล เป็นขั้นตอนที่จะเป็นเครื่องชี้ว่า การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาหรือบกพร่องในขั้นตอนใด ๆ มากน้อยเพียงใดเพื่อที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป การประเมินผลนี้ตามปกติจะพิจารณาผลจาก การใช้หลักสูตรคือผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมเพียงใด

ขั้นที่ 8 ตรวจสอบความคงที่ และความเหมาะสมในแต่ละขั้น โดยการตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบในลักษณะต่อไปนี้คือ เนื้อหาที่จัดขึ้นเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่ ประสบการณ์การเรียนช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ประสบการณ์การเรียนที่จัดขึ้นมีความเหมาะสมเพียงใด

การพัฒนาแนวคิดของ Taba เริ่มที่จุดใดก่อนก็ได้ตามความถนัดและสนใจ แต่เมื่อเริ่มที่จุดใดแล้วต้องทำการศึกษาให้ครบกระบวนการแนวคิดที่เสนอไว้นอกจากนั้น Taba ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าหลังจากประเมินหลักสูตรแล้วควรตรวจความสมดุลและความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรและตรวจสอบความคงที่ขององค์ประกอบที่บรรจุอยู่ในหน่วยการเรียน สัดส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดทั้งความสมดุลของรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Saylor , Alexander and Lewis (1981, pp. 30-39) ได้เสนอแนวคิดว่า การพัฒนาหลักสูตรจะไม่ดำเนินไปในลักษณะเชิงเส้นตรง การปรับปรุงที่เริ่มขั้นตอนใดในกระบวนการใดก็ได้ และได้เสนอกระบวนการวางแผน ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

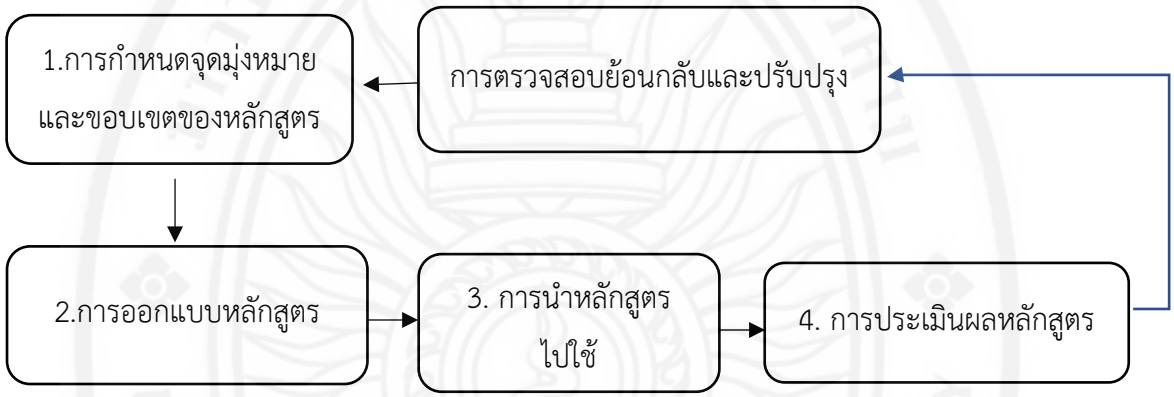
1. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และขอบเขต เริ่มจากเป้าหมายหลักของการศึกษาก่อนแล้วค่อยกำหนดวัตถุประสงค์ เฉพาะที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายหลัก จากนั้นจึงกำหนดขอบเขต

ของเป้าหมาย ไว้ 4 ประการได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาการของบุคล ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. การอออกแบบหลักสูตร โดยมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตสำหรับตัดสินใจกระบวนการออกแบบหลักสูตร พร้อมทั้งพิจารณาข้อมูลด้านอื่น ๆ ได้แก่ ธรรมชาติของวิชา รูปแบบของสถาบันทางสังคมที่สัมพันธ์กับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

3. การนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อออกแบบหลักสูตรแล้ว ผู้สอนที่มีบทบาทในการวางแผนหลักสูตรในส่วนของการเรียนการสอน พิจารณาเลือกวิธีสอนที่สัมพันธ์กับผู้เรียนและหลักสูตร

4. การประเมินผลหลักสูตร มีทั้งการประเมินผลรวมของการใช้หลักสูตรทั้งสถานศึกษาและการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Saylor, Alexander and Lewis (1981, pp. 30-39)

จากภาพที่ 2.3 แสดงรูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดจากแนวคิดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Saylor, Alexander and Lewis โดยเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตของหลักสูตร พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นทำการออกแบบหลักสูตรไปทดลองใช้พร้อมกำหนดวิธีการประเมินผลหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม

จากแนวคิดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรทั้งหลายดังกล่าว พบว่า ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่ได้นำเสนอนั้นมีความคล้ายคลึงกัน โดยอาจมีความแตกต่างกันบ้างในส่วนที่เป็นรายละเอียด อย่างไรก็ตามขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร คือ

1. การศึกษาสภาพการณ์ก่อนการพัฒนาหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร ความต้องการของสังคม เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการกำหนดหลักการพัฒนาขึ้นมานั้น สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้ใช้หลักสูตร อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

2. การกำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเนื้อหาสาระ

3. การพัฒนาโครงร่างหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่นักพัฒนาหลักสูตร มาทำการสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นโครงร่าง องค์ประกอบละโครงร่างของหลักสูตร จากนั้นจึงทำการประเมิน ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อพัฒนาโครงร่างหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

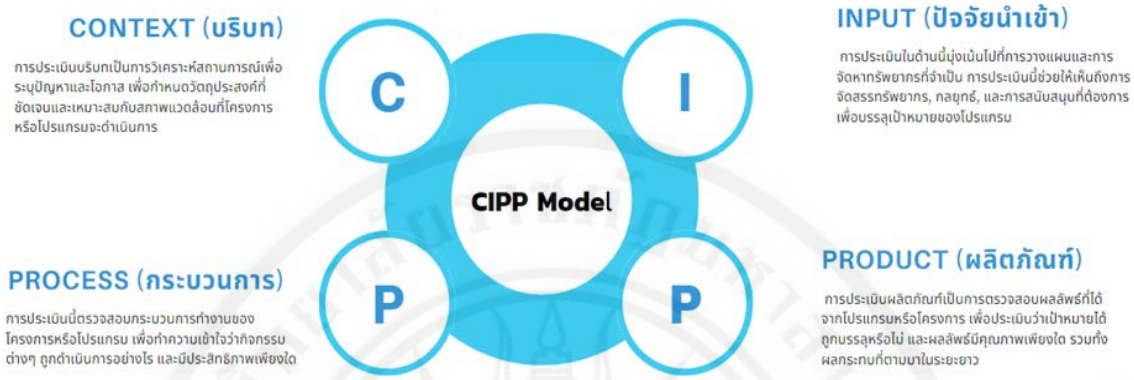
4. การประเมินโครงร่างหลักสูตร เป็นการดำเนินการเพื่อประเมินหลักสูตรเบื้องต้น โดยผู้ที่จะทำการประเมินคือ ผู้พัฒนาหลักสูตรกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของโครงร่างหลักสูตร และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนที่จะนำหลักสูตรไปทดลองใช้จริง

5. การนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อปรับปรุงแก้ไขโครงร่างหลักสูตรแล้ว ขั้นต่อไป คือ การนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของผู้ใช้หลักสูตรให้เป็น ไปตามเป้าหมายจุดประสงค์ของหลักสูตร

6. การประเมินหลักสูตร เป็นการพัฒนาหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ทั้งอาจจะทำการประเมินก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้พัฒนาหลักสูตร หรือผู้ประเมินว่าต้องการข้อมูลอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตรนี้ จะเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

ในด้านการประเมินหลักสูตร สมทรง สุภาพ (2565) กล่าวว่า เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตร จึงควรคำนึงถึงหลักสูตรที่เหมาะสม มีคุณภาพ และทันสมัย โดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรมักใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร เช่น Stake Model, CIPP Model, Tyler Model, Puissance Technique หรือ Hammond Model เป็นต้น แต่สำหรับรูปแบบที่ได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ รูปแบบการประเมิน CIPP Model ซึ่งมาจากแนวคิดของ Sufflebeam โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ผลจากรูปแบบการประเมิน CIPP Model จึงมีความเป็นระบบ และให้ข้อมูลได้หลากหลาย เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้ประเมินหลักสูตรมีข้อมูล เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้เกิดการประเมินรูปแบบต่างๆ ที่พัฒนามาจากการประเมินของ CIPP Model ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบประเมินในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับ

นักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ตามแนวคิดของ Sufflebeam ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมิน CIPP Model จากแนวคิดของ Daniel Stufflebeam (1967)

2.1.4 หลักสูตรฝึกอบรม

การศึกษาประเด็นฝึกอบรม ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

2.1.4.1 ความหมายของการฝึกอบรม

การพัฒนาบุคลากรในด้านต่าง ๆ สามารถจำแนกออกได้หลายรูปแบบและหลายลักษณะ แต่ที่สำคัญและใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ การให้การศึกษาและการฝึกอบรม โดยการฝึกอบรมเป็นการฝึกบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

Good (1973, p. 613) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการให้ความรู้ และฝึกทักษะให้แก่บุคคลภายใต้เงื่อนไขบ้างประการ แต่ยังไม่มีระบบเหมือนการศึกษาในสถาบันศึกษาทั่วไป สอดคล้องกับความหมายที่ Beach (1980, p. 3) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่จัดให้บุคคลได้เรียนรู้และฝึกความชำนาญในด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้น และยังมีผู้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ในลักษณะที่หลากหลาย

วิจิตร อาวะกุล (2540, น. 47) ได้ให้ความหมาย การฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มพูนความถนัด ความรู้ทางธรรมชาติ ทักษะ หรือความชำนาญ ความสามารถของบุคคลให้มีเทคนิควิชาการในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรเกิด พฤติกรรมใหม่ หรือเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคคลให้เหมาะสมหรือเข้ากับงานหรือทำงาน รวมถึงก่อให้ เกิดความรู้สึก เช่น ทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานอัน

จะส่งผลให้บุคลากรแต่คนในหน่วยงานหรือองค์กร มีความสามารถเฉพาะตัวสูงขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ทำให้หน่วยงานหรือ องค์กรมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2539, น. 164) กล่าวว่า การฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือทัศนคติของบุคคล เพื่อที่จะให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์กร

สมคิด บางโม (2544, น. 14) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เฉพาะด้านของบุคคล โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติ อันจะนำไปสู่การยกมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและองค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ฐีระ ประวาลพฤกษ์ (2538, น.2) ที่ให้ความหมายของการฝึกอบรม คือ กระบวนการเสริมสมรรถภาพบุคลากรอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาบุคคลขององค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานเฉพาะทางที่อยู่ในความรับผิดชอบหรืองานที่องค์กรมอบหมายงานให้ สำเร็จและเกิดผลตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้อย่างมีคุณภาพ

ขนิษฐา จิตอรุณ (2540, น. 2–4) ได้ให้ความหมายการฝึกอบรมว่า คือ การค้นหาความบกพร่องในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานที่ไม่เป็นไปตามแต่ละหน้าที่ และลักษณะของงานนั้น ๆ และส่งผลให้เกิดผลเสียไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

นิรชา ทองธรรมชาติ และคณะ (2544, น. 12) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะความชำนาญ ความรู้ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ พฤติกรรมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ไม่จำกัดการศึกษา สถานที่ เพศและโอกาส เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ศักรินทร์ ชนประชา (2550, น. 73) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคคล โดยมุ่งที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติของบุคล เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและเพิ่มผลผลิต ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สุรกานต์ จังหาร (2553, น. 10) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรอาจารย์พี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคคลให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะความชำนาญ และเจตคติ โดยการจัดการศึกษาให้แก่คนกลุ่มหนึ่ง แต่การศึกษานี้ทำขึ้นภายใต้เงื่อนไขบ้างประการ โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทั้งในด้านความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน

รวมทั้งท่าทีที่แสดงถึงความพึงพอใจในการทำงาน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ตามวัตถุประสงค์ของการอบรม ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าการฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มคุณภาพการทำงานของบุคลากร หรือเตรียมการให้บุคลากรพร้อมที่จะทำงานในหน้าที่หนึ่งนั่นเอง

จากความหมายของการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการติดต่อสื่อสารไว้เป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอน โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ทักษะและทัศนคติ ตลอดจนสามารถปรับพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.2 ความสำคัญของหลักสูตรฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ได้รับความสนใจและกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในหน่วยงาน องค์การต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นองค์การขนาดเล็ก กลาง หรือขนาดใหญ่ องค์กรทั้งหลายจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาบุคลากร วิธีการหนึ่งที่ใช้พัฒนาบุคลากร คือ การฝึกอบรม เพราะโดยลำพังองค์กรนั้นจะพัฒนาเองไม่ได้ ถ้าขาดบุคลากรที่มีคุณภาพการฝึกอบรมจึงมี ความสำคัญต่อองค์กรดังต่อไปนี้ (กิตติ พัชวิชญ์, 2544, น. 447-448)

1. สร้างความประทับใจให้พนักงานที่เริ่มทำงาน เนื่องจากพนักงานที่บรรจุใหม่เปลี่ยนสภาพแวดล้อมจากสังคมใหม่ มีเพื่อนใหม่ สถานที่ใหม่ เครื่องมือใหม่ และหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นการฝึกอบรมปฐมนิเทศเริ่มเข้าทำงานจึงมีความสำคัญมาก พนักงานใหม่จะมีเจตคติ (Attitude) ที่ดีต่อหัวหน้าเพื่อผู้ร่วมงาน และหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย

2. เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น พนักงานที่ทำงานอยู่แล้วระยะหนึ่งอาจเกิดความเฉื่อยชา เมื่อได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพิ่มพูนความจากวิทยากรจะเป็นการกระตุ้นให้กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงขึ้น

3. เตรียมขยายงานขององค์กร องค์กรต้องมีการพัฒนาขยายเครือข่ายของงานบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในงานขององค์กรระดับหนึ่งย่อมมีความสำคัญต่อการขยายงาน ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องใช้บุคคลเหล่านี้เป็นผู้นำ ดังนั้นองค์กรจึงต้องอบรมบุคลากรไว้รับการขยายงานขององค์กร

4. พัฒนาพนักงานขององค์กรให้กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีประสิทธิภาพในการผลิตทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีบทบาทมากขึ้น การนำเทคโนโลยีมาใช้กับงานจำเป็นต้องอบรมพนักงานให้รู้จักใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย

5. สร้างขวัญและกำลังใจให้พนักงานขององค์กรให้เกิดความมั่นคงการทำงาน พนักงานที่ทำงานมาระยะหนึ่งมีความรู้ความสามารถเหมาะสมควรได้เลื่อน ปรับเปลี่ยนตำแหน่งที่สูงขึ้น การไปรับตำแหน่งใหม่ควรมีการฝึกอบรมเพื่อเตรียมตัวไปดำรงตำแหน่งนั้น

6. เพิ่มพูนวิทยาการที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานองค์กร องค์กรต้องมีการสัมมนา บรรยายพิเศษ เพื่อให้ความรู้ที่จำเป็นแก่พนักงานในองค์กร

7. ลดงบประมาณค่าวัสดุสูญเปล่า เนื่องจากความไม่รู้ที่ทำให้เกิดการสูญเสียขององค์กร

8. สร้างความสามัคคีในหมู่พนักงาน การฝึกอบรมเป็นโอกาสที่พนักงานได้พักอยู่ร่วมกัน ได้ร่วมกันคิด ร่วมพูด และร่วมทำกิจกรรม สร้างความคุ้นเคยให้พนักงานได้สนิทสนมสามัคคี

9. เป็นวิธีการแห่งประชาธิปไตย บรรยากาศการฝึกอบรมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน สนับสนุนการเป็นผู้นำ และผู้ตาม เคารพในเหตุและผลซึ่งกันและกันเพื่อความถูกต้อง

10. เป็นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีพ ของบุคคลให้ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

จากความสำคัญของการฝึกอบรมสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของบุคคลที่จะต้องเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้เกิดความรู้ ฝึกฝนทักษะ ความพร้อม ความชำนาญในงานหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และยังช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และ พฤติกรรมที่ดีต่อองค์กรที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.1.4.3 ประเภทของการฝึกอบรม

Odiorne (1990, p. 80) ได้แบ่งประเภทของการฝึกอบรมออกตามความสำคัญของการฝึกอบรมดังนี้

1. การฝึกอบรมเบื้องต้น เป็นการฝึกอบรมเพื่อสนองความต้องการขั้นต้นเพื่อให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติหน้างานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม การฝึกอบรมประเภทนี้ได้แก่ การปฐมนิเทศ การฝึกอบรมก่อนเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น

2. การฝึกอบรมเพื่อแก้ปัญหา เป็นการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น การฝึกอบรมประเภทนี้จะมุ่งเน้นในเรื่องการแก้ปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน

3. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนา เป็นการฝึกอบรมในชั้นสูงเน้นการมุ่งอนาคตเป็นการฝึกอบรมที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดสร้างสรรค์งานให้พัฒนางานให้ก้าวหน้าขึ้น

1) การฝึกอบรมวิชาชีพ

การฝึกอบรมวิชาชีพ อาจจัดหลายวิธีขึ้นอยู่กับสภาพ และองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการได้แก่ ผู้เข้าอบรม วิทยากร เวลา สถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ แต่ในการฝึกอบรมวิชาชีพควรคำนึงถึงผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือกลุ่มเป้าหมายเป็นอันดับแรก เพราะการฝึกอบรมนั้นจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะเพื่อการนำไปสู่การประกอบอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในในสังคมอย่างมีความสุข ในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่ให้ความรู้ ทักษะเพื่ออาชีพหรืองานที่ทำนั้น นอกจากจะคำนึงถึงสภาพความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังต้องคำนึงถึง

ความแตกต่างระหว่างวัย ทัศนคติ การศึกษา มีวินัย และเวลาว่าง แตกต่างกัน การจัดการให้ความรู้ผู้ใหญ่ ความจัดให้ยืดหยุดตามสภาพแวดล้อม และสนองความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย ดังที่ Roger (1983, pp. 338–391) ได้ตั้งข้อสมมุติฐานเอาไว้กับการสอนผู้ใหญ่ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีข้อสมมุติฐาน 5 ข้อ ดังนี้

1. ไม่สามารถสอนผู้อื่นได้โดยตรง สามารถเพียงแต่อำนวยให้การเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลทุกคน จะอยู่ในโลกแห่งประสบการณ์ของตน

2. บุคคลจะเรียนรู้ได้ดีในสิ่งที่รับรู้ และคิดว่าสิ่ง ๆ นั้นจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมหรือช่วยให้เขาสามารถรักษาโครงร่างภายในของตัวเองได้

3. บุคคลจะต่อต้าน หรือปฏิเสธประสบการณ์ที่เขาคิดว่าประสบการณ์ที่ทำให้เขาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในของตน

4. ถ้าบุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อม หรือสถานการณ์ที่เขาคิดว่า ข่มขู่โครงสร้างภายในตัวของเขาบุคคลนั้นจะยิ่งยืนหยัด ไม่ยอมยืดหยุ่นปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม แต่ถ้าเขาคิดว่าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เข้าจะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้

5. ประสบการณ์ทางการศึกษา ที่จะมีประสิทธิภาพที่สุด ในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ จะต้องเป็นประสบการณ์ที่ไม่ขู่เขนผู้เรียน และเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถจำแนกวิเคราะห์องค์ประกอบของสถานการณ์ที่เขากำลังประสบ และเรียนรู้

สุรพล จันทรปัตย์ (2530, น. 4) ได้กล่าวถึงลักษณะการฝึกอบรมวิชาชีพ ดังนี้ คือ เป็นการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือเป้าหมายโดยเฉพาะ ซึ่งอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพหลัก อาชีพของบุคคลกลุ่มเป้าหมายหรืออาชีพ ที่ยังไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะจัดฝึกอบรมก็ได้ แต่เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรม อาจเห็นความสำคัญและจำเป็นที่บุคคลควรเรียนรู้ เพื่อที่จะนำไปทำประโยชน์ต่อบุคคล ครอบครัว ของเขาเองก็ได้ในอนาคตมีหลักการดังนี้

1. หลักการฝึกอบรมวิชาชีพต้องกระชับและรวบเนื้อหาทั้งหมดที่จำเป็นต่อการเรียนรู้หรือต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำผลที่ได้จากการอบรมไปใช้ได้จริง ให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์โดยการกระทำของเขาเอง

2. สภาพแวดล้อมในการฝึกอบรมจะต้องเอื้ออำนวยต่อการการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริง ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะนำไปใช้ให้มากที่สุด วิทยากรในการฝึกอบรมต้องมีความสามารถในการถ่ายทอด คือ รู้ด้านเทคนิคการสอนอย่างดี และรู้เนื้อหาวิชาเรื่องที่จะสอนอย่างดี โดยมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่นำไปสอนเป็นอย่างดี

ทวีป อภิสิทธิ์ (2551, น. 5-6) ได้จำแนกประเภทของการ ฝึกอบรมที่จัดกันอยู่ทั่วไปนี้ ออกได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ 4 ประเภท ดังนี้

1. การฝึกอบรมก่อนทำงาน (Pre Promotional Training) เป็นการฝึกอบรมที่จัด ให้แก่บุคคลก่อนที่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่การงานเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจลักษณะงานที่จะทำโดยไม่ให้เกิดความกังวลใจว่าตนเองจะเริ่มต้นทำงานอะไร อย่างไร กับใคร จะพบปะกับผู้ใดบ้าง ฯลฯ เป็นต้น การฝึกอบรมก่อนการทำงานนี้ปกตินิยมทำกันในช่วงที่ข้าราชการหรือพนักงานบริษัท ห้างร้านผ่านการสอบคัดเลือกได้แล้วก่อนจะเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน หรือบริษัทห้างร้านนั้น ๆ ก็จะจัดการฝึกอบรม หรือให้การปฐมนิเทศแก่ข้าราชการและพนักงานเหล่านั้นก่อนส่งไปปฏิบัติงาน

2. การฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ (Inservice Training) เป็นการฝึกอบรมที่จัดให้บุคลากรประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่ไปแล้วเป็นระยะเวลาพอสมควร ซึ่งบุคลากรเหล่านี้จำเป็น จะต้องได้รับการเสริมความรู้ ความเข้าใจ หรือพัฒนาด้านเทคนิคใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น หรือบางหน่วยงานก็อาจต้องการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง หรือความเข้าใจผิดที่บุคลากรของหน่วยงานนั้นมีอยู่ให้หมดไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ ก็จะใช้วิธีการฝึกอบรมประเภทนี้ เท่ากับเป็นการเคาะสนิมบุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ

3. การฝึกอบรมเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกิจ (Specialized Training) การฝึกอบรมแบบนี้จะจัดขึ้นเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย และตามความต้องการของผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเฉพาะของวิชาชีพ หรือตามความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นและมีความจำเป็นจะต้องจัดฝึกอบรมให้เป็นกรณีพิเศษ

4. การฝึกอบรมประเภทการสัมมนา (Seminar) การสัมมนาคือ การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ซึ่งกันและกันในระหว่างผู้เข้าร่วมสัมมนา ผลจากการสัมมนาจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ดี สร้างความชัดเจนและถูกต้องแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานในเรื่องที่สัมมนากันนั้น ๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การจัดสัมมนาดังกล่าวนี้จัดว่าเป็นการฝึกอบรมประเภทหนึ่งเช่นเดียวกัน

ดังนั้น การจะจัดฝึกอบรมประเภทใดแก่กลุ่มเป้าหมายใดด้วยวิธีใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับ เหตุผลความจำเป็นในการฝึกอบรมแต่ละครั้งนั้น ๆ ด้วยว่ามีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร และควรใช้การฝึกอบรมประเภทใดจึงจะเหมาะสม นอกจากความเหมาะสมดังกล่าวข้างต้นนี้แล้ว ทัศนคติของ ผู้รับผิดชอบงานฝึกอบรม ยังเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานฝึกอบรมอีกด้วย กล่าวคือ ผู้รับผิดชอบงานฝึกอบรมเองจะต้องเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการฝึกอบรมต่อการพัฒนาบุคลากร มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม รวมทั้งควรจะต้องมี ความเชื่อว่า

การฝึกอบรมนั้นเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาบุคลากร และนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารได้ ทัศนคติเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อเขามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะฝึกอบรมตลอดจนเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมควรรู้

2) รูปแบบของวิธีการฝึกอบรม

การฝึกอบรม เป็นกระบวนการให้ความรู้อย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเรียนการสอน ควรจัดอย่างเป็นระบบ เพื่อฝึกอบรมนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด นักวิชาการจำนวนมากได้คิดหารูปแบบการฝึกอบรมต่าง ๆ โดยทั่วไปเป็นการฝึกอบรมจะมีขั้นตอนหลัก ดังเช่น

Dessler (1998, pp. 232-269) ได้กล่าวว่ามี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นประเมินความจำเป็น เป็นปัญหาที่ต้องแก้ด้วยการฝึกอบรมหรือปัญหาที่ต้องกระทำด้วยการอบรม

2. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์การฝึก วัตถุประสงค์นี้ต้องสังเกตได้และวัดได้

3. ขั้นฝึกอบรม ประกอบด้วยเทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมและมีโปรแกรมประกอบ

4. ขั้นประเมินการฝึกอบรม เป็นการวัดและประเมินผลลัพธ์ของการฝึกอบรมเพื่อดูว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่ และการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพแค่ไหน ประเมินว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในงานจริงได้อย่างไร อีกทั้งการประเมินผลนี้ช่วยปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมให้ดียิ่งขึ้น

Cascio (1986, pp. 212-246) กล่าวว่า กระบวนการรูปแบบการฝึกอบรมพัฒนาทั่วไปจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

ขั้นประเมินความจำเป็น เพื่อกำหนดความต้องการในการเรียนการสอนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม

ขั้นฝึกอบรมและพัฒนา เป็นขั้นที่มีการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาเลือกสื่อการฝึกอบรม และหลักการเรียนรู้ วางแผนการฝึกอบรมให้สอดคล้องกัน

ขั้นประเมินผล เพื่อให้ได้ผลผลิตการฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการจะต้องพัฒนาเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อใช้ในการตรวจสอบความรู้ขั้นตอนของผู้เข้ารับการอบรม กำกับการฝึกอบรม ประเมินการฝึกอบรมและนำความรู้ไปใช้

Tyler ได้เสนอรูปแบบของการฝึกอบรมที่สะท้อนถึงกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การฝึกอบรม และ 4) การประเมินการฝึกอบรม

1. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) กระบวนการกลุ่ม เป็นเรื่องของการปฏิสัมพันธ์จากพฤติกรรมของบุคคลที่รวมกลุ่มกัน การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มจะนำไปสู่การแก้ปัญหาโดยใช้อิทธิพลของกลุ่มและเป็นการจัดประสบการณ์ให้สมาชิกภายในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ เกิดแนวคิด ทัศนคติ และการปฏิบัติด้วยตนเอง

ปัจจุบันนักจิตวิทยาให้ความสนใจในการนำกระบวนการกลุ่มมาใช้เป็นพื้นฐานในการสนับสนุนให้บุคคลได้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือมีพฤติกรรมในทิศทางที่ต้องการ และสามารถนำมาใช้ใน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ 3 ลักษณะ คือ เป็นตัวกลางในการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ กระบวนการ กลุ่มยังต้องใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) การประชุมกลุ่ม (Buzz Session) และการอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)

2. การอภิปรายเป็นวิธีการที่นำมาใช้อย่างมากในการให้ให้ความรู้แก่ประชาชนในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ทางคำพูดได้ระบายความรู้สึกกับเรื่องที่อภิปรายในรูปธรรมและนามธรรม ช่วยให้กลุ่มได้แสวงหา ข้อเท็จจริง แยกแยะความเข้าใจของตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การตัดสินใจของกลุ่ม เป็นการตัดสินใจโดยการฟังเหตุผล ข้อเท็จจริง ให้อิสระในการออกความคิดเห็นเต็มที่ ดังนั้นการ อภิปรายกลุ่มจึงสามารถนำมาใช้ในงานสุขศึกษาได้ดี เพราะเป็นการอภิปรายที่ไม่ได้นำไปสู่การหา คำตอบที่ตายตัวช่วยให้สมาชิกได้พิจารณาไตร่ตรองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้อย่าง เหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มช่วยให้สมาชิกเกิดการตัดสินใจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ สำหรับการเรียนรู้กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผู้เรียนจะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และใช้วิธีการวิเคราะห์ พฤติกรรมของผู้เรียนรู้ ซึ่งเกิดขึ้นในขณะนั้นเป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ โดย กระบวนการกลุ่มเป็นการเรียนรู้จากการกระทำร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย มีหลักการให้ผู้เรียนรู้เป็นผู้ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning by Doing) ซึ่งทำให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยความ สนุกสนานเร้าใจ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าและมีความหมายต่อผู้เรียนมาก ขึ้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มได้ลงมือปฏิบัติ ได้แสดง ความคิดเห็นมีความรู้สึก และมีอารมณ์ร่วมในกลุ่มจะทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ ช่วยให้การเรียนรู้ เป็นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3) กระบวนการและขั้นตอนการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรมถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการปฏิบัติงานที่ดี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ผู้นำองค์กรจึงต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีกระบวนการ ดังมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2542, น. 101-102) ได้เสนอวิธีการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

1. การปฐมนิเทศ จัดขึ้นสำหรับผู้ที่เข้ารับราชการใหม่ หรือผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ เรื่องการปฐมนิเทศ คือ การแนะนำสถานที่ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ การจัดองค์กร การรู้จักผู้ร่วมงาน และแนวทางการปฏิบัติงานเป็นต้น

2. การอบรม เป็นการปรึกษาหารือ ชี้แจงในการตัดสินใจหรือการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป วิธีการที่ใช้ เช่น การอบรมสัมมนาเพื่อให้ครูได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนในการปฏิบัติงาน การอบรมประจำเดือนเพื่อชี้แจงการปฏิบัติราชการและเสริมความรู้ต่าง ๆ การอบรมสายชั้นเป็นการพัฒนาความรู้ในแต่ละสายชั้นสำหรับการอบรม

3. การฝึกอบรม เป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะของบุคลากร เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในสภาพการณ์ปัจจุบันและในอนาคต

4. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการจัดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและเพิ่มความสามารถเรื่องต่าง ๆ ที่บุคลากรมีความต้องการและได้ฝึกปฏิบัติจริง เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

5. การปฏิบัติจริง เป็นการนำความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ ให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถนำไปทดลองปฏิบัติจริง แล้วนำผลมาเสนอที่ประชุม เพื่อให้บุคลากรคนอื่นนำไปปฏิบัติตาม

6. การศึกษาเอกสาร เป็นวิธีพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรด้วยการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้อง

7. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นวิธีพัฒนาความรู้ และขั้นตอนการปฏิบัติของบุคลากรด้วยการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้บุคลากรในแต่ละงานที่เกี่ยวข้องได้มีไว้ศึกษาและเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน

8. การเข้าศึกษาอบรมนอกสังกัด สนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าประชุมอบรมในวิชาการต่าง ๆ ในหน่วยงานนอกสังกัดจัดเพิ่มเติมโดยการร่วมออกค่าใช้จ่ายในการอบรม

9. การศึกษาดูงาน เป็นวิธีพัฒนาความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์โดยตรงประหยัดเวลา เป็นที่ชื่นชอบของบุคลากรที่ได้เห็นตัวอย่างผลงาน และให้ความสนในการปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกอบรม

สำหรับการฝึกอบรมที่นิยมใช้กันในหมู่นักฝึกอบรมทั่วไป มีดังนี้ (ทวีป อภิสิทธิ์, 2551, น. 17-24)

ขั้นที่ 1 ขั้นวิเคราะห์ความต้องการ

ก่อนที่จะจัดการฝึกอบรมใด ๆ ผู้จัดฝึกอบรมจะต้องวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของบุคลากรในหน่วยงาน หรือองค์กรที่ต้องการจัดการฝึกอบรมให้ชัดเจนเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์และวางแผนในการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคลากร หน่วยงานหรือองค์กรต่อไป

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์

เมื่อวิเคราะห์ความต้องการของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรที่ต้องการจัดการ ฝึกอบรมได้ชัดเจนแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมแต่ละครั้งต่อไป การกำหนดวัตถุประสงค์โดยทั่วไปนิยมกำหนดเป็นข้อ ๆ และเป็นวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรมที่สามารถวัดประเมินได้เมื่อจัดการฝึกอบรมผ่านไปแล้ว

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมนั้นจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะใช้ฝึกอบรม ระยะเวลา สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินที่จะใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ด้วย

ขั้นที่ 4 ขั้นเลือกกิจกรรมและเทคนิควิธีฝึกอบรม

การเลือกวิธีจะต้องเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กิจกรรม และสื่ออุปกรณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งโดยปกตินักฝึกอบรมจะแปลงเนื้อหาที่จะฝึกอบรมให้เป็นกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังบรรยายจากวิทยากร เท่านั้น การเลือกเทคนิควิธีการใด ๆ เช่น การบรรยาย การอภิปรายกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย การแบ่งกลุ่ม ทำกิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ การระดมพลังสมอง ฯลฯ ก็จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฝึกอบรมไว้ด้วย

ขั้นที่ 5 ขั้นออกแบบและวัดประเมินผลการฝึกอบรม

การวัดประเมินผลการฝึกอบรมที่ดีจะบอกให้รู้ได้ว่า การฝึกอบรมตามหลักสูตรที่สร้างขึ้นประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด แต่การจะทราบได้ชัดเจนเช่นนั้นขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผลการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่จัดทำขึ้นทุกเนื้อหาและทุกกิจกรรม

ดังนั้น ผู้จักฝึกอบรมจะต้องเลือกซื้อจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลแต่ละเนื้อหา และกิจกรรมไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้เพื่อใช้วัดและประเมินผลได้ทันทีเมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านกระบวนการทำกิจกรรมในแต่ละเนื้อหาจบลงแล้ว แบบวัดประเมินผลการฝึกอบรมแต่ละเนื้อหาและ

กิจกรรมส่วนใหญ่เครื่องมือที่ใช้จะเป็นแบบประเมินค่า ซึ่งจะสอบถามให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตอบเพื่อวัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้รับ ความพึงพอใจกิจกรรมที่ให้ทำ ความพึงพอใจวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรมมีความสะดวกสบาย สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม เป็นต้น การวัดประเมินผลการฝึกอบรมดังกล่าวนี้จะมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 วัดและประเมินผลก่อนการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการวัดประเมินผลด้านความรู้ ทักษะ หรือเจตคติในเรื่องต่าง ๆ ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมนั้น ๆ ว่าก่อนจะเข้าฝึกอบรมหลักสูตรนั้น ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ในเรื่องที่จะฝึกอรมมากน้อยเพียงใด มีทักษะและเจตคติในขั้นไหน เป็นต้น เพื่อประมวลผลและเก็บไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และเพื่อนำไปเปรียบเทียบผลการวัดประเมินผลหลังการฝึกอบรมจบลงแล้ว นอกจากนี้ผลการวัดประเมินผลก่อนเข้ารับการฝึกอบรมนี้ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในขณะฝึกอบรมได้อีกด้วย เช่น ใช้ในการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เดิม เป็นต้น

ลักษณะที่ 2 วัดและประเมินผลการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลขณะฝึกอบรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก เป็นการประเมินผลด้านบริหารจัดการ เช่น การจัดการในเรื่องที่พักอาศัย อาหารการกิน ความสะดวกสบายในการเข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม บริการด้าน สถานที่ต่าง ๆ เช่น เอกสารประกอบการฝึกอบรม ยานพาหนะ การสื่อสาร เป็นต้น

ส่วนที่สอง เป็นการวัดและประเมินผลด้านความสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมด้านวิชาการตามหลักสูตรและเนื้อหาตามหลักสูตรตารางฝึกอบรม ซึ่งจะต้องวัดและประเมินผลโดยยึดตาม วัตถุประสงค์ในการจัดฝึกอบรม และวัตถุประสงค์ในแต่ละรายวิชาที่กำหนดไว้เป็นหลักในการออกแบบสอบถามในส่วนนี้

ลักษณะที่ 3 วัดประเมินผลวิทยากรผู้ฝึกอบรม ซึ่งการวัดประเมินผลในส่วนนี้เป็นการเก็บข้อมูลของวิทยากรที่มาให้การฝึกอบรมในแต่รายวิชาไว้ เพื่อประโยชน์แก่ผู้จัดการฝึกอบรมจะได้ทราบว่าวิทยากรแต่ละท่านที่ให้ความรู้ความเข้าใจ หรือฝึกทักษะในวิชาต่าง ๆ นั้นเป็นที่พึงพอใจ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมหรือไม่มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ใน 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก สำหรับวิทยากรที่ยอมรับผลการประเมิน จะได้นำผลจากการวัดประเมินผลไปปรับปรุงวิธีการให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อ ๆ ไป

ส่วนที่สอง ใช้เป็นข้อมูลสำหรับจัดการฝึกอบรมที่จะคัดเลือกเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และทักษะได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเป็นที่พึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อไปด้วย

ขั้นที่ 6 ขั้นดำเนินการฝึกอบรม ในขั้นดำเนินการฝึกอบรมนี้ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ และ 2) ขั้นการฝึกอบรมตามตาราง

ขั้นที่ 7 ขั้นการวัดและประเมินผล ในขั้นนี้เป็นการนำผลจากการวัดและประเมินผลทั้งหมดที่สรุปรวมมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขทุก ๆ ส่วนที่ยังบกพร่องทุกขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดฝึกอบรมดียิ่งขึ้นต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดการฝึกอบรมพอจะสรุปได้ว่าการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อปรับปรุงเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และ ทัศนคติของบุคคลหรือบุคลากร เพื่อแก้ปัญหา อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นซึ่งต้องมีกระบวนการและขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการฝึกอบรม

6) การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการฝึกอบรม เพื่อจะได้ทราบว่าการฝึกอบรมนั้นมีข้อบกพร่องอะไร บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่และประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับ และผลของการประเมินจะได้นำไปปรับปรุงการฝึกอบรมใน ครั้งต่อ ๆ ไป

น้อย ศิริโชติ (2524, น. 168) แบ่งวิธีการประเมินผลออกเป็น 4 วิธี ดังนี้

1. การวัดผลก่อนและหลังการฝึกอบรม เป็นการวัดผลก่อน (Pre-Test) และหลังการฝึกอบรม (Post-Test) แล้วนำมาเปรียบเทียบกันก็จะทราบถึงความแตกต่างของผู้เข้ารับการอบรมว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างใดเพียงใดหรือไม่

2. การจัดตั้งมาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นการประเมินดูว่าหลังจากได้เข้ารับการฝึกอบรมแล้วมีทักษะในการทำงานสูงขึ้นหรือไม่ เช่น ในการพิมพ์ดีดอาจตั้งมาตรฐานในการพิมพ์ดีดของเสมียนไว้ว่าจะต้องพิมพ์สัมผัสให้ได้นาทีละ 45 คำ เมื่อนำเสมียนเข้ามารับการฝึกอบรมแล้วนำผลการปฏิบัติงานไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ตั้งไว้ก็จะทราบว่าผลงานได้เพิ่มขึ้นหรือไม่วิธีการกำหนดมาตรฐานสำหรับวัดผลโดยวิธีนี้เหมาะสำหรับงานเสมียนงานจัดระเบียบสารบรรณและงานค้นหาเอกสาร

3. การสังเกตจากการปฏิบัติงานที่กำหนดเป็นมาตรฐาน วิธีการนี้จะกำหนดลักษณะของงานที่จะสังเกตเป็นมาตรฐานขึ้นแล้วให้คะแนนในคะแนนในการปฏิบัติงานไว้ หรืออาจสังเกตจากปริมาณผลผลิตก็ได้ จากนั้นจึงนำเอาผลที่ได้จากการสังเกตไปกำหนดเป็นมาตรฐานไว้เพื่อใช้เปรียบเทียบกับงานที่มีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

4. การกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยการสังเกต วิธีการนี้มีลักษณะคล้ายกับวิธีที่ 3 แตกต่างกันแต่ว่างานที่สังเกตนั้นเป็นงานรวมมิได้แยกออกมากำหนดไว้เพื่อการสังเกตอย่าง ใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนวิธีการสังเกตดำเนินตามวิธีที่ 3

2.2 สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ

2.2.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า Competency หรือ Competence ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้แตกต่างกัน ดังนี้ (ดลวรรณ พวงวิภาต, 2562, น. 21)

Good (1973, p. 95) ให้นิยามไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถทักษะและเจตคติที่จำเป็นในอาชีพอย่างกว้างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

Boyatais (1982, p. 70) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย Trait) ทักษะ (Ski) จินตภาพ ส่วนตน (Self-Image) หรือบทบาททางสังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่า/เหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

Spencer and Spencer (1993, pp. 222–226) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ที่มีอยู่ภายในตัวบุคคลได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) อัตตมโนทัศน์ (Self-Concept) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skil) ซึ่ง คุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ/หรือ สูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion-Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551, น. 45-46) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร

วนิดา ภูวนารถนุรักษ์ (2551, น. 17-18) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการ ค้นหาวิธีการปรับพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ ของแต่ละบุคคลในองค์กรต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดหรือสูงกว่าที่องค์กรนั้น ๆ ต้องการตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางแผนไว้ ซึ่งนอกจากความสามารถพื้นฐานที่ทุกคนมีเหมือนกันแล้ว ยังต้องพัฒนา

ตนเองอย่างต่อเนื่องให้มีความสามารถโดดเด่นนอกเหนือไปจากงานในหน้าที่ตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะที่อยู่ภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ

McCleland (1973, pp. 1-14) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องสมรรถนะว่า เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1973 โดยศาสตราจารย์เดวิด ซี แมคคลีลแลน (David, C. McClelland) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด โดยทำการพัฒนาแบบทดสอบทางบุคลิกภาพเพื่อศึกษา พบว่า บุคคลที่ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรต้องมีทัศนคติและนิสัยอย่างไรเพื่อกำหนดเป็นสมรรถนะของการ ปฏิบัติงาน แมคคลีลแลน (McClelland) ได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ช่วยแก้ไขปัญหาการคัดเลือก บุคลากรให้แก่หน่วยงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ปัญหากระบวนการคัดเลือกที่เน้นการวัด ความถนัดที่ทำให้คนผิวดำและชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ไม่ได้รับการคัดเลือก (ซึ่งผิดกฎหมาย) และปัญหา ผลการทดสอบความถนัดที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานน้อยมาก (ซึ่งแสดงว่าการทดสอบความถนัดไม่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้) แมคคลีลแลน ได้เก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ที่มีผลการ ปฏิบัติงานโดดเด่น และผู้ที่ไม่ได้มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์พบว่าสมรรถนะเกี่ยวกับความเข้า ใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การทดสอบด้วย แบบทดสอบความถนัดและจากบทความเรื่อง Testing for Competence rather than for Intelligence ของแมคคลีลแลน (McClelland) ที่ตีพิมพ์ ในปี 1973 ได้รับการกล่าวถึงอย่าง กว้างขวางจากนักวิชาการทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างไรก็ดี แมคคลีลแลน (McClelland) ก็ได้ ทำให้เรื่องสมรรถนะได้รับความสนใจศึกษา และใช้กันต่อ ๆ มาจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งแนวคิดเรื่อง สมรรถนะสามารถอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ซึ่งอธิบายได้ว่า ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลเปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็งโดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและตามหลักแนวความคิดของ แม็คคัลแลนด์ องค์ประกอบมี 5 ส่วน ดังนี้ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ).

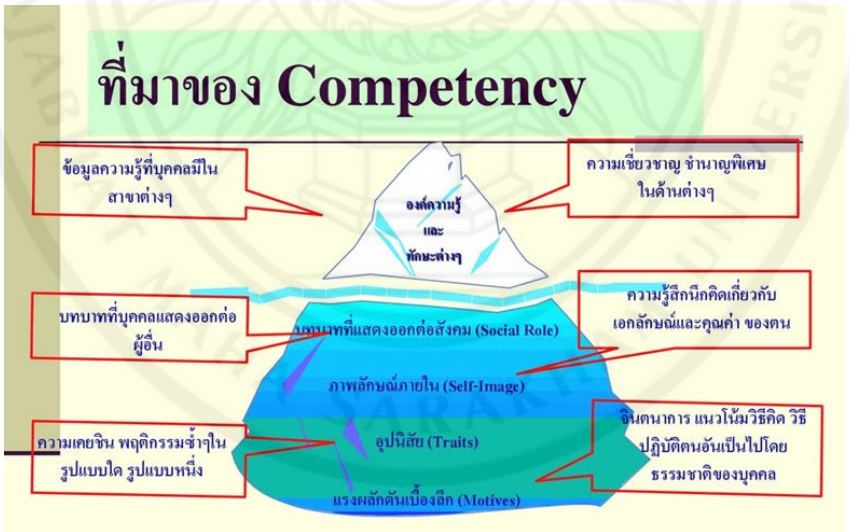
1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดได้นั้นมาจากพื้นฐานความรู้และ สามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว

3. มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตัวเอง เป็นต้น

4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ ตลอดจนพยายามปรับปรุงวิธีทำงานของตนเองตลอดเวลาพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือ องค์ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ที่บุคคลมีอยู่และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่ บุคคลมีอยู่ซึ่งอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง คือ ทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่น ๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้น ๆ สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำนั้น เป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่า สังเกตและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ส่วนต่าง ๆ นี้ ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) คือ บทบาทที่บุคคล แสดงออกต่อผู้อื่น ภาพลักษณ์ภายใน (Self Image) คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเอกลักษณะและ คุณค่าของตนอุปนิสัย (Traits) คือ ความเคยชินพฤติกรรมซ้ำ ๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งและ แรงผลักดันเบื้องลึก (Motives) คือ จินตนาการ แนวโน้มวิธีคิดวิธีปฏิบัติตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติ ของบุคคล ดังแนวคิดหลักการเกี่ยวกับ Competency (จิรประภา อัครบวร, 2549, น. 21) ดังภาพที่ 2.5 องค์ประกอบของสมรรถนะ

ภาพที่ 2.5 องค์ประกอบของสมรรถนะ

การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ ซึ่งอธิบายในตัวแบบภูเขาน้ำแข็ง คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และ คุณลักษณะอื่น ๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้น ๆ จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ แบ่งได้เป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่อยู่ในตัวบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นองค์ประกอบของสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษในงานวิจัยครั้งนี้

สรุปได้ว่าองค์ประกอบสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าครูภาษาอังกฤษมีความรู้ ทักษะ และมีคุณลักษณะเฉพาะที่สามารถเอื้อต่อครูภาษาอังกฤษทำการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ เทคนิค วิธีการสอนภาษาอังกฤษการพัฒนาและการใช้สื่อการ เรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ แบ่งเป็นองค์ประกอบ หลักได้ 3 ด้านได้แก่ด้านความรู้จะเป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือ ประสบการณ์ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจด้านภาษาศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน เทคนิค และวิธีการสอนภาษาอังกฤษส่วนด้านทักษะรามถึง ความสามารถ ความชัดเจนและความชำนาญใน เรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร ทักษะการ ฟัง พูด อ่านและเขียน ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีในทางการเรียนรู้ ทักษะ การวัดและประเมินผล ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาตนเอง และด้านคุณลักษณะ เฉพาะบุคลิกภาพ ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ทัศนะคติ ความต้องการส่วนบุคคล ประกอบด้วย แรงจูงใจรักในการเรียนรู้ บุคลิกลักษณะ และคุณธรรมจริยธรรม

2.2.3 ประเภทของสมรรถนะ

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2547, น. 44-48) จำแนกประเภทสมรรถนะได้ 5 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีเป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ ความสามารถของนักกีฬา นักดนตรี นักกายกรรม เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบ หรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์การ (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์การนั้นเท่านั้น เช่น บริษัทเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือบริษัทฟอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น หรือบริษัท ที โอ เอ (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี เป็นต้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงานต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ ติดต่อประสานงานได้ดี เป็นต้น หรือ ผู้จัดการบริษัทต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผน และการบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน แต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจเหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกันบางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวน สอบสวน บางคนมีสมรรถนะทางปราบปราม เป็นต้น

Spencer and Spencer ได้แบ่งประเภทสมรรถนะออกเป็น 3 กลุ่มเพื่อใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก (Essential Competency) หมายถึง พื้นฐานของความรู้และทักษะที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมี ซึ่งสามารถพัฒนาขึ้นมาได้โดยการฝึกอบรม 2) สมรรถนะขั้นแยกแยะได้ (Differentiating Competency) หมายถึง สมรรถนะที่สามารถแยก ผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถโดดเด่นออกจากผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถระดับปานกลาง(Average Performance) ได้ แม้ว่าสมรรถนะด้านนี้จะยากต่อการพัฒนา แต่ก็เป็นตัวกำหนดความสำเร็จในการ ทำงานของบุคคลในระยะยาว 3) สมรรถนะขั้นกลยุทธ์ (Strategic Competency) หมายถึง สมรรถนะหลักขององค์กรแต่มุ่งไปที่สมรรถภาพขององค์กร (Organizational Capability) รวมไปถึง สมรรถนะที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่ ความสามารถด้านนวัตกรรม การให้บริการ ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และเทคโนโลยี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2557, น. 5-8) ระบุว่า สมรรถนะ หรือ Competency มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรสมรรถนะมีประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน ต่อตัวองค์กรหรือหน่วยงาน และต่อการบริหารบุคคลโดยรวมดังนี้

1. ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดี ทั้งความรู้ ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรม ที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง

2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตนว่าอยู่ในระดับใดและต้องพัฒนาในเรื่องใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น

3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร

4. ช่วยสนับสนุนตัวบ่งชี้วัดหลักของผลงาน (KPIS) บรรลุเป้าหมาย เพราะ Competency เป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมาย KPIS แล้ว ต้องใช้ Competency

5. ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายพนักงานขายเพิ่มขึ้น สูงกว่าเป้าที่กำหนดไว้ ที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานนัก แต่เนื่องจากความต้องการ

ของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก แต่ถ้ามีการวัด Competency แล้วจะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั่นประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของเขาเอง

6. ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับ Competency ของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวจะส่งผลให้เกิดเป็น Competency เฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมี Competency ในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สมรรถนะในการทำงานในองค์กรหนึ่ง ๆ มีความสำคัญต่อทั้งตัวบุคคลและองค์กรที่มีการขับเคลื่อนให้ การทำงานประสบความสำเร็จ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรนั้น ๆ

ความสำคัญในการประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะองค์กรสามารถนำสมรรถนะไว้ดังนี้

1. การฝึกอบรม สามารถใช้มาตรฐานของสมรรถนะในการออกแบบการฝึกอบรมแบบเป็นทางการ และฝึกอบรมในขณะฝึกปฏิบัติงาน (On the Job Training) ซึ่งกล่าวถึงทักษะความรู้และทัศนคติที่สำคัญที่จะกลายเป็นพื้นฐานของโปรแกรม เป็นการช่วยกำหนดเนื้อหา กำหนดวิธีการเรียนรู้และการประเมินผู้เข้าอบรม

2. กลยุทธ์การวางแผนงาน การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กรจะต้องตรวจสอบทั้งจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ขององค์กร ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับระดับสมรรถนะของบุคลากร องค์กรอาจได้พบกับความสามารถของบุคคล ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดที่จะทำให้องค์กรได้เปรียบเทียบทางการแข่งขัน และมีโอกาสที่ดีในการสร้างอำนาจทางการตลาด แต่ในทางตรงกันข้ามการขาดความสามารถเฉพาะด้านในเชิงการแข่งขันก็อาจเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จขององค์กรได้

3. การจัดการด้านการปฏิบัติงาน จะต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจนในเรื่องของมาตรฐานความสามารถที่ต้องใช้ในการทำงานเฉพาะด้าน ควรบอกบุคลากรให้ทราบว่าควรปฏิบัติงานใน ลักษณะใด รวมถึงบอกวิธีในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วย

4. การออกแบบงาน ช่วยในการตัดสินใจว่าจะให้ใครทำอะไร และต้องใช้พนักงานจำนวนเท่าไรในแต่ละงาน รวมทั้งต้องใช้ทักษะใดเป็นพิเศษ เพื่อให้การดำเนินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง องค์กรควรมีการวางแผนให้กับพนักงานอย่างเหมาะสม โดยบุคลากรอาจได้รับการเลื่อนชั้นหรือโยกย้ายตำแหน่งตามความสามารถที่ปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จ ทั้งนี้สามารถทำได้โดยการทดสอบระดับสมรรถนะที่องค์กรกำหนดเป็นมาตรฐาน

6. ระบบข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ สมรรถนะเป็นเสมือนฐานข้อมูลในด้านความต้องการ ทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ซึ่งมาตรฐานสมรรถนะจะบอกได้ว่า องค์กรต้องการบุคลากร

ลักษณะใด อัน จะเป็นประโยชน์ในการรับบุคลากรใหม่ และยังช่วยในการกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมอีกด้วย

7. การพัฒนาอาชีพ มาตรฐานสมรรถนะมีประโยชน์สำหรับการพัฒนาอาชีพอยู่ 2 ประการ คือ เป็นการช่วยกำหนดระดับงานในปัจจุบัน และช่วยในการวางแผนอาชีพในระยะยาว

8. การสรรหา การระบุสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในระดับต่าง ๆ จะช่วยให้เกิดระบบในการคัดสรรผู้ที่สมัครจะเข้ามาร่วมงานกับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยผู้ให้สัมภาษณ์สามารถคัดเลือกคนเข้าทำงานด้วยการกลั่นกรองสมรรถนะของบุคคลที่สมัครงานในระดับหนึ่งก่อนว่า ผู้สมัครมีสรรถนะตามที่องค์กรต้องการหรือไม่

9. การเจรจาต่อรอง เมื่อมีการเจรจาต่อรองเรื่องเงินเดือน หรือการเปลี่ยนแปลงการทำงาน การกำหนดสมรรถนะจะช่วยได้มาก โดยฝ่ายบริหารจัดการจะต้องมีความชัดเจนว่า ต้องการอะไรในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ และสามารถใช้สมรรถนะนั้นเจรจาต่อรองเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะหรือการจัดสรรค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้นได้

ชูชัย สมิทธิไกร (2552, น. 20-21) ได้กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์การดังนี้

1. สมรรถนะช่วยให้องค์การสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งทางด้านความรู้ทักษะและ ความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความองค์การขององค์การอย่างแท้จริง

2. สมรรถนะเพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ ทักษะและ ความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใดและจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเองมากขึ้น

3. สรรถนะสามารถนำไปใช้ ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลในองค์การ

4. สมรรถนะช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (key performance indicators: KPIs) บรรลุ เป้าหมายเพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายของ KPIs แล้วจะใช้สมรรถนะใดบ้าง

5. สมรรถนะป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานขายเพิ่มขึ้นสูงกว่าเป้ากำหนดที่พนักงานคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องทุ่มเทความพยายามมากนัก แต่ถ้ามีการวัดสมรรถนะแล้วจะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือความสามารถของเขาเอง

6. สมรรถนะช่วยให้การหล่อหลอมสมรรถนะขององค์การประสบผลสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น เพราะถ้าบุคลากรในองค์การทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์การกำหนดตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะสามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์การนั้น ๆ เช่น เป็นองค์การแห่งการคิดสร้างสรรค์ เพราะทุกคนในองค์การมีสมรรถนะในเรื่อง การคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking)

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน (2551, น. 9-15) จำแนกสมรรถนะเป็นมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยในมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพได้มีการกำหนดสมรรถนะแล้ว ส่วนมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนยังมิได้กำหนดสมรรถนะ สมรรถนะครูภายใต้มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพมีรายละเอียดดังนี้ มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง และมีสาระความรู้ 9 ด้าน ดังต่อไปนี้ (1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู (2) การพัฒนาหลักสูตร (3) การจัดการเรียนรู้ (4) จิตวิทยาสำหรับครู (5) การวัดและประเมินผลการศึกษา (6) การบริหาร จัดการในห้องเรียน (7) การวิจัยทางการศึกษา (8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (9) ความเป็นครูสาระความรู้และสมรรถนะของครู สาระความรู้แต่ละด้านประกอบด้วยสมรรถนะดังนี้

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูต้องมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 3) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

2. การพัฒนาหลักสูตร ครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถวิเคราะห์หลักสูตร 2) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย 3) สามารถประเมินหลักสูตรได้ ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร 4) สามารถจัดทำหลักสูตร

3. การจัดการเรียนรู้ ครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาคการศึกษา 2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

4. จิตวิทยาสำหรับครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะด้านจิตวิทยาดังนี้

4.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

4.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

4.3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.4 สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของ ผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผลการศึกษาครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้

5.1 สามารถวัดและ ประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง

5.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการ เรียนรู้และหลักสูตร

6. การบริหารจัดการในห้องเรียนครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้

6.1 มีภาวะผู้นำ

6.2 สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน

6.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ

6.4 สามารถในการประสาน ประโยชน์

6.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

7. การวิจัยทางการศึกษาครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถเลือกใช้ออกแบบสร้างและปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 2) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 3) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

9. ความเป็นครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้ 1) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 2) อดทนและรับผิดชอบ 3) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ 4) มีวิสัยทัศน์ 5) ศรัทธาในวิชาชีพครู 6) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

10. มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน 2) สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ 3) สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอนประเมินผลและปรับปรุง

11. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะสาระการฝึกทักษะครูภาษาอังกฤษ มีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ 2) สามารถประเมินปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3) สามารถทำวิจัยในชั้น เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้กล่าวว่าสมรรถนะครูที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทุกตำแหน่งและทุกวิทยฐานะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการ

1.3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงการวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง สมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งสายงานครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้ครูจะต้องมีความสามารถดังนี้ 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในเนื้อหาสาระที่สอน 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาผู้เรียนครูจะต้องมีความสามารถดังนี้ 1) ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิต 3) ความสามารถในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย 4) ความสามารถในการปลูกฝังความเป็นไทย 5) ความสามารถในการจัดระบบดูแลและช่วยเหลือผู้เรียน

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียนครูจะต้องมีความสามารถดังนี้ 1) ความสามารถในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ 2) ความสามารถในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน 3) ความสามารถในการกำกับ ดูแลชั้นเรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ แล้วแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนด สามารถรวบรวมสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนางาน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบประกอบด้วย 1) ความสามารถในการวิเคราะห์ 2) ความสามารถในการสังเคราะห์ 3) ความสามารถในการเขียนเอกสารทางวิชาการ 4) ความสามารถในการวิจัย

2.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริม ให้ความร่วมมือกับชุมชน รวมทั้งการให้โอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน คือ 1) ความสามารถในการนำชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานศึกษา และ 2) ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

3. วินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งได้แก่ 1) การมีวินัย 2) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 3) การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม 4) ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ 5) ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

สรุปได้ว่า สมรรถนะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในองค์กรต่าง ๆ ใช้กำหนดเป็นมาตรฐานในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทุกฝ่าย การวางแผนงานทุกส่วนมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิผล ประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน

2.2.4 สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

สมรรถนะครูสายผู้สอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 28-29) ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กาหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงาน

สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self- Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ

สมรรถนะที่ 4 การทางานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กาลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นาหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทางานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรง สัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัดประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลสูงสุด

สมรรถนะที่ 2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพ

สมรรถนะที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความ ปลอดภัยของผู้เรียน

สมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis and Synthesis and Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อ พัฒนางานอย่างเป็นระบบ

สมรรถนะที่ 5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษาก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

สมรรถนะที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship and Collaborative–Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

2.2.5 ประโยชน์ของสมรรถนะ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, น. 11-16) กล่าวว่า การนำแนวคิดสมรรถนะ (Competency) ไปใช้มีประโยชน์ ดังนี้ 1) แนวคิดสมรรถนะ ช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์การ และช่วยสร้างกรอบแนวคิด พฤติกรรม ความเชื่อ ทัศนคติของคนในองค์การให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กับวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์การและเปรียบเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยาให้บรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ได้ดีและเร็วขึ้น 2) แนวคิดสมรรถนะ ช่วยในการสร้างวัฒนธรรมองค์การดังนี้ คือ ช่วยสร้างกรอบ การแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในองค์การโดยรวมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ช่วยสนับสนุน การดำเนินงานขององค์การให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยให้เห็นแนวทางใน การพัฒนาบุคลากรในภาพรวมขององค์การได้ชัดเจนมากขึ้นและช่วยป้องกันไม่ให้เกิดวัฒนธรรมองค์การ ตามธรรมชาติที่ไม่พึงประสงค์ 3) แนวคิดสมรรถนะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้ คือ (1) การคัดเลือกบุคลากร ได้แก่ ช่วยให้การคัดเลือกคนเข้าทำงานถูกต้องมากขึ้น เพราะคน บางคนเก่งมีความรู้ความสามารถสูงหรือประสบการณ์ดีแต่อาจจะไม่เหมาะสมกับลักษณะ การทำงาน ในตำแหน่งนั้น ๆ หรือไม่เหมาะกับลักษณะของวัฒนธรรมองค์การ จึงได้นำไปใช้ในการออกแบบคำถาม หรือแบบทดสอบ ลดการเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการทดลองงาน ช่วยลดการสูญเสียเวลาและทรัพยากร ในการพัฒนาฝึกอบรมพนักงานใหม่ที่มีความสามารถไม่สอดคล้องกับความต้องการของตำแหน่งงาน ป้องกันความผิดพลาดในการคัดเลือกเพราะหลายครั้งผู้ที่ทำหน้าที่การคัดเลือกมีประสบการณ์น้อยกว่า ผู้สมัครงาน (2) การพัฒนาและฝึกอบรม ได้แก่ การจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าใน การพัฒนาและ ฝึกอบรม ช่วยให้ทราบว่าผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ต้องมี สมรรถนะในเรื่องอะไรบ้างและช่องว่างระหว่าง สมรรถนะในตำแหน่งที่ต้องการกับสมรรถนะที่บุคคลนั้นมีจริงห่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปจัดทำ แผนพัฒนาสมรรถนะส่วนบุคคลต่อไป ซึ่งช่วยในการ วางแผนพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งให้สอดคล้องกับ เส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพด้วยการนำเอาสมรรถนะของตำแหน่งงานที่สูงขึ้นไปมาพัฒนาบุคลากร ในขณะที่บุคคลนั้นยังดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่า (3) การเลื่อนระดับปรับตำแหน่ง ได้แก่ ช่วยในการพิจารณา ความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งหรือ ระดับที่สูงขึ้นไปโดยพิจารณาทั้งในเรื่องของสมรรถนะในงาน และสมรรถนะทั่ว ๆ ไป เช่น ด้านการ บริหารจัดการ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นและด้านระบบการคิด เป็นต้น ช่วยป้องกันความผิดพลาด ในการเลื่อนระดับปรับตำแหน่ง (4) การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ ช่วยให้ทราบว่าตำแหน่ง ที่จะย้ายไปนั้นจำเป็นต้องมีสมรรถนะอะไรบ้างแล้วผู้ที่ย้ายไปนั้นมีหรือไม่มีสมรรถนะอะไรบ้าง ช่วยลด ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเพราะถ้าย้ายคนที่มีสมรรถนะไม่เหมาะสมไปอาจจะทำให้เสียทั้งงานและ ทั้งกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน (5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ช่วยให้ทราบว่าสมรรถนะเรื่องใด ที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้สูงกว่าผลงานมาตรฐานทั่วไป ช่วยในการกำหนดแผนพัฒนาสมรรถนะส่วนบุคคล (6) การบริหารผลตอบแทน ได้แก่ ช่วยใน

การกำหนดอัตราว่าจ้าง พนักงานไม่ว่าควรจะได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมกับระดับสมรรถนะไม่ใช่กำหนดอัตราจ้างเริ่มต้นด้วยวุฒิการศึกษาเหมือนที่ผ่านมา ช่วยในการจ่ายผลตอบแทนตามระดับสมรรถนะของบุคคลที่เพิ่มขึ้นไม่ใช่จ่ายผลตอบแทนตามอายุงานหรือจำนวนปีที่ทำงาน”

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2549, น. 29) กล่าวว่า การนำแนวคิดสมรรถนะ (Competency) ไปใช้ประโยชน์ ในการนำไปประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติกับหน่วยงานนั้นสามารถจะไปใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งไม่ได้ใช้ ทั้งหมดร้อยเปอร์เซ็นต์ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลอื่น ๆ คือ 1) ใช้เป็นข้อมูลในการจัดแนวทางการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร 2) ใช้เป็นข้อมูลประกอบการขึ้นเงินเดือนประจำปีและเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และคณะ (2555, น. 65-71) ได้ร่วมมือกันทำการวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชาได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา 2) ศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา 3) เพื่อให้ ได้ข้อเสนอในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา โดยการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูผ่านการสนทนากลุ่ม และการนำเสนอวิชาชีพครูด้านภาษาอังกฤษผ่านประชาพิจารณ์ เพื่อระดมความคิดเห็นผู้เข้าร่วมที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งสิ้น 7 กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มครู กลุ่มผลิตครู กลุ่มผู้ใช้ครู กลุ่มองค์กร กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนักเรียนและกลุ่มผู้ปกครองทำให้สามารถ สรุปมาตรฐานวิชาชีพครูภาษาอังกฤษ ได้ดังนี้

1. มาตรฐานความรู้

1.1 ความรู้ทั่วไปจะต้องมีความรู้เรื่องต่อไปนี้ 1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษาวิชาชีพครูที่ดีและความเป็นครูที่มีประสิทธิภาพ 3) จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา 4) การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร 5) การออกแบบและการจัดการเรียนรู้ 6) การจัดการชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ 7) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู 8) การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา 9) การวัดและประเมินผลการศึกษา 10) การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 11) การบริหารจัดการชั้นเรียน 12) การประกันคุณภาพการศึกษา และ 13) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

1.2 ความรู้ทั่วไปสำหรับครูภาษาอังกฤษโดยครูจะต้องมี 1) ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์และคำศัพท์ 2) ความรู้เรื่องการออกเสียงระบบเสียง และภาษาศาสตร์ 3) ความรู้เรื่องการเรียบเรียงความคิดและเนื้อหา 4) ความรู้เรื่องวัฒนธรรม 5) ความรู้เรื่องวรรณกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นที่สอน 6) ความรู้เรื่องการแปล และ 7) ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.3 ด้านความรู้เชิงบูรณาการระหว่างวิชาชีพครูกับวิชาเฉพาะประกอบไปด้วย 1) มีความเข้าใจหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) มีความรู้เรื่องกลวิธีการสอนภาษาอังกฤษ 3) มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างบูรณาการ คือการพูด การเขียนและภาษากาย 4) มีความรู้เรื่องการออกแบบ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน 5) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม 6) มีความรู้เรื่องการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนออกแบบและสร้างสื่อภาษาอังกฤษได้ 7. มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 8) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทางภาษาอังกฤษ 9) มีความรู้ในการวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ของผู้เรียน 10) มีความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และ 11) มีความรู้เรื่องการบูรณาการรายวิชาอื่นกับภาษาอังกฤษ

2. มาตรฐานด้านทักษะ

2.1 ทักษะทางปัญญาครูจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ 1) มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และ 3) มีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

2.2 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบประกอบด้วย 1) มีความรับผิดชอบต่อสังคม 2) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ 4) มีความฉลาดทางอารมณ์ และ 5) มีความสามารถในการบริหารจัดการและภาวะผู้นำ

2.3 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ครูจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) รู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร

2.4 ทักษะการจัดการเรียนรู้ครูจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ 1) สามารถนำหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ได้เหมาะสม 2) มีความสามารถใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสอนภาษาอังกฤษ 3) มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างบูรณาการ คือ การพูด การเขียนและภาษากาย 4) สามารถออกแบบและวาง แผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน 5) สามารถจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม 6) สามารถใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ตลอดจนออกแบบและสร้างสื่อภาษาอังกฤษได้ 7) สามารถใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 8) สามารถจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทางภาษาอังกฤษ 9) สามารถวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนา

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน 10) สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 11) สามารถบูรณาการรายวิชาอื่นกับภาษาอังกฤษ

3. มาตรฐานด้านคุณลักษณะ

3.1 คุณธรรมจริยธรรมครูจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนาที่ตนยึดถือ 2) มีคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู 3) ความเป็นผู้นำ 4) ผู้นำด้านวิชาการ ได้แก่ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาการเรียนการสอน สามารถนำความรู้ทางวิชาการสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศรวมถึงสนใจสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบันแสวงหาทางเลือกใหม่ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาเพื่อการเรียนการสอน 5) ผู้นำด้านสังคม ได้แก่ มีการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะ วางตัวดียิ้มแย้มแจ่มใสและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ 6) ผู้นำด้านสุขภาพ ได้แก่ การดูแลรักษาสุขภาพตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง

3.2 การทำงานเป็นทีมครูจะต้องมีคุณสมบัติ 1) มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ได้แก่ ทำงานร่วมกับผู้อื่น สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน 2) การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน

3.3 การพัฒนาตนเองครูจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) ประเมินตนเอง เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง วางแผนการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การศึกษาต่อ การอบรม 2) พัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การวิจัยและการค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นต้น

3.4 การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ครูจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและติดตามความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและวิชาที่ตนเองสอน 2) มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

3.5 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานครูจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีความสามารถในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ และสังเคราะห์ภารกิจงาน 2) มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

3.6 ลักษณะเฉพาะของครูภาษาอังกฤษครูจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) ครูผู้สอนควรมีความสามารถ ความถนัด และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ 2) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พศิน แตงจวง กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ว่าเนื่องจากในศตวรรษที่ 21 นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีพัฒนาการอย่างสูง และทำให้สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว แตกต่างจากยุคก่อนมาก กอปรกับสังคมไทยได้รับแรงกระแทกจากกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่แพร่ ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วจากทุกมุมโลกมีความซับซ้อน จนมีการกล่าวว่าเรากำลังอยู่ใน “ยุคข้อมูล ท่วมท้น” หาก

เราไม่สามารถจำแนกแยกแยะ คิดพิจารณาให้ดีก็จะมีปัญหากับข้อมูลบิดเบือนหรืออาจ ถูกหลอก ถูกโกงได้ง่าย ๆ เนื่องจากข้อมูลขาดการควบคุม ด้วยเหตุนี้การศึกษายุคใหม่ครูต้องสอนให้ นักเรียนรู้จักบริโภคข่าวสารข้อมูลอย่างชาญฉลาด บุคคลในศตวรรษที่ 21 พึงมีทักษะต่อไปนี้

1. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ความเข้าใจ การจัดการและการสร้างการสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มีประสิทธิภาพ และผ่านทางมัลติมีเดีย ในรูปแบบและบริบทที่หลากหลาย

2. การคิดเชิงวิพากษ์และการคิดอย่างเป็นระบบ (Critical Thinking and Systems Thinking) ฝึกการให้เหตุผลในการทำความเข้าใจและการสร้างทางเลือกที่ซับซ้อน การเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างระบบต่าง ๆ

3. ข้อมูลและทักษะการอ่านเขียนสื่อ (Information and Media Literacy Skills) การวิเคราะห์ การเข้าถึง การจัดการ การบูรณาการ การประเมินและการจัดทำข้อมูลในรูปแบบและสื่อที่หลากหลาย

4. ความรับผิดชอบในหน้าที่ และความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการดัดแปลงให้เหมาะสมได้ (Accountability and Adaptability) การฝึกความรับผิดชอบส่วนตัวและความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ที่ทำงานและชุมชน กำหนดและบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูงสำหรับตนเองและผู้อื่น อดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

5. ความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้น คือ ความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา (Creativity and Intellectual Curiosity) การพัฒนา การนำไปใช้และการสื่อสารข้อคิดเห็นไปสู่ผู้อื่น เปิดรับและโต้ตอบแง่มุมที่ใหม่และหลากหลาย

6. ทักษะระหว่างบุคคลและการร่วมมือประสานกัน (Interpersonal and Collaborative Skills) รู้จักการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ การปรับตัวในบทบาทและความรับผิดชอบที่แตกต่าง การทำงานอย่างมีผลิตภาพ (Productivity) กับผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจ การเคารพในมุมมองที่แตกต่างกัน

7. การระบุปัญหา การกำหนดและการแก้ปัญหา (Problem identification, Formulation and solution) ความสามารถในการกำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหา

8. การกำกับตนเอง (Self-direction) กำกับดูแลความเข้าใจของตนเองและเรียนรู้ความต้องการ ระบุแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม การถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

9. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ใส่ใจต่อชุมชนขนาดใหญ่อย่างมีความรับผิดชอบตระหนักในพฤติกรรมทางเชื้อชาติในบริบทของชุมชน ที่ทำงานและรายบุคคล

Peacook (2022, pp. 65-75) ได้สังเคราะห์สมรรถนะในการสอนของครูภาษาอังกฤษ พบว่าในการสอน ภาษาอังกฤษที่ครูควรมี ดังนี้

1. สามารถวางแผนเรื่องหลักสูตรการสอนเป็นอย่างดี
2. สามารถกระตุ้น ความสนใจและแรงจูงใจของผู้เรียน
3. สามารถควบคุมวินัยได้เป็นอย่างดี
4. มีทักษะการจัดการชั้นเรียน
5. ใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ให้คำอธิบายแก่ผู้เรียนอย่างชัดเจนและอย่างระมัดระวัง
7. ใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจหลากหลาย
8. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนทุกคน
9. มีความรู้ภาษาอังกฤษ เป็นอย่างดี
10. มีความรู้สึกไวต่อโครงสร้างสังคมในชั้นเรียน
11. เคลื่อนไหวตัวเองเพื่อความหลากหลาย และเพื่อเป็นแรงจูงใจ
12. เตรียมตัวสำหรับชั้นเรียนเป็นอย่างดี
13. แก้ไขข้อผิดพลาดและให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นอย่างดี
14. ใช้วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา

Missoury Standards for Teacher Education Program (2004, pp. 89-100) ได้กำหนดสมรรถนะการสอนของครูภาษาอังกฤษ ดังนี้ 1) มีความรู้ทางภาษาศาสตร์ 2) มีความรู้ในภาษาและวัฒนธรรมที่สอน 3) มีความรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง 4) มีความรู้แนวทาง การสอนภาษาอังกฤษ และ 5) มีสมรรถนะทางภาษา

Brown (2001, p. 119) ได้ศึกษาวิจัยลักษณะของครูภาษาอังกฤษที่มีสมรรถนะในการสอนภาษาที่เป็นที่ต้องการดังนี้

1. มีความรู้เชิงเทคนิคจะต้องประกอบด้วย 1) ข้าใจระบบทางภาษาของภาษาอังกฤษ เช่น เสียง โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของข้อความ 2) เข้าใจหลักการพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษา 3) ความคล่องในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ 4) รู้วิธีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 5) เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างภาษากับวัฒนธรรม 6) ติดตามความเคลื่อนไหวในแวดวงที่เกี่ยวข้องกับสาขาโดยการอ่านและการเข้าประชุม

2. มีทักษะการสอนจะต้องประกอบด้วย 1) มีความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษา 2) เข้าใจและสามารถใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย 3) ออกแบบและใช้แผนการสอนอย่างมีประสิทธิผล 4) รับรู้ความต้องการทางภาษาของนักเรียน 5) รู้วิธีให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน 6) กระตุ้นให้เกิด

ปฏิสัมพันธ์ การร่วมมือ และการทำงานเป็นทีมในชั้นเรียน 7) จัดบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 8) ใช้ทักษะการนำเสนออย่างมีประสิทธิผลและชัดเจน 9) ปรับใช้สื่อที่เป็นแบบเรียนและโสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ 10) สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ เมื่อจำเป็น และ 11) ใช้เทคนิคการจูงใจภายในเพื่อการสร้างแบบสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีทักษะในการติดต่อต่อกับผู้อื่นประกอบด้วย 1) ตระหนักในความแตกต่างของวัฒนธรรมของผู้เรียน 2) มีความอดทนกับผู้เรียนที่ด้อยความสามารถ 3) ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้เรียน 4) มีความอดทนกับผู้เรียนที่ด้อยความสามารถ 5) ร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานอย่างสอดประสานกัน 6) หาโอกาสในการร่วมแสดงความคิดเห็นและเทคนิคต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมงาน

4. มีคุณภาพส่วนบุคคลประกอบ 1) เป็นผู้ที่มีการจัดการที่ดี และเป็นที่พึ่งพาได้ 2) เป็นผู้ที่ยืดหยุ่น 3) แสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ในการสอนภาษา 4) ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว 5) รักษาไว้ซึ่งมาตรฐานทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

Harmer (2003, pp. 124-136) เสนอว่า ครูสอนภาษาอังกฤษนอกจากจะต้องรู้เรื่องทฤษฎีทางภาษาแล้วยังควรต้องมีความรู้เรื่องผู้เรียน ตัวภาษา หลักสูตรการสอนและการเรียนรู้ทางภาษาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษา มุ่งเน้นที่การสอนหลักภาษาและทักษะ โดยเป็นทักษะที่เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วการวางแผนการสอนและการจัดการเรียนรู้ยังสำคัญในเชิงบทบาท ครูสามารถจัดกลุ่มผู้เรียน จัดระเบียบการเรียน และวางแผนได้เหมาะสม ฮาร์เมอร์ได้เสนอคุณลักษณะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้กับคนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษใหม่ให้มีคุณลักษณะตามระเบียบ ในการประกอบวิชาชีพครู ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 มีความเข้าใจกระบวนการพัฒนาและการซึมซับภาษารวมถึงบทบาทของกระบวนการดังกล่าวที่มีต่อการศึกษาของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 ตระหนักดีว่าวัฒนธรรมที่ติดตัวผู้เรียนนั้น มีบทบาทอันสำคัญต่อการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมอเมริกัน

มาตรฐานที่ 3 เข้าใจความรู้สึกนึกคิด ความสามารถ สภาพจิตใจ สังคม ภูมิหลัง และพัฒนาการทางวัฒนธรรมของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 4 เข้าใจว่าจะอำนวยความสะดวกในการสอน โดยการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่ให้การช่วยเหลือ และการนำกิจกรรมที่เหมาะสมไปใช้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษให้มากที่สุด

มาตรฐานที่ 5 ครูร่วมมือกันอย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

มาตรฐานที่ 6 สามารถที่จะใช้ยุทธวิธีการประเมินผล ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รวมถึงวิธีที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้วย

มาตรฐานที่ 7 เป็นนักปฏิบัติที่แสวงหาโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ

มาตรฐานที่ 8 ส่งเสริมการยอมรับและความเข้าใจด้านวัฒนธรรม รวมถึงความหลากหลายทางภาษาในชุมชน และในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 60-61) ได้กำหนดขอบข่ายมาตรฐานครูผู้สอน ภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้

ขอบข่ายสาระที่ 1: ความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนควรมีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรที่พอเพียงและทันเหตุการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษ

มาตรฐานที่ 1 มีความเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบทางภาษา มาตรฐานที่ 2 มีความสามารถในการสื่อสาร

ขอบข่ายสาระที่ 2: ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำแนวคิด ทฤษฎี วิธีสอน และกลยุทธ์การ เรียนรู้ มาประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการคิดของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี วิธีสอนภาษาต่างประเทศ และกลยุทธ์การเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ขอบข่ายสาระที่ 3: การพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ครูผู้สอนควรมีความสามารถความถนัดและประสบการณ์ในการสอน มีเจคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษรักวิชาชีพครู มีความกระตือรือร้นในการสอนและเพิ่มพูนความรู้

มาตรฐานที่ 5: พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ครูที่จะบรรลุมาตรฐานนี้ต้องแสดงออกในเรื่องต่อไปนี้ 1) พัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง 2) พัฒนากระบวนการเรียนการสอนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ 3) แสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง 4) มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล 5 เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาหรือเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพ

สภา เทสโซล ของออสเตรเลีย (Australian Council of TESOL Association) กล่าวถึงมาตรฐานว่ามาตรฐานถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นข้อบังคับในการกำหนด (Validate) ความรู้และคุณสมบัติประกอบวิชาชีพครู โดยระบุความรู้เบื้องต้นในวิชาชีพครู 3 ด้าน คือ 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม 2) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาภาษาที่สอง 3) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นมี 27 มาตรฐาน โดย จำแนกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีประเด็นหลัก ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองที่ประสบความสำเร็จ ควรจะตระหนัก (Espouse) ถึงคุณค่าของวัฒนธรรมดั้งเดิม พหุวัฒนธรรม พหุภาษา และต่อต้านการเหยียดสีผิว มีความเข้าใจ (Sensitive) วัฒนธรรม และประสบการณ์เกี่ยวกับชุมชนของผู้เรียน การย้ายถิ่นฐานและการล่าอาณานิคม รวมถึงผลกระทบซึ่งมีต่อบุคคลและพัฒนาการทางสังคม สามารถจำแนกคุณลักษณะ และเข้าใจ Implications ของพหุวัฒนธรรมในสังคมออสเตรเลีย และสร้างสภาพแวดล้อมเชิงบวก สำหรับความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมปฏิบัติตัวอย่างคนใน (Inclusive) และเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สามารถจำแนก ประเด็นหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (Current Provisions) ร่วมมือกันทำงานภายใน แวดวงการศึกษา และชุมชนที่ขยายตัวออกไป รับผิดชอบและมีส่วนร่วมในประสบการณ์ของผู้เรียน พร้อมสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้น โดยจัดให้มีพัฒนาการทางการศึกษาที่เหมาะสม

2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองที่ประสบความสำเร็จ ควรจะมีความตระหนักในบทบาทอันสำคัญยิ่งของภาษาและวัฒนธรรมในการเรียนรู้ การสอน และการกล่อมเกลาทางสังคม มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีภาษาและวัฒนธรรม และการซึมซับภาษาอังกฤษในฐานะของภาษาที่ถูกเพิ่มเข้ามา (Additional Language) เข้าใจความต้องการ และความจำเป็นในการเรียนรู้ของผู้เรียนรู้และเข้าใจว่าองค์ประกอบและ กระบวนการในด้านภาษาศาสตร์ วัฒนธรรม และบริบท มีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของ ภาษาอังกฤษในฐานะของภาษาที่เพิ่มเข้ามาอย่างไร สามารถออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการสอน มีวิธีการเลือกและจัด ลำดับของภาษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงกับสังคมและวัฒนธรรมมีความสามารถที่จะบูรณาการเนื้อหาในบริบทที่หลากหลาย และมีทักษะในการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับระบบภาษาและวัฒนธรรม

3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (TESOL Practice) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองที่ประสบ ความสำเร็จควรจะมีความสามารถในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และโปรแกรมการประเมินผล ซึ่ง สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคมของผู้เรียน มีความรู้เกี่ยวกับค่านิยมอันหลากหลายและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้อง ตลอดจนแหล่งข้อมูลเทคโนโลยีต่าง ๆ ตระหนักถึงโอกาสและข้อจำกัดของการเรียนรู้ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางการสอนและความสามารถของผู้เรียน เข้าใจความซับซ้อนของ ภาษาศาสตร์ และความสัมพันธ์เชิงวัฒนธรรมระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้เรียน ครู ชุมชน และหลักสูตร มีความสามารถในการเชื่อมโยงชุมชนและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ให้เสมือนเป็นแหล่งของกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน เลือก และประยุกต์ใช้วิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม กับผู้เรียน และสภาพแวดล้อมทางการศึกษาช่วยประคับ

ประคอง (Scaffold) การเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาการทางภาษาอังกฤษ ผ่านการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การเจรจาต่อรอง ยุทธวิธีในการสอน กิจกรรม สื่อการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมได้

สรุปได้ว่า สมรรถนะของครูสอนภาษาอังกฤษ คือ คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่อยู่ภายในตัวบุคคลคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตาม เป้าหมาย เกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวได้แก่ ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและองค์ประกอบของภาษาศาสตร์ ตัวผู้เรียน หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ กระบวนการจัดการเรียนรู้ แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการจัดการเรียนรู้ ทักษะความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ การใช้เทคนิคและสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยประกอบการจัดการเรียนการสอนทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ลักษณะนิสัย ส่วนบุคคล การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและ การกระทำที่เหมาะสม

2.3 กรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการใช้เครื่องมืออย่างหลากหลายในการแสวงหาความรู้ ภาษาอังกฤษถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีการใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุดภาษาหนึ่ง โดยที่องค์ความรู้ที่สำคัญของโลกส่วนใหญ่ถูกบันทึกและเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเข้าถึงองค์ความรู้และก้าวทันโลก รวมถึงพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เทียบเคียงกับคุณภาพผู้เรียนที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 2002 สภาแห่งสหภาพยุโรปได้กำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ในการตรวจสอบความสามารถทางภาษาปัจจุบัน CEFR ได้จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่มหลัก และแบ่งเป็น 6 ระดับความสามารถ ดังนี้

Level group	A		B		C	
Level group name	Basic User ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน		Independent User ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ		Proficient User ผู้ใช้ภาษาขั้นคล่องแคล่ว	
Level	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Level name	Breakthrough or Beginner	Waystage or Elementary	Threshold or Intermediate	Vantage or Upper Intermediate	Effective Operational Proficiency or Advanced	Mastery or Proficiency

ภาพที่ 2.6 ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบ CEFR (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ทั้งนี้ในแต่ละระดับตามเกณฑ์มาตรฐาน CEFR ได้กำหนดความสามารถในการใช้ภาษาไว้ดังนี้

ระดับ A1 ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตัวเองและผู้อื่น สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่น เช่น เขาอยู่ที่ไหน รู้จักใครบ้าง มีอะไรบ้าง และตอบคำถาม เหล่านี้ได้ ทั้งยังสามารถเข้าใจบทสนทนาเมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน

ระดับ A2 ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคในชีวิตประจำวัน (ในระดับกลาง) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การจับจ่ายใช้สอย สถานที่ ภูมิศาสตร์ การทำงาน และสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไป ในการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถบรรยายความคิดฝัน ความคาดหวัง ประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่น ๆ

ระดับ B1 ผู้เรียนสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปถ้าเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความคิดฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ ได้

ระดับ B2 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับดี สามารถใช้ภาษาพูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว รวมทั้งสามารถอ่านและทำความเข้าใจบทความที่มีเนื้อหายากขึ้นได้

ระดับ C1 ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้ สามารถแสดงความคิด ความรู้สึกของตนได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่ต้องหยุดคิดหาคำศัพท์ สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับ C2 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างดีเยี่ยมใกล้เคียงเจ้าของภาษา สามารถใช้ภาษา มาตรฐานได้อย่างสละสลวย ถูกต้องตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารได้ดี สามารถอ่านบทความที่เป็นภาษาต้นฉบับ (โดยเฉพาะวรรณกรรม ได้เข้าใจ สามารถ และเลือกใช้ภาษาสำหรับ พูดและเขียนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อ หลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้

ดังนั้น ในการประเมินหรือตรวจสอบผลการจัดการศึกษา หรือผลการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ ข้างต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่เพียงแต่ประเมินหรือตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เท่านั้น แต่ควรได้มีการทดสอบหรือวัดผล โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ที่เทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ควบคู่กันไปด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ในศตวรรษที่ 21 ครูจะต้องปรับแนวทางการเรียนการสอน (Pedagogy) โดยครูจะต้องทำให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีเป้าหมายในการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิด และทักษะด้านไอที ซึ่งไอทีในที่นี้ไม่ได้หมายถึงใช้คอมพิวเตอร์เป็นหรือใช้ไอแพดเป็น แต่หมายถึงการที่ผู้เรียนรู้ว่า เมื่อเขาอยากรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งเขาจะไปค้นหาข้อมูล (Data) เหล่านั้นได้ที่ไหน และเมื่อได้ข้อมูลมาผู้เรียนต้องวิเคราะห์ได้ว่าข้อมูลเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด และสามารถแปลงข้อมูลเป็นความรู้ (Knowledge) ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดจากการฝึกฝน ครูจะต้องให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรคำนึงถึงกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ซึ่งมีการปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร เริ่มจากการสอนทักษะการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับ โดยมีการสอนไวยากรณ์แทรกอยู่ในทุกทักษะ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2.4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไป ซึ่งวิธีจัดการเรียนเรียนรู้มีอยู่ หลากหลายรูปแบบ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรศึกษาวิธีสอนแต่ละวิธีว่ามีข้อดีและข้อจำกัดอย่างไร เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ (ศิตา เยี่ยมขันติถาวร, 2555, น. 19-23, สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, น. 39-119)

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ มีความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนั้น ครูต้องมีเทคนิค วิธีการ ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ประสบความสำเร็จต้องมีการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน 3 ประการ คือ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 1- 3)

1. การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียน อยากใช้ภาษาอังกฤษในห้อง โดยการนำเทคนิคหรือนวัตกรรมทางภาษา มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้

2. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นไปตามที่คาดหวัง รวมถึงการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ที่ตระหนักถึงความรู้ที่มีระดับต่างกันของนักเรียน

3. การแสดงบทบาทของครูในห้องเรียนเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

สรุปว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยนำสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ มีความสามารถ และมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด

2.4.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

อรรชนิดา หวานคง (2559, น. 309-310) ได้กล่าวว่า ในภาวะปัจจุบันที่อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และยังจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นั้น การเรียนรู้ภาษาของประเทศอื่นย่อมได้เปรียบ ในการทำกิจการการค้า ธุรกิจต่าง ๆ เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยกำลังพัฒนาตัวเองไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ในหลายๆ ด้านรวมทั้งผู้ชำนาญด้านภาษาด้วย ในยุคศตวรรษที่ 21 ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทยและคนทั่วโลกไปแล้ว เพราะมนุษยชาติทุกวันนี้สื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเตอร์เน็ต การดูโทรทัศน์การดูภาพยนตร์การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์หนังสือคู่มือ ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ภาษาอังกฤษเป็น ภาษาหนึ่งที่สำคัญของโลกในศตวรรษที่ 21 และเป็นวิชาหลักที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษา และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม

ประเพณีการคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้มากขึ้น ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลได้กลายเป็นเครื่องมือ สำคัญในการติดต่อสื่อสารผ่านทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งทางด้านการพูดและการเขียน โดยเฉพาะด้าน การเรียนรู้ของนักเรียนผู้ที่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษสามารถหาความรู้เพิ่มเติม โดยเข้าถึงแหล่งความรู้ซึ่งมีอยู่อย่างไม่จำกัดทั่วโลกด้วยความสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งในปัจจุบัน เป็นยุคที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี และสามารถใช้เทคโนโลยีได้ด้วยนั้นจะช่วยส่งเสริมให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการศึกษาด้านภาษาอังกฤษนั้นผู้สอนหากลวิธีที่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาของนักเรียน เช่น ด้านการอ่านและการเขียน ให้ดีขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและพยายามให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีความจำเป็นและสำคัญที่จะมุ่งเน้นในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนการใช้ภาษาอังกฤษกับอนาคตของไทยในอาเซียน ในกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” ภาษาที่ใช้ในการทำงาน ของชาวอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกันในการทำงานของ เจ้าหน้าที่รัฐบาลตลอดจนองค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนดังจะเห็นได้ ชัดเจนจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ระบุวิสัยทัศน์ของ การศึกษาหรือการศึกษาทั้งพึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่าต้องพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น มีความรู้ในภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ว่าเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนเพื่อใช้ในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 13)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญที่นักเรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐาน ความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในสังคม ปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการสื่อสาร ความรู้สึกนึกคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 1)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความสำคัญต่อประสบการณ์เรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อ

การเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งถือเป็นการเรียนรู้ภาษาที่สอง เพราะคนต้องการรู้ภาษามากกว่าหนึ่งภาษา ภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่ง ในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

การสอนภาษาอังกฤษนั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญเพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจและเป็นเครื่องมือในการยกระดับความรู้ความสามารถของตนเอง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาความรู้ สร้างทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540)

วิวัฒนาการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี เริ่มจากวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar-Translation Method) วิธีการสอนแบบนี้เป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การจดจำกฎไวยากรณ์และคำศัพท์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของไวยากรณ์และศัพท์ทันที แต่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาใช้พูดในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการสอนวิธีนี้ไม่เน้นทักษะด้านการฟังและพูดเลย ต่อมาจึงมีความพยายามที่จะหาวิธีการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฟังมากขึ้น จึงทำให้เกิดวิธีการสอนแบบตรง (Direct Method) วิธีการสอนนี้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านการฟังและพูดโดยใช้เจ้าของภาษาเป็นผู้สอน แต่วิธีการสอนแบบนี้มุ่งเน้นเฉพาะการฟังและพูดเท่านั้นไม่ได้เน้นทักษะด้านอื่น จากนั้นจึงเกิดวิธีการสอนแบบฟัง พูด (Audio-Lingual Method) ซึ่งเป็นไปตามการสอนธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา คือ เริ่มจากการฟังและพูด โดยการให้ผู้เรียนฝึกพูดรูปแบบประโยคซ้ำ ๆ แต่การฝึกซ้ำแล้วซ้ำอีกทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ จากแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษข้างต้นจะเห็นได้ว่ายังไม่สามารถทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นการปฏิบัติงาน (Task Based Approach) ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการปฏิบัติจริง โดยภาษาที่เรียนมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง มุ่งเน้นความหมายในด้านการสื่อสารมากกว่ารูปแบบภาษา เมื่อผู้เรียนเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงรวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาจากการที่ผู้เรียนทำงานปฏิบัติตามที่ครูผู้สอน (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555)

2.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching (CLT))

ศุภิกา นิรัติศัย (2563, น. 141) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่นิยมในปัจจุบัน โดยมีความเชื่อว่า การเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ความเข้าใจเรื่องของกฎเกณฑ์ทางภาษาและคำศัพท์อย่างเดียวไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้จริงด้วย ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของวิธีการสอนรูปแบบนี้ ผู้เรียนต้องมีความรู้ทางโครงสร้างภาษา คำศัพท์ การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสถานะทางสังคมของบุคคลที่สื่อสารด้วย มีความเข้าใจความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของประโยค รวมถึงการฝึกฝนการใช้ภาษา

1. ความหมายของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

Savignon (1998, pp. 8-9, อ้างถึงใน ภาสกร เรืองรอง และกิ่งกมล ศิริประเสริฐ, 2563) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ การที่ผู้เรียนมีความสามารถใน การสื่อความหมายได้ในสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยผ่านกระบวนการในการแสดงความคิดเห็นการตีความและการเจรจาสื่อความอย่างต่อเนื่องรวมถึงการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย

อรุณี วิริยะจิตรา (2532, น. 48) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการสอนภาษาที่เน้นหน้าที่ของภาษา โดยนำภาษามาวิเคราะห์ จำแนก และแยกแยะว่าทำหน้าที่อะไรได้บ้าง แล้วจึงสอนการใช้ภาษาแบบนั้น ๆ แก่ผู้เรียน เป็นการนำเอาภาพรวมของภาษามาให้ผู้เรียนได้รับรู้

Larsen-Freeman (2000, p. 121) ได้กล่าวว่าในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงโดยการนำแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้นั้นมีเหตุผลมาจากการที่ผู้เรียนสามารถผลิตประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีแต่ก็ยังไม่สามารถที่จะนำความรู้ทางตัวภาษาที่ได้เรียนนั้นไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามบริบท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมากจากการรู้ถึงกฎในตัวภาษาของผู้เรียนนั้นยังไม่เพียงพอต่อการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ๆ นั่นเอง

Wilkins (1976) ได้เสนอแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา การสอนภาษาตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารจะมีข้อดีกว่าแนวคิดการสอนที่เน้นไวยากรณ์คือ มีการฝึกฝนภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร และเมื่อผู้เรียนได้มีการฝึกฝนการใช้ภาษาได้ในสถานการณ์จริงแล้ว ยังช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียน

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียนเป็นหลัก มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ การทำความเข้าใจ การจดจำ และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้จริงได้อย่าง

เหมาะสม การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่มีไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งนอกจากที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ในเรื่องไวยากรณ์ภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องมีความรู้ในสิ่งที่อยู่นอกเหนือตัว ภาษา เช่น สถานภาพหรือความสัมพันธ์ของคู่สนทนาในสังคม อายุ เพศ การศึกษา ความสุภาพ ตลอดจน เจตนาทั้งทางตรงและทางอ้อมในการสื่อสาร เป็นต้น

2. จุดมุ่งหมายของวิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จุดมุ่งหมายของวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532) การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นหลักสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. ต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน

2. การสอนภาษา โดยแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องใช้ทักษะหลาย ๆ ทักษะรวม ๆ กันไป ผู้เรียนควรจะได้ฝึกฝนและใช้ภาษาในลักษณะรวม

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งกิจกรรมควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด

4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้เพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้

5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) นอกจากนี้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงด้วยเช่นกัน

การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นที่จะพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ ภาษา (Use) ตามความมุ่งหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ และแม้จะให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) แต่ไม่ละเลยเรื่องความถูกต้องของภาษา (Accuracy) การเรียนการสอนในลักษณะนี้จึงเน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป

2. ขั้นการปฏิบัติ (Practice) ในขั้นนี้ครูจะให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่จะเพิ่งเรียนรู้ใหม่จากการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกควบคุมหรือชี้นำ (Controlled Practice/Directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก ไปสู่การฝึกที่แบบค่อย ๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้น ในการฝึกนั้น ครูจะเริ่มการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดแบบง่าย ๆ ก่อน จนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ที่ล้วนแต่สร้างขึ้นภายในห้องเรียนทั้งนั้น เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนควบคู่ไปด้วย แต่ไม่ควรใช้เวลามากนัก ต่อจากนั้นจึงฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการผนึกความแม่นยำในการใช้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) ถือเป็นขั้นที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียน ไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน

3. ลักษณะเฉพาะของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีลักษณะเฉพาะ 4 ประการ (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555) ได้แก่

1. เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสารไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์

2. เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมาเพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ของภาษา

3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมอยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อสาร

4. ผู้เรียนจะต้องใช้ภาษาได้อย่างมีความเข้าใจและสร้างสรรค์ ภายในบริบทที่ไม่เคยมีการฝึกมาก่อน

4. ข้อดีและข้อจำกัดของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ข้อดี

4.1 ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ ทางภาษาได้สมจริงตามสถานการณ์ต่าง ๆ

4.2 ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนเพราะได้เรียนสิ่งที่มีความหมายต่อตนเองและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4.3 ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในบทบาทผู้นำและผู้ตามของกลุ่ม

4.4 ผู้เรียนได้ฝึกการคิดในการเรียนมากขึ้น เพราะลักษณะของกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมการแก้ปัญหา

ข้อจำกัด

1. วิธีการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ ต้องการผู้สอนที่มี ความสามารถในการจัดสื่อ กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกกิจกรรมทางภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2. วิธีการสอนนี้จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องใช้ความอดทนมากเพราะในขณะที่ทำกิจกรรม ผู้เรียนอาจขาดวินัย และไม่พยายามใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารซึ่งผู้สอนต้องคอยให้ความช่วยเหลือดูแลและคอยกระตุ้นการใช้ภาษาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

3. เป็นวิธีสอนที่เหมาะกับผู้เรียนกลุ่มเด็ก

กล่าวโดยสรุป แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นวิธีการสอนที่จะให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งวิธีสอนในลักษณะนี้จะให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและคอยกระตุ้นการใช้ภาษาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา เท่านั้น แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ ผู้สอนต้องมีความสามารถในการจัดสื่อกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกกิจกรรมทางภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.4.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบแผนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการเรียนรู้ที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายหรือผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ (ทิศนา แขมณี, 2551, น. 6) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มุ่งเน้นความสำคัญของการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน (วิสาข์ จัติวัตร์, 2543, น. 41) ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟัง

การฟังเป็นการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่จะทำให้ผู้ฟังและผู้พูดเข้าใจกัน ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะแรกที่นักเรียนต้องเรียนรู้ก่อนเพื่อทำความเข้าใจ จึงจะสามารถปฏิบัติตามหรือพูดโต้ตอบได้ ทักษะการฟังจึงเป็นพื้นฐานไปสู่การพูด การอ่าน และการเขียน ฉะนั้นทักษะการฟังจึงมีความสำคัญต่อนักเรียนที่จะได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอและจริงจัง การฝึกฝนทักษะการฟังเพิ่มเติมจะทำให้นักเรียน จดจำและแยกแยะเสียงได้ถูกต้อง โดยมีขั้นตอนการฝึกทักษะการฟัง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, น. 159) ดังนี้

1.1 กระตุ้นความสนใจของนักเรียนและให้นักเรียนรู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟังว่าเมื่อฟังจบแล้วจะต้องตอบคำถาม ปฏิบัติตาม หรือเขียนเรื่องราว

1.2 ให้นักเรียนฟังข้อความหรือเรื่องราวที่เตรียมไว้ ข้อความหรือเรื่องราวนั้น ควรใช้ความเร็วปกติ ผู้ฟังสามารถฟังซ้ำได้เมื่อต้องการจำนวนครั้งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเรื่องที่ฟังหรืองานที่ให้ปฏิบัติ

1.3 ให้นักเรียนทำชุดฝึกทักษะหัดหรืองานที่มอบหมายให้

1.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อมีการตรวจ เพื่อเป็นกำลังใจหรือแก้ไขข้อบกพร่อง

การออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง ครูควรคำนึงถึงสถานการณ์หรือบริบท โดยเลือกเนื้อหา และออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ มีข้อควรพิจารณา 2 ประการ คือ

1. สถานการณ์ในการฟัง สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการฟังภาษาอังกฤษได้นั้น ควรเป็นสถานการณ์ของการฟังที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง สถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองในห้องเรียน ซึ่งอาจเป็นการฟังคำสั่งครู การฟังเพื่อนสนทนา การฟังบทสนทนาจากบทเรียน การฟังรายการวิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์

2. กิจกรรมในการสอนฟัง แบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre Listening) กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ ขณะที่สอนฟัง (While Listening) และกิจกรรมหลังการฟัง (Post Listening) แต่ละกิจกรรมอาจใช้เทคนิค ดังนี้

2.1 กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre-listening) ผู้เรียนจะฟังข้อความได้อย่างเข้าใจ ควรต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับข้อความที่ฟัง โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนการรับฟังสารที่กำหนดให้ เช่น การใช้รูปภาพ อาจให้ผู้เรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง สนทนา อภิปราย หรือหาคำตอบเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ การเขียนรายการคำศัพท์ อาจจะให้ผู้เรียนจัดทำรายการคำศัพท์เดิมที่รู้จัก โดยใช้วิธีการเขียนบันทึกคำศัพท์ที่ได้ยินขณะรับฟังสาร หรือการขีดเส้นใต้ หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ในสารที่อ่านและฟังไปพร้อม ๆ กัน การอ่านคำถาม อาจให้ผู้เรียนอ่านคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสารที่จะฟัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางว่าจะได้ฟังเกี่ยวกับเรื่องใด เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อมูลประกอบการฟัง และค้นหาคำตอบที่จะได้จากการฟังสารนั้น ๆ การทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง อาจทบทวนคำศัพท์จากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะปรากฏอีกในสารที่จะได้ฟัง เป็นการช่วยทบทวนข้อมูลส่วนหนึ่งของสารที่จะได้เรียนรู้ใหม่จากการฟัง

2.2 กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือกิจกรรมขณะที่สอนฟัง (While listening) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่ฟังสารนั้น ๆ กิจกรรมนี้มิใช่การทดสอบการฟัง แต่เป็นการฝึกทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ

2.3 กิจกรรมหลังการฟัง (Post listening) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา ภายหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการฟังแล้ว เช่น อาจฝึกทักษะการเขียน สำหรับ

ผู้เรียนระดับต้น โดยให้เขียนตามคำบอก (Dictation) ประโยคที่ได้ฟังมาแล้ว เป็นการตรวจสอบความรู้ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์ ของประโยคนั้น ๆ หรือฝึกทักษะการพูดสำหรับผู้เรียนระดับสูง โดยการให้อภิปรายเกี่ยวกับสารที่ได้ฟัง หรืออภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้พูด

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึก ให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ฉะนั้น การพัฒนาทักษะการพูดจึงต้องใช้เวลานาน ในการฝึกต้องมีแรงจูงใจและความถนัดของนักเรียน และขึ้นอยู่กับคุณภาพในการสอนของครูด้วย การสอนการพูดที่ดีต้องใช้ภาษาที่พบจริงในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องรอบๆ ตัวของนักเรียนมีความยาว เพียง 2 บรรทัด สำหรับผู้เริ่มเรียนและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเรียนมากขึ้น โดยธรรมชาติของเด็กหัดพูด ที่ละคำ ๆ จนเป็นประโยคสั้น ๆ จากธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก บทเรียนเริ่มต้นจึงสอนการพูดเลียนตามธรรมชาติ ปัญหาจึงมีว่าทำอย่างไร นักเรียนจึงจะชินกับการพูดภาษาอังกฤษ เมื่อเติบโตขึ้นสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในสถานการณ์ในชีวิตจริง

เทคนิคที่ใช้ได้ดีในการจัดการเรียนรู้แบบฟังพูด คือ การฝึกหัด (Drill) ในรูปแบบต่าง ๆ ลาร์เซน ฟรีแมน (Larsen-Freeman, 1987, pp. 46-47) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การฝึกแบบซ้ำ (Repetition Driu) ผู้สอนให้นักเรียนฝึกพูดบทสนทนาที่ละบรรทัดให้เหมือนและถูกต้องตามแบบ และให้พูดให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. การฝึกแบบลูกโซ่ (Chain Driu) เป็นการฝึกพูดโดยให้บทสนทนาเป็นลูกโซ่ไปรอบ ๆ ห้องเรียน เช่น ผู้สอนทักทายนักเรียนคนหนึ่งด้วยคำถามจากบทสนทนานักเรียนคนนั้นโต้ตอบแล้วถามคำถามต่อบทสนทนานั้นด้วยคำถามต่อไป ทำเช่นนี้เป็นลูกโซ่ไปเรื่อย ๆ รอบห้องเรียน วิธีนี้จะช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสได้เห็นความสามารถในการพูดของนักเรียนแต่ละคนได้

3. การฝึกแบบแทนที่คำเดียว (Single-Slot Substitution Drill) ผู้สอนพูดประโยคจากบทสนทนาหนึ่งประโยค หลังจากนั้นผู้สอนยกพูดคำหรือวลีที่สามารถเอาไปแทนคำหรือวลีใน ประโยคที่ผู้สอนยกมาแต่แรกนั้นได้ นักเรียนนำคำนั้นหรือวลีนั้นมาแทนที่ได้โดยพูดประโยคเป็นประโยคใหม่ทำเช่นนี้เรื่อย ๆ จนเกิดความเคยชินกับประโยคต่าง ๆ ในบทสนทนาได้

4. การฝึกแบบแทนที่หลายคำ (Multiple-Slot Substitution Drill) วิธีนี้คล้ายกับแบบแทนที่คำเดียวเพียงแต่เปลี่ยนเป็นแทนที่หลายคำ นักเรียนจะต้องจำให้ได้ว่าคำที่ผู้สอนให้ใหม่แต่ละครั้งจะแทนที่ไว้ที่ใดของประโยคแล้วจึงพูดประโยคนั้น

5. การฝึกแบบเปลี่ยนรูป (Transformation Drill) ผู้สอนเป็นผู้พูดหรือบอกประโยคให้กับนักเรียนหนึ่งประโยคแล้วให้นักเรียนเปลี่ยนรูปประโยคเป็นประโยคใหม่ เช่น การเปลี่ยนประโยค

บอกเล่าเป็นประโยคปฏิเสธ หรือเปลี่ยนประโยคบอกเล่าเป็นคำถาม หรือเปลี่ยนรูปประโยคที่เป็นการกระทำ (Active Sentence) เป็นผู้ถูกกระทำ (Passive Sentence) หรือประโยคที่ผู้พูดพูดโดยตรง (Direct Speech) เป็นแบบบอกกล่าว (Indirect Speech)

6. การฝึกแบบถาม-ตอบ (Question-and-Answer Drill) เป็นการฝึกให้นักเรียนได้ตอบคำถามโดยจะต้องตอบอย่างรวดเร็ว แม้ว่าจะเป็นคำถามที่ไม่ได้เรียนในบทเรียนนั้น ผู้สอนสามารถให้นักเรียนได้ฝึกถามด้วยเช่นกันเพื่อเป็นการฝึกรูปแบบคำถามด้วย

7. การฝึกแบบเสียงต่างเสียงเดียว (Use of Minimal Pairs) ผู้สอนหาคำที่มีเสียงต่างหนึ่งเสียง เช่น ship/sheep (ในภาษาอังกฤษ) นักเรียนได้ฟังความแตกต่างของเสียงก่อนที่จะพูดเสียงนั้น ๆ ผู้สอนเป็นผู้เลือกเสียงในการฝึกหลังจากทำการวิเคราะห์ความแตกต่างและเปรียบเทียบเสียงของภาษาที่เรียนกับภาษาเดิมของนักเรียน

8. การฝึกแบบเติมบทสนทนาให้สมบูรณ์ (Complete the Dialog) ผู้สอนเลือกบทสนทนาที่เรียนแล้วมาลบคำบางคำออกเพื่อที่จะให้นักเรียนได้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

9. การฝึกโดยใช้แบบแผนทางไวยากรณ์ (Grammar Game) จากตัวอย่างที่กล่าวไว้เป็นเกมซูเปอร์มาร์เก็ต โดยผู้สอนสร้างประโยคขึ้นแล้วให้นักเรียนสร้างประโยคใหม่โดยใช้แบบแผนเดิมแต่เปลี่ยนคำศัพท์ เช่น

ผู้สอน : I go to the supermarket, I need some butter.

นักเรียน : I go to the library, I need some books.

นักเรียน : I go to the drugstore, I need some medicines.

เกมนี้เป็นเกมที่ต้องการให้นักเรียนได้ฝึกแบบแผนไวยากรณ์จากบริบทของภาษา ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านภาษาด้วย

10. การฝึกแบบลูกโซ่จากท้ายไปหน้า (Back Chaining) ผู้สอนเลือกประโยคที่ ต้องการให้นักเรียนฝึกแล้วนำมาตัดออกเป็นคำ ๆ เพื่อช่วยให้ฝึกพูดได้ง่ายขึ้นโดยเริ่มจากด้านท้าย ประโยคไปยังต้นประโยค เช่น ประโยคที่ต้องการฝึก คือ “I like to exercise at the park” การฝึกพูดก็จะเป็นดังนี้

park

the park

at the park

exercise at the park

to exercise at the park

like to exercise at the park

I like to exercise at the park

11. การฝึกแบบลูกโซ่จากหน้าไปท้าย (Front Chaining) มีลักษณะการฝึก เหมือนกับการฝึกแบบลูกโซ่จากท้ายไปหน้าเพียงแต่การเริ่มต้นเริ่มจากต้นประโยค ดังนี้

I like

I like to

I like to exercise

I like to exercise at I like to exercise at the

I like to exercise at the park

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษมีดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559)

1. สร้างความเคยชิน

1.1 ทุกครั้งเมื่อครูเข้าชั้นเรียน ควรเริ่มต้นทักทายเป็นภาษาอังกฤษด้วยรูป ประโยคง่าย ๆ จะเป็นการอุ่นเครื่องที่ดี เมื่อนักเรียนสามารถพูดโต้ตอบได้จะมีกำลังใจและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ทำให้กล้าแสดงออก กล้าพูดภาษาอังกฤษโดยไม่รู้ตัว

1.2 เมื่อออกคำสั่งให้นักเรียนทำอะไรก็ตาม ครูควรเลือกใช้คำสั่งเป็นภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับระดับชั้น หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาไทยโดยไม่จำเป็น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักเรียนที่ไม่คล่องแคล่ว จะทำให้นักเรียนกล้าพูดมากขึ้น

1.3 ฝึกให้นักเรียนใช้คำ หรือกลุ่มคำ หรือประโยคภาษาอังกฤษที่จำเป็น

2. การสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินผู้สอนจะต้องรู้จักคัดเลือกรูปประโยคที่เหมาะสมกับนักเรียน เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน เช่น เพลง เกม การสร้างสถานการณ์จำลอง และบทบาทสมมติ อาจเป็นสถานการณ์ที่กำหนด หรือนักเรียนแต่งเอง เป็นต้น

3. การสร้างความถูกต้องแม่นยำนอกจากสร้างความเคยชินและสร้างความ สนุกสนานแล้ว สิ่งที่ครูไม่ควรมองข้าม คือ ความถูกต้องแม่นยำ ครูต้องมีความเข้าใจเรื่องไวยากรณ์ กฎเกณฑ์วิธีออกเสียง และสำเนียง มีความรู้เรื่องคำศัพท์และการนำภาษาอังกฤษไปใช้เป็นอย่างดี เพื่อจะเป็นรูปแบบที่ดีให้แก่นักเรียน

4. สร้างบรรยากาศครูต้องรู้จักสร้างบรรยากาศ เริ่มต้นตั้งแต่เมื่อก้าวเข้าสู่ชั้นเรียน โดยใช้กิจกรรมและสื่อต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ มีการเคลื่อนไหว เพลิดเพลินและสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะพูดภาษาอังกฤษโดยอิสระไม่ต้องให้ครูบังคับ นอกจากนี้ครูจะต้องรู้จักจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศฝึกพูดภาษาอังกฤษ

5. สร้างความมั่นใจครูต้องสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน นับตั้งแต่ก้าวแรกที่ครูเข้าชั้นเรียนด้วยบุคลิกท่าทางน้ำเสียงที่น่าเชื่อถือและศรัทธา สร้างความเป็นกันเองให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนพูดได้ถูกต้อง และครูควรมีความอดทนคอยให้ความช่วยเหลืออย่างจริงใจ เมื่อพบว่านักเรียนมีปัญหาในการพูด ให้โอกาสให้กำลังใจ ครูควรหลีกเลี่ยงบรรยากาศที่เคร่งเครียดเกินไป พยายามให้ผ่อนคลายมากที่สุด เพื่อสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนต่อการพูดภาษาอังกฤษมีกำลังใจและความเชื่อมั่นในตนเองสามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างไม่เคอะเขิน และมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกพูดภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ การสอนพูดนี้ที่แท้จริงแทรกอยู่ในเนื้อหาวิชาที่นักเรียนเรียน เช่น ไวยากรณ์ คำศัพท์ อ่าน และเขียน เป็นต้น เพราะในการฝึกเนื้อหานั้น ๆ จะใช้การฝึกเป็นบันได ช่วยให้นักเรียนเกิดความแม่นยำในเนื้อหา การพูดเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกปฏิกิริยาโต้ตอบผู้อื่นหรือสถานการณ์อื่นหรือใช้ถ้อยคำเพื่อโน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามตนเอง การพูดเป็นเครื่องมือของคนในการใช้ภาษา ดังนั้นครูจึงมีหน้าที่ที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนพูด โดยการหาชุดฝึกทักษะหัด ที่เหมาะสมให้นักเรียนทำให้นักเรียน เกิดความมั่นใจ ในการแสดงออกการสอนแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเตรียมตัว สอนให้พูดเลียนแบบตัวอย่างส่วนมาก ได้แก่ การเลียนแบบประโยคที่ถูกต้องจากครู หรือจากเทปบันทึกเสียงและท่องจำประโยคพื้นฐานต่าง ๆ และระดับแสดงออก เมื่อนักเรียนสามารถจดจำคำและประโยคได้ครบแล้วจะสามารถพูดแสดงความตั้งใจของตนเองออกไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้การสอนพูดแบบนี้มักจะจัดบทเรียนเป็นบทสนทนาหรือการเล่าเรื่องการเสนอ อาจจะแบ่งออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ตามระดับความง่ายไปหายาก

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน

ในการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาและเข้าใจ ความหมาย ทฤษฎีของการอ่าน และ ประเภทของการอ่าน เพื่อสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ทักษะการ อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา ดังนี้

3.1 ความหมายของทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่าน คือ ความสามารถในการแปลความหมายจากประโยคหรือข้อความที่ได้รับรู้ใจความ ใช้การตีความเพื่อให้เข้าใจสื่อในรูปของการเขียน ผู้อ่านจะต้องใช้ ความสามารถที่จะทำความเข้าใจ และตีความสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายได้ตามจุดประสงค์ของ ผู้เขียนที่แสดงออกมาทางข้อความนั้นมากกว่าตัวภาษานั้น ๆ (Johnson and Morrow, 1981, p. 87)

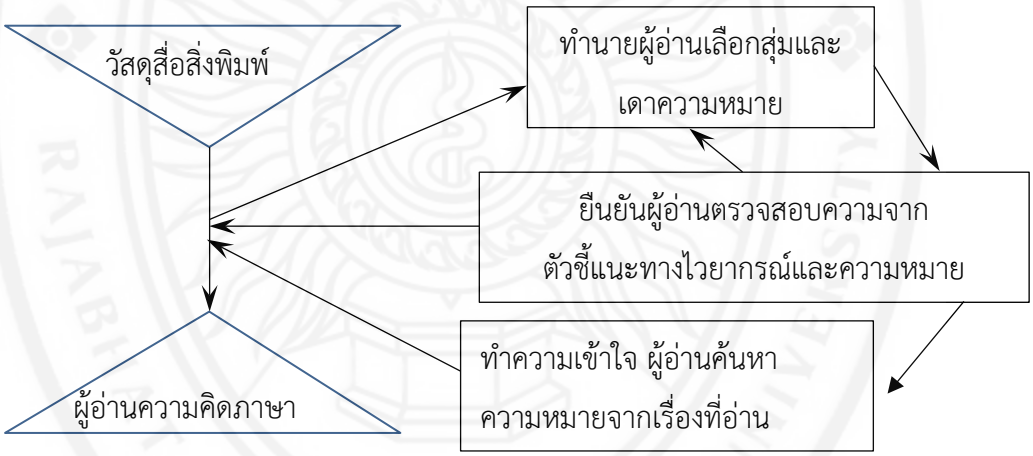
กาญจนา จันทะดวง (2542, น. 54-55) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์หรือตัวอักษรต่าง ๆ เป็นคำพูดหรือสื่อความหมาย ถ่ายโยงความคิด ความรู้จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน การอ่านภาษาอังกฤษ มี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) และการอ่านในใจ (Silent Reading) การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อฝึกความถูกต้อง (Accuracy) และความ คล่องแคล่ว

(Fluency) ในการออกเสียง ส่วนการอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อรับรู้ และทำความเข้าใจใน สิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกับการฟัง ต่างกันที่การฟังใช้การรับรู้จากเสียงที่ได้ยินในขณะที่การอ่านจะใช้การรับรู้จากตัวอักษรที่ผ่านสายตา

จากความหมายเกี่ยวกับทักษะการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายจากประโยคหรือข้อความที่ได้รับรู้ใจความ การอ่านภาษาอังกฤษ มี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) และการอ่านในใจ (Silent Reading)

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (A Psycholinguistic Model of The EFL Reader) กูดแมน (Goodman, 1971, p. 135) อธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาศาสตร์ กล่าวคือ ผู้อ่านจะสร้างความหมายใหม่ เกิดจากกระบวนการสุ่มข้อความ (Sampling) การคาดเดา (Predicting) การทดสอบ (Testing) และการยืนยันสมมุติฐานที่ตั้งไว้ (Confirming) ซึ่งกระบวนการนี้จะเกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นวัฏจักร กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านทดสอบว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ถูกต้อง ผู้อ่านจะเริ่มสุ่ม ข้อความอื่นต่อไป แต่เมื่อทดสอบพบว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ไม่ได้รับการยืนยัน ผู้อ่านจะย้อนกลับไปอ่าน เรื่องใหม่ ดังในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 แบบจำลองการอ่านที่เน้นทักษะในระดับสูงไปสู่ทักษะในระดับพื้นฐาน

2.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory)

Devine (1986, pp. 72-79) กล่าวว่า ทฤษฎีความรู้เดิมมีชื่อว่า ภูมิหลัง (Background) ของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเหตุการณ์รอบข้างมากขึ้น เมื่อเหตุการณ์เหล่านั้นสอดคล้องกับภูมิหลังหรือความรู้เดิม ซึ่งนักเรียนมีอยู่แล้ว และทฤษฎีนี้ยังเชื่อว่าความสามารถในการอ่านเป็น

กระบวนการสร้างเรื่องขึ้นใหม่ตามอนุมานของผู้อ่านเอง โดยผู้อ่านจะต้องอาศัยความรู้จากประสบการณ์ภูมิหลังของตนเองเข้ามาช่วยในการตีความสิ่งที่อ่าน และยังเชื่อว่าเรื่องที่อ่านนั้นไม่มี ความหมายในตัวเอง แต่เป็นเพียงเครื่องชี้ทางให้ผู้อ่านได้มีปฏิกิริยาโต้ตอบกับเนื้อความในเรื่อง ตลอดเวลาที่ดำเนินการอ่าน หรืออาจสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้อ่านกับเรื่องที่อ่าน และความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยความสามารถในการโยงสิ่งที่อ่านให้สัมพันธ์กับโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน

Carrell and Eisterhold (1987, pp. 331-350) กล่าวว่า ความรู้เดิม มีความสำคัญอย่างมากในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะช่วยให้ผู้อ่านสามารถใช้ ประสบการณ์ และความรู้ที่ได้มามาช่วยในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เดิมไม่ใช่สิ่งที่ใหม่โดยเฉพาะเมื่อกล่าวถึงการเรียนภาษาต่าง ๆ เป็นภาษาที่หนึ่ง แต่ถ้ากล่าวถึงการเรียน ภาษาต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศหรือเป็นภาษาที่สองทฤษฎีนี้จึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างมาก

ในการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในอดีตที่ผ่านมาในการศึกษาความเข้าใจภาษาที่สองและภาษาที่หนึ่งนั้น การสอนจะเน้นหรือให้ความสำคัญที่ความรู้ทางภาษาในการที่จะเข้าใจข้อความต่าง ๆ โดยไม่ให้ความสำคัญกับตัวนักเรียน (ผู้ฟังหรือผู้อ่าน) การสอนแบบเก่านั้น จะให้นักเรียนศึกษาคำประโยคที่ประกอบเป็นข้อความที่มีความหมายโดยความหมายต่าง ๆ นั้น จะอยู่ในข้อความที่เขียนอย่างเป็นระบบ และเป็นอิสระจากผู้พูดหรือผู้เขียน และผู้ฟังหรือผู้อ่านถ้าหากนักเรียนไม่มีความรู้ทางภาษา ซึ่งได้แก่ คำศัพท์ที่ไม่ปรากฏในภาษาที่หนึ่งของผู้อ่านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ที่แตกต่างกัน และสิ่งต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นภาษา ก็จะไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อยู่ในข้อความนั้น ๆ

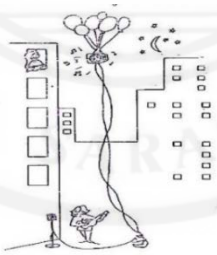
Linse and Nunan (2005) กล่าวว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงการจัดระเบียบความรู้ในสมอง ประกอบด้วยโครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) เป็นโครงสร้างทางจิต (Mental Structure) ซึ่งเป็นที่เก็บรวบรวมความรู้ของมนุษย์ ส่วนทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับการทำความเข้าใจในการอ่านโดยใช้ Schemata เรียกว่าทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมได้ขยายแนวคิดของรูปแบบปฏิสัมพันธ์ โดยเสนอว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) ระหว่างเนื้อหา สาระที่อ่านกับสิ่งที่ผู้อ่านทราบอยู่ก่อนแล้วเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ การทำความ เข้าใจในเรื่องการอ่านไม่ได้เป็นเพียงการถอดรหัสและการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์กับข้อความที่ได้อ่านเท่านั้น แต่ผู้ที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิผลนั้นต้องสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ตนเองมี อยู่ เดิมกับสิ่งที่ได้อ่านด้วย

Brandford and Johnson (1972, p. 136; Quoted in Rude and Oehlkers, 1984, pp. 105-121) กล่าวว่า ผู้อ่านและผู้เขียนจะต้องมี โครงสร้างความรู้เดิมบางส่วนร่วมกันหรือใกล้เคียงกัน ผู้เขียนจะต้องไม่คาดหวังว่าผู้อ่านจะมี โครงสร้างความรู้เดิมเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่

ผู้เขียนจะต้องคาดหวังด้วยว่าจะกระตุ้นความรู้เดิม ของผู้อ่านได้อย่างไร แบรนส์ฟอร์ด และจอนห์สัน ได้เขียนข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ โครงสร้างความรู้เดิมที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

If the balloons popped, the sound wouldn't be able to carry since everything would be too far away from the correct floor. A closed window would also prevent the sound from carrying, since most buildings tend to be well insulated. Since the whole operation depends on a steady flow of electricity, va break in the middle of the wire would also cause problems. Of course, the fellow could shout, but the human voice is not loud enough to carry that far. An additional problem is that a string could break on the instrument. Then there could be no accompaniment to the message. It is clear that the best situation would involve less distance. Then there would be fewer potential problems. With face-to-face contact, the least number of things could go wrong.

จะเห็นว่าผู้อ่านจะเข้าใจความหมายนี้ได้ยาก เช่น ประโยค If the balloons popped, the sound would not be able to carry ผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจว่า มีอะไรบ้างที่เกี่ยวโยงถึงคำว่า sound ถ้าหากไม่มีปริบทที่เพียงพอผู้อ่านอาจจะสรุปว่าคำว่า sound หมายถึง เสียงระเบิดของลูกโป่ง นอกจากนี้ผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจคำบางคำ คำว่า correct floor ว่าหมายถึงอะไร ทำไมเสียงจึงไม่สามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความนี้ได้ยาก คือโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่านไม่ได้รับการกระตุ้น ถ้าหากผู้เขียนใช้รูปภาพประกอบข้อความ ข้างบน ความรู้เดิมของผู้อ่านก็จะได้รับการกระตุ้นและสามารถเข้าใจความหมายของข้อความนี้ได้ ภาพต่อไปนี้ เป็นภาพประกอบที่ แบรนด์ฟอร์ด และจอส์นสัน ใช้เพื่อประกอบข้อความข้างบนเพื่อ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของโครงสร้างความรู้เดิม และการกระตุ้นโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน

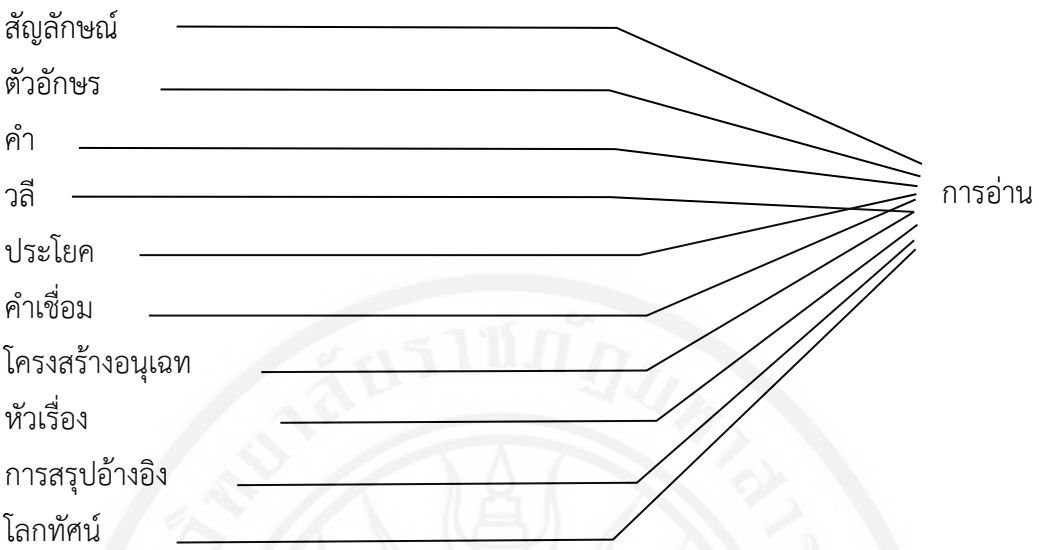
ภาพที่ 2.8 โครงสร้างความรู้เดิมและการกระตุ้นโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน

Adams and Collins (1979, Quoted in Tudor, lan and Tufs, Richard, 1991, pp. 70-92) กล่าวว่าจุดประสงค์ของทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม คือ เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับข้อความ ผู้อ่านใช้ความรู้ของตนเองในการปฏิสัมพันธ์กับข้อความในบทอ่านอย่างไร และความรู้ที่ได้มานั้นจะต้องนำมาจัดระเบียบเพื่อที่จะสนับสนุนการปฏิสัมพันธ์นั้นอย่างไร

จากคำกล่าวของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า โครงสร้างความรู้เดิมหมายถึง โครงสร้างของข้อมูล ประสบการณ์ ที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความรู้สึกนึกคิด ความคิด ความเห็น หรือมโนภาพที่ได้จากประสบการณ์เดิมของแต่ละคนที่ได้จัดเรียงเป็นลำดับและเป็นระเบียบ

3. ทฤษฎีการอ่านแบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Model of Reading)

จากแนวคิดของ Rumalhart (1981) ที่กล่าวว่ากระบวนการ ประมวลจากโครงสร้างความหมาย (Bottom-up Process) และกระบวนการประมวลจากความหมาย สู่โครงสร้าง (Top-down Process) ได้มีการนำมาใช้อย่างพร้อมๆ กันและใช้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ ทำให้ เกิดรูปแบบการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Reading) ซึ่งวิดโดว์สัน (Widdowson, 1979, p. 56) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง กระบวนการอ่านที่เชื่อมโยงข้อมูลจากบทอ่านเข้ากับความรู้เดิมของผู้อ่าน การอ่านจึงไม่เป็นเพียงการดึงข้อมูลเท่านั้น แต่เป็นการกระตุ้นความรู้ในสมองของผู้อ่านอีกด้วย แอนเดอร์สัน และคณะ (Anderson et al., 1977, p. 369) กล่าวว่า ความเข้าใจในบทอ่าน คือ กระบวนการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งเกิดจากความรู้เดิมของผู้อ่านเชื่อมโยง กับข้อมูลในบทอ่าน ความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความสามารถในการสัมพันธ์ข้อมูลในบทอ่านเข้ากับความรู้เดิมของผู้อ่านซึ่งต้องอาศัยความรู้ทั้งด้านภาษาศาสตร์และความรู้ทางโลก ส่วนแคร์เรลและไอสเตอร์โฮล์ด (Carrel and Eisterhold, 1983 ; Quoted in Grape, 1988, p. 76) ได้สรุปว่า ความเข้าใจของการอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่าผู้อ่านกับบบทอ่านในกระบวนการประมวลความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวีเบอร์ (Weber, 1984, Quoted in Grabe, 1988, p. 58) ที่กล่าวว่า แบบการสอนที่เน้นกระบวนการอ่านจากความหมายสู่โครงสร้างไม่สามารถที่จะหาหลักฐานสำคัญที่สังเกตได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นรูปแบบของการอย่างมีปฏิสัมพันธ์ จึงเป็นแบบที่ ก่อให้เกิดความเข้าใจ ความถูกต้อง และความสัมพันธ์ของข้อความที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรในบทอ่าน อีกทั้งยังเป็นความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการเรียบเรียงถ้อยคำในบทอ่าน ระดับของความรู้ และกระบวนการทางภาษาศาสตร์ที่ต่างกัน และกิจกรรมหลากหลายที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 แบบจำลองการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์ของแกรบ

แบบจำลองการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์ คือ แบบจำลองการอ่านที่การอ่านทุกทักษะมีปฏิสัมพันธ์ในขณะที่ผู้อ่านพยายามทำความเข้าใจบทอ่าน จากรูปด้านซ้ายจะเป็นทักษะการอ่านในระดับต่าง ๆ ด้านขวาเป็นกระบวนการอ่านแบบจำลองการอ่านนี้มักเรียกว่ากระบวนการอ่านที่เกิดขึ้นคู่ขนานกันอย่างมีระบบ (Interactive Parallel Processing Models) แบบจำลองการอ่านนี้จะประมวลจากความหมายสู่โครงสร้าง (Top Down) และการประมวลความจากโครงสร้างสู่ความหมาย (Bottom Up) การอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์นี้เป็นกระบวนการที่ทุกองค์ประกอบของการอ่านทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี และเป็นกระบวนการที่ความรู้ความสามารถในการทำความเข้าใจถ้อยคำตามตัวอักษร การสื่อความหมายจากถ้อยคำสำนวน และความคิดรวบยอดในการเดาความทั้งหมดผสมผสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Grabe, 1988, p. 59)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการอ่านแบบมีปฏิสัมพันธ์จะใช้แบบจำลองการอ่านที่ทักษะการอ่านทุกทักษะมีปฏิสัมพันธ์กันในขณะที่ผู้อ่านก็พยายามทำความเข้าใจบทอ่านไปด้วย อีกทั้งเป็นการใช้กระบวนการอ่านทั้งในระดับพื้นฐานไปสู่กระบวนการอ่านในระดับสูง (Bottom-Up Model of Reading) และแบบจำลองการอ่านในระดับสูงไปสู่กระบวนการอ่านในระดับพื้นฐาน (Top-down Model of Reading) ไปพร้อม ๆ กัน

3.3 ประเภทของการอ่าน

จากการศึกษา ค้นคว้าประเภทของทักษะการอ่าน ทักษะการอ่านสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.3.1 การอ่านออกเสียง (Reading Aloud)

การอ่านออกเสียง หมายถึงการอ่านข้อความโดยการเปล่งเสียงออกมาเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ข้อความนั้น ๆ ด้วยการอ่านออกเสียงแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

3.3.1.1 การอ่านออกเสียงปกติ เป็นการอ่านออกเสียงตามปกติทั่วไป อ่านได้ทั้งบทร้อยแก้วและร้อยกรอง เช่น อ่านข่าว อ่านประกาศ อ่านตีบท อ่านสารคดี อ่านข้อความ ประกอบภาพนิ่ง หรืออ่านบทภาพยนตร์

วิธีการอ่านออกเสียงปกติ ต้องทำความเข้าใจกับเรื่องที่จะอ่านก่อนการอ่านจริง อ่านออกเสียงชัดเจน ดังพอประมาณ มีลีลาจังหวะในการอ่านอย่างเหมาะสม แบ่งวรรคตอนได้ถูกต้องและอ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี

3.3.1.2 การอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง หรือวรรณคดีไทยให้ไพเราะน่าฟัง มุ่งให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง เกิดอารมณ์ จินตนาการ คล้อยตามบทร้อยกรองนั้นด้วย

3.3.2 การอ่านในใจ (Silent Reading)

การอ่านในใจ คือการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจ และนำความคิดความเข้าใจที่ได้นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ประเภทของการอ่าน มีดังต่อไปนี้คือ

3.3.2.1 การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านหนังสืออย่างละเอียดเพื่อเก็บแนวคิดหรือสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน หลักสำคัญของการอ่านจับใจความคือการแยกใจความ (ข้อความสำคัญที่สุด) ออกจาก พลความ ข้อความประกอบ)

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ต้องสังเกตส่วนประกอบของงานเขียน เช่น ชื่อเรื่อง คำนำวัตถุประสงค์ ของผู้เขียนว่าเป็นงานเกี่ยวกับอะไร และเขียนเพื่ออะไร วิเคราะห์จุดมุ่งหมายงานเขียนว่าเขียนด้วยวัตถุประสงค์ใด พร้อมจัดลำดับเนื้อหาใหม่ตามความสำคัญ และใช้การตั้งคำถามกว้างๆ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม เพื่อหาความสัมพันธ์ในการดำเนินเรื่อง

3.3.2.2 การอ่านตีความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านจะต้องใช้สติปัญญาตีความหมายของคำและข้อความทั้งหมด โดยพิจารณาถึงความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อความหมาย ซึ่งทั้งนี้ผู้อ่านจะสามารถตีความหมายของคำสำนวนได้ถูกต้องหรือไม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยเนื้อความแวดล้อมของข้อความนั้น ๆ บางครั้งต้องอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ปัจจุบันเป็นเครื่องช่วยตัดสินการอ่านตีความมีหลักเกณฑ์ในการอ่านดังนี้

การอ่านตีความอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านต้องพิจารณาความหมาย โดยอาศัยบริบท น้ำเสียงของผู้เขียน เจตคติ ภูมิหลังของเหตุการณ์ประกอบด้วย ข้อปฏิบัติในการอ่านตีความ เช่น อ่านเรื่องให้ละเอียดโดยพยายามจับประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้ หาเหตุผลอย่างรอบคอบ เพื่อพิจารณาว่ามีความหมายถึงสิ่งใด ทำความเข้าใจกับถ้อยคำที่ได้จากการตีความ และเรียบเรียง ถ้อยคำให้มีความหมายชัดเจนและมีเหตุมีผลเป็นหลักสำคัญ

3.3.2.3 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านที่ค่อนข้างยาก เพราะต้องใช้การหาเหตุผลมาใช้ในการวิจารณ์ ข้อควรปฏิบัติในการอ่านอย่างใช้วิจารณญาณ เช่น พิจารณาความหมายของข้อความที่อ่าน ความต่อเนื่องของประโยคว่ามีเหตุผลสอดรับกันหรือไม่ ความต่อเนื่องของใจความหลักและใจความรอง แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นและความรู้สึก และพิจารณาว่ามีความรู้เนื้อหา หรือมีความคิดแปลกใหม่น่าสนใจหรือไม่

3.3.2.4 การอ่านวิเคราะห์ การอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านเพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เป็นการแยกแยะทำความเข้าใจองค์ประกอบหรือโครงสร้างของหนังสือแต่ละประเภท มีข้อควรปฏิบัติในการอ่านวิเคราะห์ เช่น ศึกษารูปแบบของงานประพันธ์ว่าเป็นรูปแบบใด แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง และพิจารณากลวิธีในการนำเสนอ

3.3.2.5 การอ่านเพื่อประเมินคุณค่า เป็นการตัดสินความถูกต้องเที่ยงตรงและคุณค่าของเรื่องที่อ่านว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่ เชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด มีคุณค่าหรือไม่ อย่างไร โดยพิจารณาเนื้อหา วิธีการนำเสนอ และการใช้ภาษา

วิธีการอ่านประเมินคุณค่า ต้องพิจารณาความถูกต้องของภาษาจากเรื่องที่อ่านพิจารณาความต่อเนื่องของประโยค ว่าเป็นข้อความที่ไปกันได้ ไม่ขัดแย้งกัน พิจารณาความต่อเนื่องของความหมาย และเมื่ออ่านแล้วต้องแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่อ่าน

3.3.2.6 การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถจำสิ่งที่อ่านได้ ในอีกแง่หนึ่ง ก็คือ เราอ่านเพื่อที่จะค้นหาว่าผู้แต่ง เรื่องราว หรือบทความ พยายามที่จะบอกอะไรแก่เรา ไม่ว่าเราจะอ่านการ์ตูน นวนิยายที่ดี รายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือแม้แต่ใบสมัครงาน สิ่งที่ต้องการก็คือ คำที่อยู่บนหน้ากระดาษนั้นมีความหมายว่าอะไร ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจอื่น ๆ ที่สำคัญมี 3 ประการ ก็คือ

1) การเรียงลำดับ (Sequencing) ซึ่งหมายถึง การนำเหตุการณ์มาเรียงลำดับกันและกัน

2) การสรุป (Summarizing) ซึ่งหมายถึง การหาใจความสำคัญ (Main Idea) ในบทอ่านนั้นให้ได้ และ

3) การหานัยยะ (Inference) ซึ่งหมายถึง การใช้ตัวแนะ (Clue) ในบทอ่าน เพื่อค้นหาคำตอบ คำตอบที่ตอบคำถามแบบนัยยะนั้นจะไม่มีในเนื้อหา แต่นักเรียนจะต้องคิดให้เหตุผล และสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านเอาเอง

จากการศึกษาทักษะการอ่านแต่ละประเภท ผู้วิจัยมีความสนใจและได้ศึกษา ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงขอเสนอรายละเอียดของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และเป็นหัวใจของการอ่านทุกชนิด ดังนั้นหากนักเรียนไม่เข้าใจความหมายที่ผู้เขียนถ่ายทอดเอาไว้ในบทอ่านได้ การอ่านจะไม่ประสบผลสำเร็จ ได้มีนักการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ กระบวนการอ่าน และได้ให้คำนิยามของการอ่านไว้หลายทรรศนะดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560, น. 1) อธิบายว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การอ่าน จับใจความ เพื่อให้เข้าใจสามารถสื่อสารด้วยการฟัง พูดอ่านและเขียนได้อย่างชัดเจน

ธงชัย พรหมปก (2540, น. 40) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ ความสามารถแปลสัญลักษณ์ของตัวหนังสือมาเป็นความคิดได้ ผู้อ่านจะทำความเข้าใจหนังสือในรูปของความคิดตลอดเวลาที่อ่านในความหมายของเขาเอง

สมุทร เซ็นเชาวนิช (2545, น. 73) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือ ความสามารถที่จะอนุมานข้อสนเทศ หรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจอันนี้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาและ ประสบการณ์ต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิด ความเข้าใจใด ๆ เลย ก็เป็นเพียงแค่ตัวหนังสือที่ปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษที่ไม่มีความหมายใด ๆ

3.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ยากที่สุดนอกเหนือจากทักษะทางภาษาอื่น ๆ ด้วยทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้ความคิด การเรียบเรียง และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษด้วยหลักการที่ถูกต้อง จึงทำให้ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการเพื่อให้ได้งานเขียนฉบับสุดท้าย (Final Draft) การเขียนที่เน้นกระบวนการ (Process-based Writing) จัดเป็นแนวคิดที่ช่วยอำนวยให้ผู้เขียนมุ่งเน้นความคิด เรื่องราวในสิ่งที่จะเขียนผ่าน 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ขั้นตอนก่อนการเขียน 2) ขั้นตอนระหว่างเขียน และ 3) ขั้นตอนหลังการเขียน (ธนนท์รัฐ นาคทั่ง, ธีระวรรธน์ บุญไชยโรจน์, และ ภาณุพงศ์ ศีลสังวรณ์, 2566, น. 1)

3.4.1 แนวคิดการสอนเขียน

วิสุทธิ์ จรูญธวัชชัย (2564) กล่าวว่า แนวคิดการสอนเขียนสามารถแบ่งออกเป็น 3 แนวคิดหลัก คือ การสอนเขียนแบบเน้นผลงาน การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ และการสอนการเขียนแบบอรรถฐาน

1. การสอนเขียนแบบเน้นผลงาน

แนวคิดนี้เชื่อว่างานเขียนที่ดี คือ งานเขียนที่ใช้หลักไวยกรณ์และโครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง ดังนั้นการเขียนการสอนรูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับการอธิบาย การวิเคราะห์ และการฝึกใช้ไวยกรณ์และโครงสร้างภาษาประโยคซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกว่าผู้เรียนสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งแนวคิดนี้ไม่เน้นการสื่อความหมายหรือการนำเสนอแนวคิดของผู้เขียน

2. การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

การสอนเขียนที่มีลำดับขั้นตอน ช่วยให้ผู้เขียนสร้างงานเขียนที่สื่อความหมายหรือแนวคิดของตนเองไปสู่ผู้อ่านได้ ดังนั้น แนวคิดนี้จึงให้ความสำคัญกับการฝึกกลวิธีการเขียน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ การเลือกหัวข้อ การระดมความคิด เขียนโครงร่างเนื้อหา เขียนร่าง การประเมินและการแก้ไขร่าง โดยผู้เขียนจำเป็นต้องแก้ไขงานซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกว่าจะได้ชิ้นงานที่สามารถสื่อสารเนื้อความหรือแนวคิดของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านได้ดีที่สุด การปรับแก้ในช่วงแรกจึงเน้นไปที่การแก้ไขรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ส่วนการแก้ไขงานเขียนในช่วงหลังจะเน้นไปที่การแก้ไขภาษาให้ถูกต้อง ตามลำดับ

3. การสอนเขียนแบบอรรถฐาน

แนวคิดนี้เชื่อว่างานเขียนที่ดีคืองานเขียนที่ผู้เขียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเขียนได้ โดยงานเขียนแต่ละชนิดจะมีวัตถุประสงค์เฉพาะตัว เช่น งานเขียนเพื่อสมัครงาน โฆษณาสินค้า หรือเพื่อรายงานการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังนนั้น การสอนเขียนด้วยแนวทางนี้ ผู้สอนจะเริ่มด้วยการแนะนำวัตถุประสงค์ของงานเขียนให้แก่ผู้เรียน จากนั้นจึงสอนส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น ที่อยู่ผู้เขียน วัน เดือน ปี ที่เขียนจดหมาย คำขึ้นต้น คำลงท้าย ตามลำดับ พร้อมทั้งอธิบายแต่ละส่วนประกอบ และผู้สอนจะสอนการใช้ภาษาต่อไป เช่น โครงสร้างประโยค การใช้คำศัพท์ หรือวลีที่เหมาะสมกับงานเขียนชิ้นนั้น ๆ

3.4.2 วิธีการสอนและกิจกรรมการสอนเขียน

Hedge (1993, Littlewood, 1994, อ้างใน ศุภิกา นิรัตศัย, 2563) ได้กำหนดลำดับในการสอนเขียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน) คือ 1) ขั้นก่อนเขียน (Pre-Writing) 2) ขั้นระหว่างเขียน (While-Writing) และ 3) ขั้นหลังเขียน (Post-Writing)

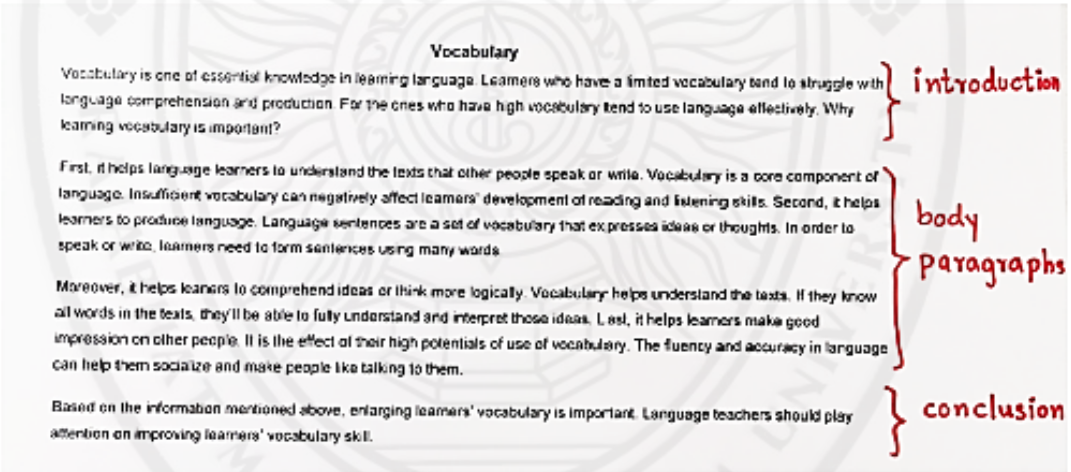
ศุภิกา นิรัตศัย (2563) ได้สรุปแนวคิดการเขียนตามลำดับขั้นตอนการสอนเขียนทั้ง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นก่อนเขียน (pre-writing)

เป็นขั้นตอนที่ใช้กระตุ้น ทบทวน หรือสร้างทักษะย่อย เช่น คำศัพท์ การออกเสียง การสะกดคำศัพท์ หรือหลักไวยกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนเริ่มเขียนจริง กิจกรรมที่สามารถใช้ในขั้นตอนนี้ มีตัวอย่างดังนี้

กิจกรรมระบุโครงสร้างประโยค กิจกรรมนี้ผู้เรียนจะต้องระบุองค์ประกอบงานเขียนแต่ละชนิดว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เช่น การเขียนเรียงความเรื่องสั้น การเขียนจดหมายทางการ หรือการแต่งกลอน เป็นต้น ภายหลังกิจกรรมผู้สอนจะสอนโครงสร้างงานเขียนนั้น ๆ ต่อไป ตัวอย่างกิจกรรม “ระบุโครงสร้างประโยค” หัวข้อการเขียน: เรียงความแบบสั้น (a short essay)

ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านงานเขียนเรียงความแบบสั้นและลองเดาว่างานเขียนส่วนใดเป็น introduction, body paragraphs และ conclusion ของประโยค ให้เวลาผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็น จากนั้นผู้สอนเฉลยคำตอบพร้อมอธิบายโครงสร้างและส่วนประกอบของงานเขียนรูปแบบนี้ เป็นต้น

ภาพที่ 2.10 กิจกรรมระบุโครงสร้างประโยค

ขั้นระหว่างเขียน (while-writing)

เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะเขียน ผู้สอนต้องหากิจกรรมที่เหมาะในการฝึกฝนการเขียนแก่ผู้เรียน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมการเขียนตามรูแบบ การปรับเปลี่ยนบทเขียนหรือการเขียนใหม่ โดยผู้สอนควรอนุญาตให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรมหรือโปรแกรมในการหาความหมายคำศัพท์ กิจกรรมใน

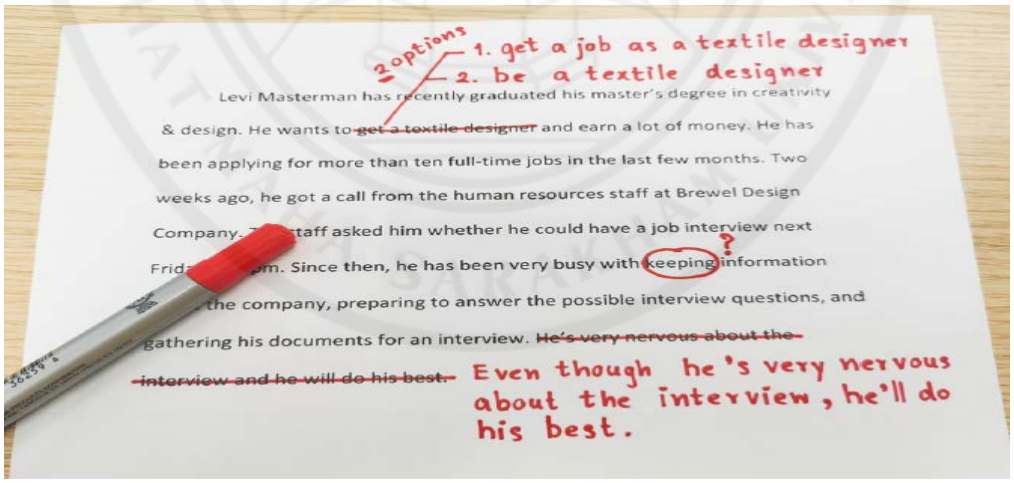
ขั้นนี้สามารถทำได้หลากหลาย เช่น 1) การเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ (complete a story) 2) เขียนเรียงความโดยใช้แบบจำลองโดยใช้แบบโครงสร้าง (use a model in writing) 3) การหาประโยคที่ไม่เกี่ยวข้อง (seek an irrelevant sentence) และ 4) เติมคำในช่องว่าง (gap filling) เป็นต้น

ขั้นหลังเขียน (post-writing)

เป็นขั้นตอนที่งานเขียนของผู้เรียนจำได้รับการปรับแก้จากการทบทวนงานเขียนของตนเองหรือเป็นผลสะท้อนกลับจากการตรวจสอบของบุคคลอื่น ๆ เช่น ผู้สอน หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน เป็นต้น ขั้นตอนนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการแก้ไขงานให้ดีขึ้น ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้ เช่น

1. การอ่านซ้ำเพื่อหาจุดผิด (Reread and Find a Mistake) เนื่องจากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงานเขียนมีอยู่หลากหลายประเด็น เช่น การสะกดคำศัพท์ และหลักไวยกรณ์ เป็นต้น โดยกิจกรรมนี้ผู้สอนจะให้ผู้เรียนนำงานเขียนของตนเองสลับกันอ่านกับเพื่อนหรืออาจหาบุคคลอื่น ๆ อ่าน เพื่อหาข้อผิดพลาดในงานเขียน ถ้าเจอจุดผิดให้ทำเครื่องหมายแสดงและเขียนแนะนำวิธีการแก้ไข เพื่อให้ผู้เขียนปรับแก้ต่อไป ภายหลังกิจกรรม ผ้าสอนต้องตรวจสอบงานเขียนของผู้เรียนอีกครั้งเสมอ เนื่องจากผู้เรียนในระดับเดียวกันอาจแก้ไขได้ไม่ครบถ้วนสบูรณ์

2. ปรับแก้คำ วลี หรือประโยค เพื่อให้งานเขียนเข้าใจง่าย (Make Writing Understandable) ข้อควรระวังคือ งานเขียนที่เป็นศาสตร์เฉพาะทาง ผู้เขียนจำเป็นต้องเลือกผู้ตรวจสอบที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ไม่เช่นนั้นแล้วผลการตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อหางานเขียนอาจคลาดเคลื่อนไปจากความจริง โดยการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบสามารถแก้ไขให้ได้ในกรณีที่มั่นใจว่าผู้เขียนต้องการสื่อประเด็นใด ในกรณีไม่แน่ใจควรใส่เครื่องหมายคำถาม (?) หรือเขียนข้อความกำกับไว้ให้ผู้เขียนพิจารณาต่อไป ภายหลังกิจกรรม ผู้สอนต้องทำการจตรวจงานเขียนของผู้เรียนอีกครั้ง

ภาพที่ 2.11 กิจกรรมปรับแก้คำ วลี หรือประโยค เพื่อให้งานเขียนเข้าใจง่าย

3. ปรับแก้คำ วลี หรือประโยค เพื่อให้งานเขียนสละสลวย (Make Writing Flow Smoothly) เพื่อให้ได้งานเขียนที่อ่านได้ลื่นไหลเป็นธรรมชาติ ผู้เขียนจำเป็นต้องอ่านซ้ำ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยเฉพาะการเชื่อมเนื้อหา (Coherence) และการเชื่อมประโยค (Cohesion) นอกจากนี้ คำ วลี หรือประโยคที่ไม่จำเป็น มีผลต่อความสละสลวยในงานเขียนเช่นกัน ในงานเขียนที่เป็นศาสตร์เฉพาะผู้เขียนควรเลือกบุคคลที่มีความชำนาญในประเภทงานเขียนนั้น ๆ เนื่องจากผู้ไม่รู้ในศาสตร์ดังกล่าว อาจไม่เห็นข้อผิดพลาดในงานเขียนหรือไม่สามารถช่วยปรับแก้ภาษาได้

สรุปได้ว่าการสอนการเขียนภาษาอังกฤษถือเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าทักษะอื่น ๆ (การฟัง การพูด และการอ่าน) และการสอนเขียนเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อนต้องอาศัยความชำนาญในการตรวจทาน และแก้ไข

แนวทางการสอนเขียนแบ่งออกเป็น 3 แนวคิดหลัก คือ 1) การสอนเขียนแบบเน้นผลงาน (ผู้สอนจะเน้นการสอนไวยกรณ์และโครงสร้างทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนผลิตงานเขียนที่ใช้โครงสร้างทางภาษาถูกต้อง) 2) การสอนเขียนแบบเน้นกรบวนการ (ผู้สอนจะฝึกกระบวนการเขียนที่เป็นขั้นตอนให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นทั้งการนำเสนอเนื้อความและการใช้ภาษา) 3) การสอนเขียนแบบอรรถฐาน (ผู้สอนจะเริ่มด้วยการแนะนำวัตถุประสงค์ของงานเขียนชิ้นนั้น ๆ จากนั้นจึงสอนส่วนประกอบต่าง ๆ ในงานเขียน และท้ายที่สุดจึงสอนการใช้ภาษาที่ช่วยอำนวยให้ผู้เขียนมุ่งเน้นความคิด เรื่องราวในสิ่งที่จะเขียนผ่าน 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ขั้นตอนก่อนการเขียน 2) ขั้นตอนระหว่างเขียน และ 3) ขั้นตอนหลังการเขียน

2.5 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

บุษยมาศ แสงเงิน (2555) นำเสนอความหมายของทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษว่าเป็นทักษะในการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในงาน แบ่งออกได้เป็น 5 ระดับ

ระดับที่ 1 สามารถพูด เขียน อ่านและฟังภาษาอังกฤษในระดับเบื้องต้นและสื่อสารให้เข้าใจได้

ระดับที่ 2 มีทักษะระดับที่ 1 และสามารถพูด เขียน อ่านและฟังภาษาอังกฤษ และทำความเข้าใจ สาระสำคัญของเนื้อหาต่าง ๆ ได้

ระดับที่ 3 มีทักษะระดับที่ 2 และสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานได้โดยถูกหลักไวยากรณ์

ระดับที่ 4 มีทักษะระดับที่ 3 และเข้าใจสำนวนภาษาอังกฤษในรูปแบบต่าง ๆ สามารถประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างถูกต้อง ทั้งในหลักไวยากรณ์และความเหมาะสมในเชิงเนื้อหา

ระดับที่ 5 มีทักษะระดับที่ 4 และมีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา สามารถประยุกต์โวหารทุกรูปแบบได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและสละสลวย อีกทั้งมีความเชี่ยวชาญศัพท์เฉพาะด้านในสาขาวิชาของตนอย่างลึกซึ้ง

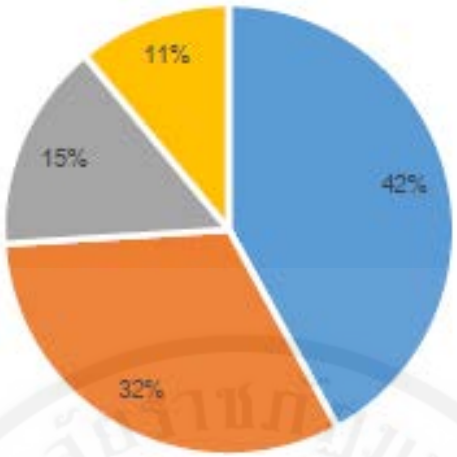
วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ความมานะพยายาม และความอดทนในการเรียนรู้และฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะภาษาอังกฤษ เพราะทักษะ (Skills) หมายถึง ความชัดเจนและความชำนิชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ ทักษะภาษาอังกฤษจึงหมายรวมถึง ทักษะทางภาษาในด้านการฟัง (Listening) การพูด (Speaking) การอ่าน (Reading) และการเขียน (Writing) ภาษาอังกฤษ

1. ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ

Widdowson (1983, อ้างถึงใน รัตติกาล ชำนาญยา, 2552) กล่าวถึงความหมายของการฟังว่า หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจว่าประโยคดังกล่าวมีหน้าที่อย่างไรในการสื่อสารโดยผู้ฟังเลือกจดจำ เฉพาะสิ่งที่สัมพันธ์หรือตรงกับจุดประสงค์ในการฟังและไม่สนใจต่อสิ่งที่ไม่ต้องการหรืออีกนัยหนึ่งก็ คือการฟังหมายถึงความสามารถที่ผู้เรียนเข้าใจว่าประโยคนั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งที่พูดไปแล้วอย่างไรและมี หน้าที่ในการสื่อสารอย่างไร ในขั้นนี้ผู้ฟังเลือกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ฟังเองและตัดส่วนที่ ไม่เกี่ยวข้องออกไป

Krashen and Terrell (1983, อ้างถึงใน รัตติกาล ชำนาญยา, 2552) ให้ความหมายของการฟังว่าการฟังหมายถึง การรับตัวป้อนที่มีความหมายเพื่อรับรู้ตัวภาษาหรือพัฒนาภาษาได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการในการเรียนการสอน ไม่ควรบังคับให้ผู้เรียนพูดภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมายจนกว่านักเรียนหรือผู้ฟังจะมี โอกาสในการรับรู้ภาษาพอสมควร หรือเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมา

วิไลพร ธนสุวรรณ (2530) กล่าวว่าทักษะการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นของทักษะทั้ง 4 ตามธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา (The Nature of Language Learning) ดังนั้นความสำเร็จของการเรียน ภาษาต่างประเทศจึงขึ้นอยู่ที่ว่าผู้เรียนสามารถฟังได้ดีเพียงใด นอกจากนี้ John W. Keltner พบว่า ผู้ที่สื่อสารนั้น มีอัตราส่วนของการใช้ทักษะทางภาษา คือ ใช้เวลาในการฟัง 42% การพูด 32% การอ่าน 15% และการเขียน 11% ซึ่งทำให้เห็นว่า การฟังมีความสำคัญในการกำหนดความล้มเหลวหรือ ความสำเร็จของการสื่อสารอย่างมาก

ภาพที่ 2.12 อัตราส่วนของการใช้ทักษะทางภาษา

สรุปได้ว่า การฟังภาษาอังกฤษเป็นทักษะหลักที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนรู้และการสื่อสารภาษา ความหมายของการฟังมุ่งเน้นไปที่ความสามารถในการเลือกและเข้าใจข้อมูลที่สำคัญตามวัตถุประสงค์ของผู้ฟัง และทิ้งข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถในการฟังที่แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้ตั้งแต่การรับรู้เสียงพื้นฐานไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อความซับซ้อน และวิจารณ์ข้อมูลที่ได้ยิน

ในด้านการสอนและการพัฒนาทักษะการฟัง มีแนวทางเช่นการให้ผู้เรียนฟังข้อความที่เตรียมไว้และทำกิจกรรมตามเพื่อช่วยในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการฟัง ไม่ควรบังคับให้ผู้เรียนพูดภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมายจนกว่านักเรียนหรือผู้ฟังจะมีโอกาสในการรับรู้ภาษาพอสมควร หรือเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมา การฝึกฝนทักษะการฟังจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถตอบสนองและปรับตัวได้ดีในสถานการณ์การสื่อสารต่าง ๆ

2. ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงหรือสำเนียงให้ถูกต้อง องค์ประกอบสำคัญ นอกเหนือจากเสียงหรือสำเนียง คือ ศัพท์ ไวยากรณ์ ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ตลอดจนการใช้กริยาท่าทางประกอบในการสื่อสาร วิไลพร ธนสุวรรณ (2530) กล่าวว่าตามธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา (The Nature of Language Learning) การพูดเป็นการแสดงออกซึ่ง ความคิด ความต้องการทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงออกทางวาจา โดยใช้ภาษาสื่อ

สุมิตรา อังควัฒนกุล (2540) ได้ให้ความหมายของการพูดว่าเป็นการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับ รู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสาร ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการ พูดจึงนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะ

ผู้ที่พูดได้ ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่านและการเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและ เกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ใช่เกิดจากการเข้าใจและจดจำ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) ได้อธิบายความสามารถทางการพูดว่าเป็นความสามารถในการ ผลิตภาษา (Productive Skill) ที่ผู้พูดจะต้องถ่ายทอดความคิดความรู้สึกออกมาเป็นรหัสของภาษา หรือ เป็นคำพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากจะเน้นหนักเบาในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยคแล้ว ผู้พูดยังได้ แสดงออกซึ่งวัฒนธรรมและสภาพของผู้พูดคือแสดงจุดมุ่งหมายในการพูดว่าต้องการสื่ออะไรกับใคร ที่ ไหน และพูดอย่างไร เป็นต้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมต่อสถานการณ์นั้น ๆ และผู้พูดยังต้องมีความ คล่อง (Fluency) และความถูกต้อง (Accuracy) ไม่รีรอที่จะโต้ตอบ มิฉะนั้นจะทำให้การสนทนา หยุดชะงักล้มเหลว เพราะผู้ฟังจะไม่สนใจอีกต่อไป

จึงสรุปได้ว่าทักษะการพูด เป็นพฤติกรรมทางด้านการแสดงออกเกี่ยวข้องกับการออกเสียงหรือออกสำเนียงให้ถูกต้อง ผู้เรียนที่มีความพากเพียรพยายามหมั่นฝึกฝนบ่อย ๆ ก็จะสามารถทำได้ดี องค์ประกอบสำคัญ นอกจากเสียงหรือสำเนียงแล้ว ได้แก่ ศัพท์ ไวยากรณ์ ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ตลอดจนการใช้กริยาท่าทางประกอบในการสื่อสาร

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

นภาภรณ์ ไชยรัง (2555) ได้ให้ความหมายความสามารถในการอ่าน กล่าวคือเป็นความสามารถในการเข้าใจความหมาย สามารถตีความ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในบทอ่าน โดยอาศัย กระบวนการคิดและการปฏิสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน รวมไปถึงอาศัยความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ในการทำความเข้าใจให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน

Bond and Tinker (1997) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านว่าขึ้นอยู่กับพื้นฐาน ดังต่อไปนี้ 1) การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meaning) การเข้าใจความหมายของคำเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่าน ถ้าผู้อ่านรู้ความหมายของคำไม่เพียงพอผู้อ่านก็จะไม่สามารถเข้าใจประโยค (Sentence) อนุเฉท (Paragraph) และทำให้ไม่สามารถพูดหรืออ่านได้ 2) การเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ (Thought Unit) ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของประโยคได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านรู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ การอ่านทีละคำจะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน 3) การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) นอกจากผู้อ่านจะเข้าใจความหมายเป็นรายคำและกลุ่มคำแล้ว จะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มคำในประโยคด้วย ถ้าผู้อ่านไม่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและกลุ่มคำในประโยคจะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน 4) การเข้าใจอนุเฉท (Paragraph Comprehension) ผู้อ่านจะเข้าใจอนุเฉทก็ต่อเมื่อ มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยค การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง

ประโยคค่อนข้างยาก แต่ถ้าผู้อ่านขาดความสามารถทางด้านนี้แล้วจะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน และ 5) การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเฉท (Comprehension Of Longer Units) ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจเรื่องที่ยาวขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านสามารถจัดลำดับความคิดของเรื่องที่อ่านได้

ความสามารถในการอ่านไม่เพียงแต่เป็นการตีความความหมายและความสำคัญจากข้อความที่อ่านเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่อ่านกับความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการทำความเข้าใจข้อความตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Paula R. Goldman (1996) ที่กล่าวว่า การเข้าใจการอ่านเป็นกระบวนการซับซ้อนที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์และตีความที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้เดิมเพื่อสร้างความเข้าใจที่แท้จริงในเรื่องที่อ่าน

2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะและความรู้หลายอย่างเพื่อแปลและตีความข้อความที่อ่าน ส่วนสำคัญของกระบวนการนี้คือการสื่อสารและการโต้ตอบระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนผ่านข้อความ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากความรู้ภาษาและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

สิตรา ศรีเหรา (2560) ได้กล่าวว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจหมายถึงการอ่านเพื่อเก็บข้อมูลจากเรื่องที่อ่านเป็นหลัก ผู้อ่านต้องสามารถตีความ หรือสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญอย่างไร เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถามหรือตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ รวมไปถึงการคาดเดาเหตุการณ์ล่างหน้าได้ด้วย ซึ่งผู้อ่านต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

Anderson (1985, pp. 372-375, อ้างถึงใน ธนดล ดำคำ, 2562) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นความสามารถในการติดตามและเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านข้อความ ความสามารถนี้ไม่เพียงแต่รวมถึงการจดจำข้อความที่อ่านได้แต่ยังรวมไปถึงการเข้าถึงและเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียนด้วย ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องใช้ความเข้าใจในภาษาของผู้เขียนให้ลึกซึ้ง ทั้งในระดับคำศัพท์และโครงสร้างประโยค เพื่อสามารถตีความข้อความได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ

Miller (1990) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถทางภาษาในเรื่องของความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง ผู้อ่านต้องสามารถบอกใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้ ตีความหรืออ้างอิงสรุป ความเข้าใจอารมณ์และวัตถุประสงค์ของผู้เขียน มีความเข้าใจที่เป็นเหตุเป็นผล เป็นลำดับขั้นตอน นอกจากนี้แล้วผู้อ่านยังต้องสามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถประเมินหรือตัดสินแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้

จากคำกล่าวของนักวิชาการการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมาย และสามารถวิเคราะห์ ตีความ จับใจความ สรุปความ ของเนื้อหาที่อ่าน โดยอาศัยความรู้ทางภาษา ความรู้ด้านคำศัพท์ ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ และความรู้จากประสบการณ์เดิมมาช่วยให้เข้าใจในเรื่องที่อ่าน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านไม่เพียงแต่เป็นการตีความความหมายและความสำคัญจากข้อความที่อ่านเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่อ่านกับความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการทำความเข้าใจข้อความตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

3. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

การเขียนเป็นทักษะที่มีหลากหลายรูปแบบและหลายภาษา ความสามารถในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษจึงหมายถึงความสามารถในการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องทั้งในด้านไวยากรณ์และการใช้คำ

ความสามารถในการเขียนไม่เพียงเกี่ยวข้องกับการสะกดคำหรือการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในการแสดงความคิดอย่างชัดเจนและมีประสิทธิผลผ่านตัวอักษร สอดคล้องกับ Patty (1985, pp. 182-226, อ้างถึงใน รัชดาภรณ์ พิมพ์พิสิฐถาวร, 2561, น. 51) ที่ได้กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน คือความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวางและพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจน ความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารจำเป็นต้องอาศัยความสามารถด้านการอ่าน การฟัง และการพูดร่วมด้วย เนื่องจากการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนต้องผ่านการไตร่ตรองก่อน อีกทั้งต้องผ่านกระบวนการทางความคิดหลายขั้นตอน ตั้งแต่การรวบรวมความคิด การลำดับเรื่อง และ การเลือกสรรถ้อยคำในการถ่ายทอดออกมาเป็นข้อความที่สามารถสื่อความหมายได้ตรงความต้องการของผู้เขียน (สริตา บัวเขียว, 2561)

สุภาวดี ยอดไสว (2565) กล่าวว่าความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษต้องอาศัยหลายองค์ประกอบ มีความซับซ้อนในการเรียนรู้และการนำภาษาอังกฤษออกมาใช้ในการสื่อความหมายในรูปแบบของข้อความ เนื้อความที่ถูกต้องและชัดเจน

ดังนั้นสามารถสรุปความสามารถในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ คือ การใช้ภาษาอย่างมีระบบรวมถึงมีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องทั้งในด้านไวยากรณ์และการใช้คำ ผู้เขียนจึงต้องมีความสามารถในการเรียบเรียงความคิดความรู้ในการใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายที่

จะสื่อสารสื่อข้อความของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านได้อย่างถูกต้องและชัดเจน และสามารถถ่ายถอดข้อความและความคิดไปยังผู้อ่านจนเกิดความเข้าใจ

2.6 แนวคิดในการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ

2.6.1 การวัดและประเมินการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุไว้ว่า สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตการศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, น. 24)

1. ลักษณะของการวัดและประเมินผล

การประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะดังนี้

1.1 ต้องระบุสิ่งที่มุ่งประเมินให้ชัดเจน ผู้ประเมินต้องทราบว่าผลการเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน ประกอบด้วยคุณลักษณะ (Traits) ที่สำคัญอะไรบ้าง เพื่อที่จะเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม

1.2 เลือกเทคนิคการวัดให้เหมาะสม ผู้ประเมินต้องเลือกเครื่องมือ รูปแบบคำถามที่ใช้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ หรือสมรรถภาพของผู้เรียน โดยเครื่องมือนั้นต้องให้ผลที่ถูกต้อง มีความเป็นปรนัยและสะดวกต่อการนำไปใช้

1.3 ควรใช้วิธีการวัดหลายอย่างประกอบกัน เนื่องจากเครื่องมือแต่ละชนิดมีข้อดี/ข้อเสียที่แตกต่างกัน ผู้ประเมินจึงควรเลือกใช้วิธีการวัดหลายอย่างให้ครอบคลุมผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน และต้องทำการวัดหลาย ๆ ครั้ง

1.4 ควบคุมความคลาดเคลื่อนจากการวัดให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด การวัดคุณลักษณะใดก็ตามจะมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้เสมอ ผู้ประเมินควรศึกษาถึงแหล่งของความคลาดเคลื่อนและพยายามขจัดให้เหลือน้อยที่สุด

1.5 ใช้สารสนเทศจากการประเมินสำหรับการตัดสินใจ การประเมินเป็นกระบวนการของการปรับปรุงและพัฒนาสู่สิ่งที่ดีขึ้น การประเมินมิได้สิ้นสุดเมื่อทราบผลการประเมิน แต่การประเมิน

มีความสำคัญอยู่ที่การนำผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจที่ดีในการจัดการศึกษา และพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

2. ประเภทของการวัดและประเมินการเรียนรู้

การวัดและประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและการประเมิน ทำให้ผู้สอนได้สารสนเทศที่เป็นปรนัยและเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนการวัดและการประเมินในกระบวนการเรียนการสอนสามารถแบ่งเป็นประเภทตามขั้นตอนหรือช่วงเวลาของการดำเนินการเรียนการสอนได้ ดังนี้

2.1 การวัดและประเมินก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอน (Pre-assessment): วัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้และทักษะของผู้เรียนก่อนที่กระบวนการเรียนการสอนจะเริ่มขึ้น ช่วยให้ผู้สอนสามารถทำความเข้าใจถึงระดับความรู้เบื้องต้นและความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถออกแบบหรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาการสอนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน

2.2 การวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอน (Formative Assessment): จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียนในระหว่างกระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้สอนสามารถให้ข้อเสนอแนะและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนได้ทันท่วงที เพื่อรองรับความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

2.3 การวัดและประเมินหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน (Summative Assessment): เป็นการประเมินผลที่ดำเนินการหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอน เพื่อประเมินว่าผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินประเภทนี้มักจะใช้เพื่อกำหนดเกรดหรือคะแนนสุดท้าย และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบายหรือการวางแผนการสอนในอนาคต

การวัดและประเมิน ในช่วงระหว่างการเรียนการสอน (Formative Assessment) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและรองรับกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นกระบวนการสำคัญมากในการเรียนการสอน เนื่องจากช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเรียนรู้ในขณะที่กระบวนการนี้ยังคงดำเนินอยู่ ความสำคัญของการวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอนมีดังนี้ 1) ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพ 2) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบใช้งานได้จริง 3) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอน 4) ส่งเสริมความมั่นใจและการมีส่วนร่วม 5) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้ 6) ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนประเมินความก้าวหน้า

การวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอน สามารถจำแนกออกเป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้า และการวัดและประเมินปัญหาอุปสรรคของการเรียนรู้

1. การวัดและประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ (Formative Evaluation) เป็นการวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถหรือทักษะตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการสอนหรือไม่ เครื่องมือที่ใช้วัดอาจเป็นแบบสอบประจำหน่วย แบบสอบย่อย การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น สารสนเทศที่ได้จากการวัดและประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้นี้จะช่วยบ่งชี้พัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้นี้จะช่วยบ่งชี้พัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อทำการปรับปรุงการเรียน และเป็นข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน เพื่อทำการปรับปรุงการสอน ตลอดจนใช้ในการตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดสามารถผ่านหรือไม่ผ่านจุดประสงค์ประจำหน่วย ถ้าทุกคนผ่านจะได้ทำการสอนหน่วยต่อไป แต่ถ้าบางคนไม่ผ่านจะได้ทำการสอนซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องให้มีการเรียนรู้ที่เติมเต็มที่ขาดหายไปทันทีหลังการสอน

2. การวัดและประเมินปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้ (Diagnostic Evaluation) หลังจากจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องของการเรียนรู้ระหว่างที่การเรียนการสอนยังคงดำเนินอยู่แล้วถ้าหากจุดบกพร่องหรือความล้มเหลวของการเรียนรู้ยังคงมีอยู่ ซึ่งการสอนซ่อมเสริมไม่สามารถแก้ไขหรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ก็ควรมีการศึกษาถึงอุปสรรคปัญหานั้นอย่างลึกซึ้ง โดยใช้แบบสอบวินิจฉัย (Diagnostic Test) แบบสอบชนิดนี้จะสร้างตามลำดับขั้นของตรรกศาสตร์ สำหรับการคิดที่ถูกต้องในการแก้ปัญหานั้นแล้วให้ผู้เรียนทำเพื่อสืบค้นถึงสาเหตุของปัญหา เพราะในเรื่องนั้นปัญหาอาจมีแหล่งที่เกิดแตกต่างกัน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนสิ่งแวดล้อม เนื้อหาวิชา ผู้สอน เป็นต้น โดยอาจมีการใช้เทคนิคการสังเกตและสัมภาษณ์ประกอบการสืบค้นปัญหา สารสนเทศที่ได้จากการวัดและประเมินปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้จะทำให้ทราบถึงสาเหตุแห่งปัญหาอุปสรรคของการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถทำการปรับปรุงแก้ไขได้ตรงจุด เช่น การปรับปรุงยุทธวิธีการสอน การหามาตรการสอนเสริม การจัดเรียบลำดับขั้นของเนื้อหาและวิธีการสอนที่เหมาะสม เป็นต้น

3. การประเมินระหว่างเรียน

เป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ผู้คาดหวังในการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้วางแผนไว้หรือไม่ ทั้งนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถให้เกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ การประเมินผลระหว่างเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 วางแผนการเรียนรู้และการประเมินผลระหว่างเรียน ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้และแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งในแผนการเรียนรู้ควรระบุภาระงานที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.2 เลือกวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมหลักที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทั้งนี้วิธีการประเมินที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมิน

จากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นว่า มีความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันเป็นผลจากการเรียนรู้ ตามที่ผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ วิธีการประเมินที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

3.2.1 การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

3.2.1.1 การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียน

3.2.1.2 การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียน

3.2.1.3 การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

3.2.1.4 การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ

3.2.1.5 การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน

3.2.1.6 การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

3.2.2 การประเมินจากการปฏิบัติ

เป็นวิธีการประเมินที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด การประเมินการปฏิบัติผู้สอนต้องเตรียมการในสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ

3.2.2.1 ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Tasks)

3.2.2.2 เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) วิธีการประเมินการปฏิบัติจะเป็นไปตามลักษณะงาน ดังนี้

3.2.2.3 ภาระงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคล/กลุ่มจะประเมินวิธีการทำงานตามขั้นตอนและผลงานของผู้เรียน

2.2.2 ภาระงานหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติเป็นปกติในชีวิตประจำวัน จะประเมินด้วยวิธีการสังเกต จดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้เรียน

2.2.3 การสาธิต ได้แก่ การให้ผู้เรียนแสดงหรือปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด เช่น การใช้เครื่องมือปฏิบัติงาน การทำกายบริหาร การเล่นดนตรี จะประเมินวิธีการและขั้นตอนในการสาธิตของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต

2.2.4 การทำโครงงาน การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ผู้สอนต้องมอบหมายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโครงงานอย่างน้อย 1 โครงงาน ในทุกช่วงชั้น ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องกำหนดภาระงานในลักษณะของโครงงานให้ผู้เรียนปฏิบัติในรูปแบบใด รูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบต่อไปนี้ โครงงานสำรวจ โครงงานสิ่งประดิษฐ์ โครงงานแก้ปัญหาหรือการทดลองศึกษาค้นคว้า และโครงงานอาชีพ วิธีการประเมินผลโครงงาน ควรประเมิน 3 ระยะ คือ

ระยะก่อนทำโครงงาน โดยประเมินความพร้อมการเตรียมการและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน

ระยะทำโครงงาน โดยประเมินการปฏิบัติจริงตามแผนวิธีการและขั้นตอนกำหนดไว้ และการปรับปรุงงานระหว่างปฏิบัติ

ระยะสิ้นสุดการทำโครงงาน โดยประเมินผลงานและวิธีการนำเสนอผลการดำเนินโครงงาน

2.2.5 การกำหนดให้ผู้เรียนทำโครงงาน สามารถทำได้ 3 แบบ คือ

2.2.5.1 โครงงานรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติงานตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ

2.2.5.2 โครงงานกลุ่ม เป็นการทำโครงงานขนาดใหญ่และซับซ้อน ต้องให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันหลายด้านช่วยกันทำ การประเมินโครงงานควรเน้นการประเมินกระบวนการกลุ่ม

2.2.5.3 โครงงานผสมระหว่างรายบุคคลกับกลุ่ม เป็นโครงงานที่ผู้เรียนทำร่วมกันแต่เมื่อเสร็จงานแล้ว ให้แต่ละคนรายงานผลด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่มการประเมินการปฏิบัติงานดังกล่าวมาข้างต้น ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติ เช่น แบบวัดภาคปฏิบัติ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบตรวจสอบรายการ เกณฑ์การให้คะแนน เป็นต้น

4. การประเมินสภาพจริง

การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริงหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน และเป็นองค์รวมมากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป วิธีการประเมินสภาพจริงไม่มีความแตกต่าง จากการประเมินจากการปฏิบัติเพียงแต่อาจมีความยุ่งยากในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริง หรือต้องจัดสถานการณ์ให้ใกล้จริง แต่จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมาก เพราะจะทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ว่ามีจุดเด่นและข้อบกพร่องในเรื่องใด อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงประเด็นที่สุด

5. การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน

การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน เป็นวิธีการประเมินที่ช่วยส่งเสริมให้การประเมินตามสภาพจริง มีความสมบูรณ์สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียนมากขึ้น โดยการให้ ผู้เรียนได้เก็บรวบรวมผลงานจากการปฏิบัติจริง ทั้งในชั้นเรียนหรือในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาจัดแสดงอย่างเป็นระบบโดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนให้เห็น ความพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ

พัฒนาการ และสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ของผู้เรียน การวางแผนดำเนินการประเมินด้วยแฟ้มผลงานที่สมบูรณ์ จะช่วยผู้สอนให้สามารถประเมินจากแฟ้มสะสมงานแทนการประเมินจากการปฏิบัติจริงได้

สรุปได้สาระสำคัญของการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือการจัดให้มีกระบวนการที่มีมาตรฐานเดียวกันในทุกๆ ระดับการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่ตรงกับความคาดหวังและมีคุณภาพที่สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการใช้ผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยการวัดและประเมินผลแบ่งออกเป็น 3 ช่วงหลัก ได้แก่ 1) การวัดและประเมินก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอน (Pre-assessment) 2) การวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอน (Formative Assessment) และ 3) การวัดและประเมินหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน (Summative Assessment

2.6.2 การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ

กรองแก้ว กรรณสูตร (2546) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับครูผู้สอน โดยให้ความหมายการทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถทางภาษา ดังนี้

1. การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถทางภาษา

การทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทางภาษา การทดสอบนี้แบ่งตามสิ่งที่ต้องการวัดได้เป็นประเภท คือ

1.1 การทดสอบสมิทธิภาพทางภาษา (Language Proficiency Test) การทดสอบประเภทนี้เป็นการทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาของบุคคล โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้ถูกทดสอบจะได้เรียนรู้อะไร มาจากสถาบันใด ใช้เวลาเรียนมากน้อยพียงใด แบบทดสอบที่สร้างขึ้นไม่ได้ใช้เนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในรายวิชาใดๆ ของหลักสูตร แต่สร้างขึ้นตามลักษณะเฉพาะของแบบทดสอบที่กำหนดไว้ว่าผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาควรจะรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง เช่น การสอบ TOEFL การทดสอบเพื่อรับใบรับรองความสามารถททางภาษาของเคมบริดจ์ระดับต่าง ๆ (The First Certificate Examination) หรือการทดสอบ Chulalongkorn University Test of English Proficiency (CU-TEP) เป็นต้น

การทดสอบรูปแบบนี้ ไม่ยึดเนื้อหาหลักสูตรเป็นหลัก ดังนั้น นายจ้างหรือสถาบันการศึกษาจึงสามารถนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบของผู้สมัครหรือนักศึกษามาเปรียบเทียบกันได้อย่างยุติธรรมเพราะไม่ว่าจะเรียนจากสถาบันใดหากมีความรู้ความสามารถที่ทำการทดสอบได้ย่อมแสดงว่ามีคุณสมบัติตรงตามต้องการ

1.2 การทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษา (Language Achievement Test) การทดสอบประเภทนี้เป็นการทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาตามที่ได้รับการสอนและฝึกฝน

มาแล้ว เป็นการวัดผลที่สะท้อนการเรียนรู้ในอดีต แบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยอาศัยเนื้อหาความรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือแบบเรียนในหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การวัดผลเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว และการวัดผลความก้าวหน้าในการเรียน

1.2.1 การวัดผลเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว คือ การทดสอบเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วนั้น แบบทดสอบอาจจะสร้างโดยกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการทดสอบ หรือกลุ่มครูผู้สอนของสถาบันที่จัดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ ดังนั้นเนื้อหาของแบบทดสอบจึงต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.2.2 การวัดผลความก้าวหน้าในการเรียน คือ เป็นการประเมินเพื่อการเรียนรู้แบบหนึ่ง มีลักษณะเป็น กระบวนการเก็บรวบรวม ติดตาม ค้นหา และตรวจสอบพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ ผู้เรียนมีแนวทางพัฒนาผลงานหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง และ ช่วยให้ผู้สอนมีแนวทางการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอน

แบบทดสอบสัทฤธิ์ผล (Acheivement Test) ที่ใช้วัดมาตรฐานความรู้ ความสามารถทักษะที่นักเรียนรู้มาแล้ว เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดการเรียนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ตามจุดประสงค์ที่ชัดเจน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้ชั่วคราว เมื่อสอบเสร็จก็มักทำลายทิ้งไป เมื่อถึงเวลาสอบใหม่ก็สร้างข้อสอบชุดใหม่ หรือนำของเก่ามาปรับปรุง และ 2) ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการ หรือวิธีการที่ต้องสนใจระมัดระวังหลายอย่างในด้านกระบวนการออกข้อสอบ การสุ่มตัวอย่างประชากร การทดลองสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ การหาเกณฑ์ปกติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นหลักสำหรับเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนทั่ว ๆ ไป ได้ แบบทดสอบนี้จึงต้องสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบทดสอบเพื่อให้ได้แบบทดสอบที่ได้มาตรฐานที่มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้

สรุปได้ว่าการทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทางภาษา การทดสอบนี้แบ่งตามสิ่งที่ต้องการวัดได้เป็นประเภท คือ 1) การทดสอบสมิทธิภาพทางภาษา (Language Proficiency Test) การทดสอบรูปแบบนี้ ไม่ยึดเนื้อหาหลักสูตรเป็นหลัก เน้นวัดความสามารถส่วนบุคคลโดยใช้แบบทดสอบที่ได้มาตรฐานและได้รับการรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานทางภาษา และ 2) การทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษา (Language Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยอาศัยเนื้อหาความรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือแบบเรียนในหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยการวัดผลประเภทสามารถวัดผลเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว หรือสามารถวัดผลความก้าวหน้าในการเรียนเพื่อตรวจสอบพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีแนวทางพัฒนาผลงานหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง แบบทดสอบแบบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษา สามารถออกแบบได้ 2 วิธี คือ 1)

โดยครูผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ ของหลักสูตร หรือ 2) โดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษาเป็นผู้กำหนดแบบทดสอบเพื่อให้ได้แบบทดสอบที่ได้มาตรฐานที่มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้

ทั้งนี้การประเมินควรรวมถึงการใช้วิธีการวัดหลายอย่างประกอบกันเพื่อครอบคลุมพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน และต้องทำการวัดหลายๆ ครั้งเพื่อควบคุมความคลาดเคลื่อนจากการวัดให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด รวมถึงการใช้สารสนเทศจากการประเมินสำหรับการตัดสินใจในการจัดการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Product) โดยทำการทดสอบในสภาพจริงและดำเนินการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบ จนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ดังนั้น เป้าหมายหลักหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา คือ ผลิตภัณฑ์นั่นเอง

2.7.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2552, น. 11) ได้สรุปความหมายของการวิจัยและพัฒนาว่า หมายถึง การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ประเภทกระบวนการหรือวิธีการ โดยดำเนินการทดสอบในสภาพจริงและทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบ จนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์การให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

ทิศนา แขมมณี (2540, น. 5) ได้กล่าวว่าการวิจัยและพัฒนา หมายถึง การวิจัยที่มุ่งนำเอาความรู้จากการ วิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อโดยพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทดลองใช้จนได้ผลเป็น ที่น่าพอใจแล้วจึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้างเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัญญา วิศาลาภรณ์ (2540, น. 24) ได้กล่าวว่าจุดประสงค์ของการวิจัยและพัฒนาไม่ใช่อยู่ที่การสร้างหรือทดสอบทฤษฎีแต่อยู่ที่การพัฒนา ผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในโรงเรียน ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนา เช่น อุปกรณ์การฝึก อบรม อุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียน ระบบการจัดการ เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมานั้นจะต้องตรงกับ ความต้องการที่มีรายละเอียดโดยเฉพาะ เมื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นแล้วจะต้องนำไปทดลองใช้และปรับปรุงจนถึง ระดับที่มีประสิทธิภาพ

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุลและสุภาพ ฉัตราภรณ์ (2543, น. 174) ที่กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่มีจุดหายเพื่อสร้างหรือค้นหาแนวคิด แนวทางวิธีปฏิบัติหรือ สิ่งประดิษฐ์ที่นำไปใช้เพื่อพัฒนากลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์กร จุดหมายปลายทางที่คาดหวังจึงเป็นการมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เช่น แนวคิด พฤติกรรม วิธีปฏิบัติที่คาดว่าจะดีขึ้น จึงมักเกี่ยวข้องกับการทดลอง ตัวอย่างของงานวิจัยและพัฒนา เช่น การพัฒนาหลักสูตรการเรียน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยอาจจะอยู่ในรูป ของหลักการโครงสร้างและแนวทางของหลักสูตร ชุดฝึกอบรมครูสื่อและชุดการเรียน แนวทางการประเมินและ ระบบในการบริหารจัดการหลักสูตร สิ่งเหล่านี้ได้มีการทดสอบด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยืนยันประสิทธิภาพ แล้ว

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการวิจัยและพัฒนา หมายถึงกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ซึ่งมีลักษณะ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทสื่อวัสดุ อุปกรณ์ (Material) และผลิตภัณฑ์ประเภทวิธีการหรือกระบวนการ (Process) โดยดำเนินการทดสอบใน สภาพจริงและทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบ จนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา กลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.7.2 กระบวนการวิจัยและพัฒนา

กระบวนการวิจัยและพัฒนามีขั้นตอน ดังนี้

2.7.2.1 การสำรวจ สังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) หรือการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์รวมทั้งลักษณะที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการให้พัฒนา ผลการดำเนินการในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น

2.7.2.2 การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นการดำเนินการโดยการนำความรู้และผลการวิจัยที่ได้จากขั้น ตอนที่ 1 มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะเริ่มจากการวางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยการกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะของ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การกำหนดวิธีที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ และทรัพยากรที่ต้องการเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งในด้านกำลังคน งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ และระยะเวลา หลังจากนั้นจึงดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มี ลักษณะหรือรูปแบบตาม ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ส่วนผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนามีลักษณะอย่างไร หรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์มีอะไรบ้างจะขึ้นอยู่กับชนิดของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ในขั้นตอนของการ พัฒนาผลิตภัณฑ์นี้จะต้องใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการสร้างผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

2.7.2.3 การทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ เมื่อสร้างผลิตภัณฑ์เสร็จแล้วจะต้องนำไปตรวจสอบความเหมาะสม และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ ถ้าหากผลการตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพ

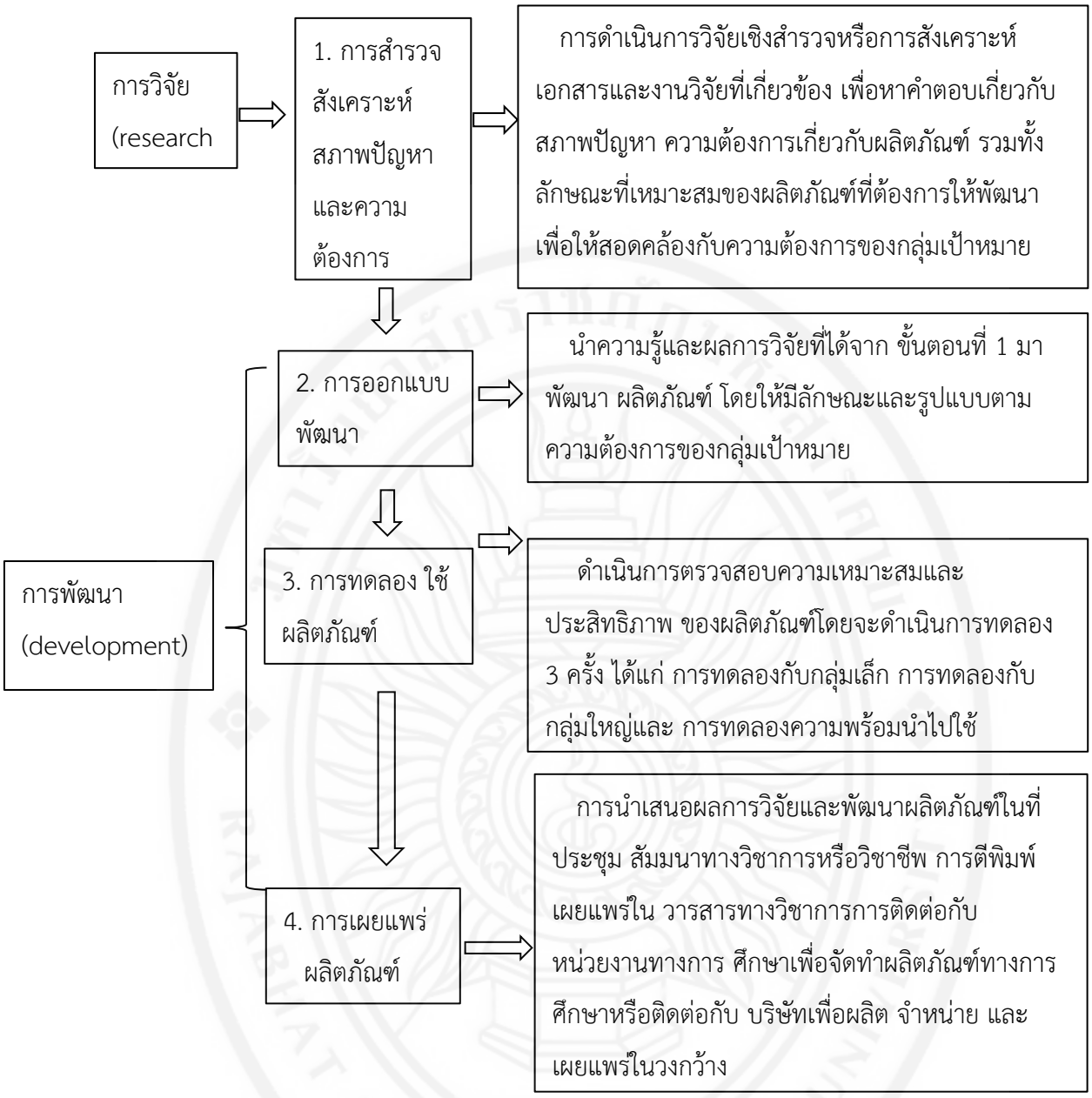
ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ หรือมีบางส่วนที่ไม่สมบูรณ์จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนกระทั่งผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับการทดลองใช้ผลิตภัณฑ์จะดำเนินการดังนี้

1) การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก เป็นการทดลองเบื้องต้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม ผลประเมินเชิงคุณภาพเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์ มักนิยมทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ในโรงเรียน 1-3 โรง เด็กนักเรียน 6-12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงรูปแบบของ ผลิตภัณฑ์

2) การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ เป็นการนำผลิตภัณฑ์ไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายที่มีขนาดใหญ่ หรือเรียกว่ากลุ่มนำร่อง (Pilot Group) ซึ่งได้แก่การนำไปใช้ในโรงเรียน 5-15 โรง มีจำนวนนักเรียน 30-100 คน โดยมีการทดสอบก่อนและหลังการใช้ผลิตภัณฑ์ นำผลที่ประเมินเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือกลุ่มควบคุมที่เหมาะสม วัตถุประสงค์หลักของการทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มขนาดใหญ่ เพื่อต้องการที่จะบ่งชี้ว่า ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือไม่ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการดำเนินการของขั้นตอนนี้จะใช้การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) แล้วนำผลการวิจัยมาแก้ไขปรับปรุงผลิตภัณฑ์

3) การทดลองความพร้อมนำไปใช้ หลังจากปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์จนมีความมั่นใจในด้านคุณภาพ ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความพร้อมสู่การปฏิบัติโดยนำไปใช้ในโรงเรียน 10-30 โรงนักเรียน 40-200 คน รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตเพื่อตรวจสอบว่าผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความพร้อมที่จะนำไปใช้ในโรงเรียนได้หรือไม่เพียงใด แล้วนำสารสนเทศที่ได้จากขั้นตอนนี้มาแก้ไขปรับปรุงผลิตภัณฑ์ เช่น คู่มือในการใช้ผลิตภัณฑ์มีความชัดเจนหรือไม่ เป็นต้น การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลการใช้ผลิตภัณฑ์ในภาพรวมทั้งหมดซึ่งจะประเมินทั้งตัวผลิตภัณฑ์ “กระบวนการใช้ผลิตภัณฑ์ ผลที่ได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นต้น ผลที่ได้จากการ ประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจปรับปรุงผลิตภัณฑ์นั้น ๆ หากพิจารณาแล้วพบว่าไม่คุ้มค่าหรือเสี่ยงอันตราย ก็จะยุติการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น แต่ถ้าหากผลการประเมินพบว่าผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี ก็จะนำไปสู่การดำเนินการขั้นต่อไปคือการจดลิขสิทธิ์ การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง

2.7.2.4 การเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ เป็นการนำผลการวิจัยและผลิตภัณฑไปเผยแพร เช่น การนำเสนอในที่ ประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ การติดต่อกับหน่วยงาน ทางการศึกษาเพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาเผยแพร่ไปในโรงเรียนต่างๆ หรือติดต่อกับบริษัทเพื่อผลิต จำหน่ายและเผยแพร่ในวงกว้างต่อไป ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาสามารถสรุปเป็นภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.2 กระบวนการวิจัยและพัฒนา

2.7.2 การประเมินผลิตภัณฑ์

2.7.2.1 การประเมินผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา

กระบวนทัศน์การประเมินผลิตภัณฑ์ทางการศึกษามี 13 ประการ ดังนี้ (Seriven, 1967, อ้างถึงใน Worthen and Sauder, 1987, pp. 88-90)

1. ความจำเป็น ได้แก่ จำนวนคนที่จะได้รับผลกระทบ ความสำคัญในทางสังคม และหลักฐานแสดงความต้องการจำเป็น

2. การตลาด แผนการนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย ขนาดของตลาด (Market Share) และความสำคัญของตลาดที่คาดหวัง

3. ผลประกอบการจากการทดลอง หลักฐานแสดงถึงประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์

4. ผลประกอบการจากผู้บริโภคจริง

5. ผลประกอบการจากการเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

6. ผลประกอบการในระยะยาว เช่น 1 เดือน หรือ 1 ปี หลังจากใช้ผลิตภัณฑ์

7. ผลข้างเคียงที่เกิดขึ้น

8. ผลประกอบการในเชิงกระบวนการ ซึ่งได้แก่ หลักฐานยืนยันผลของผลิตภัณฑ์ตามคำพรรณนา สรรพคุณ ความเป็นเหตุเป็นผลตามที่กล่าวอ้าง และความสอดคล้องกับเกณฑ์ด้านศีลธรรมจรรยา

9. ความเป็นเหตุเป็นผลของผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์ซึ่งแสดงถึงหลักฐานของประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงกึ่งทดลองการศึกษาข้อนหลังหรือ การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์

10. ผลประกอบการในเชิงความมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ มีหลักฐานในเชิงสถิติที่แสดงถึง ประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ที่เหมาะสม ระดับนัยสำคัญและการแปลความหมายอย่าง ถูกต้อง

11. ผลประกอบการในเชิงความสำคัญทางการศึกษา กล่าวคือ ความสำคัญทางการศึกษาที่เป็นผลจากการตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการตัดสินใจจากการวิเคราะห์รายข้อและคะแนนดิบที่วัดได้ ผลข้างเคียง ผลในระยะยาว และการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาดังกล่าวอย่างสมเหตุสมผล

12. ค่าใช้จ่ายและประสิทธิผล แสดงโดยการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายอันเป็นผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ และการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับคู่แข่งขันในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

13. การบริการหลังการขาย โดยพิจารณาจากแผนบริการหลังการขายและการพัฒนาการอบรม พนักงานประจำการ การให้ความช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีและการศึกษาการใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ตลอดจนศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับผู้บริโภค

2.7.2.2 การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่เป็นหลักสูตรระบบการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร (The curriculum materials analysis system: CMAS) ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ประการ ดังนี้ (Morrisett and Stevens, 1967, อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541, น. 246)

1. บรรยายคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เวลาที่ต้องการ สไตล์ ค่าใช้จ่าย-ข้อมูลประกอบการที่มีอยู่ เนื้อหาวิชา เอกลักษณ์ของหลักสูตร

2. วิเคราะห์หลักการและเหตุผล ตลอดจนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยการบรรยายและประเมิน หลักการและเหตุผลของหลักสูตร วัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตร และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3. พิจารณาเงื่อนไขในการใช้ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียน นักศึกษา สมรรถภาพของครูอาจารย์ คุณลักษณะของโรงเรียนและชุมชน การจัดหลักสูตรและหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

4. พิจารณาเนื้อหาสาระของหลักสูตรทั้งในด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย

5. พิจารณาด้านการเรียนการสอนและกลยุทธ์การสอนที่ใช้ในหลักสูตร โดยกล่าวถึงความเหมาะสมของกลยุทธ์การสอน รูปแบบ วิธีการสื่อ และกระบวนการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ

6. การตัดสินคุณค่าโดยรวม โดยพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงบรรยายอื่น ๆ รายงาน และ ประสบการณ์ที่ใช้หลักสูตร ผลการทดลองใช้หลักสูตรและข้อแนะนำต่าง ๆ

2.7.2.3 การประเมินผลิตภัณฑ์ประเภทสื่อการเรียนการสอน กระบวนการประเมินผลิตภัณฑ์สื่อการเรียนการสอนมี 2 ขั้นตอน ดังนี้ (วชิราพร อัจฉริยโกศล, 2536, น. 13-31)

1. การตรวจสอบโครงสร้างภายในสื่อ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ลักษณะสื่อ ประกอบด้วย ลักษณะเฉพาะตามประเภทสื่อ มาตรฐานการออกแบบ มาตรฐานทางเทคนิควิธี และมาตรฐานความมีสุนทรีย์ของสื่อ

1.2 เนื้อหาสาระ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 คนเป็นผู้ตรวจสอบเนื้อหาสาระที่ปรากฏในสื่อ โดยแสดงความเห็นเพื่อการปรับปรุงในส่วนที่ควรปรับปรุงหรือให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนิน การต่อไป

1.3 การตรวจสอบคุณภาพสื่อ โดยปกติดำเนินการโดยทดลองใช้สื่อกับตัวแทนกลุ่มเป้าหมายใน สภาพการณ์จริง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1.3.1 การทดสอบหนึ่งต่อหนึ่ง

3.2.2 การทดสอบกลุ่มเล็ก

1.3.2 การทดสอบกลุ่มใหญ่ โดยเปรียบเทียบผลการทดลองใช้สื่อกับเกณฑ์มาตรฐาน กล่าวคือ สื่อการเรียนการสอนที่ประเมินมี คุณภาพมาตรฐานในระดับ 90/90 ในที่นี้ 90 ตัวแรกหมายถึงคะแนนรวมเฉลี่ยของกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 90 ส่วน 90 ตัวหลังหมายถึงร้อยละ 90 ของผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์แต่ละข้อของสื่อการเรียนการสอน

2.7.3 ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนามีลักษณะสำคัญ ดังนี้

2.7.3.1 เป็นการนำความรู้หรือความเข้าใจใหม่ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นตัวแบบใช้งาน เป็นการทำวิจัยเพื่อ แสวงหาหรือสร้างสรรค์ภูมิปัญญาใหม่ แล้วทำการพัฒนาด้วยการคิดค้นต่อยอดความรู้ความเข้าใจดังกล่าวให้อยู่ในรูปต้นแบบการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้ เช่น ผลผลิตกระบวนการหรือการบริการ ใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้ใช้และสังคม

2.7.3.2 เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากจุดแข็งของการวิจัยและพัฒนามี 3 กระบวนการหลัก ได้แก่ การวิจัย การพัฒนา และการเผยแพร่ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้หรือความเข้าใจในแง่มุมใหม่สำหรับนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ และถ่ายทอดไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง จึงต้องกระทำอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง ที่กล่าวว่า “อย่างเป็นระบบ” เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการ วิจัยและพัฒนา ส่วนที่กล่าวว่า “อย่างต่อเนื่อง” เป็นกระบวนการดำเนินงานที่จะต้องกระทำติดต่อกันโดยใช้ ระยะเวลาในการทำกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา และเผยแพร่ผลผลิตไปสู่ผู้ใช้อย่างกว้างขวางและเป็นรูปธรรม ค่อนข้างยาวนานมาก

2.7.3.3 มีการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ การทำการวิจัยและพัฒนาทุกขั้นตอน จะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันภายใต้การกำกับติดตม และตรวจสอบซ้ำหลายครั้ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลผลิต ขั้นสุดท้าย (End of Product) ของกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์มีความถูกต้องและ เชื่อถือได้ตรงตามระดับมาตรฐานก่อนการเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้หรือสังคม

2.7.3.4 มักใช้วิธีการผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและชิงคุณภาพในการวิจัย การวิจัยและพัฒนาโดยทั่วไป นักวิจัยมักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามฐานคติที่อยู่ภายใต้กระบวนทัศน์ แบบปฏิบัตินิยม 1 ประโยชน์นิยมเป็นหลัก เช่น ผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ ในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการวิจัยเชิงทดลองในขั้นตอนทดสอบ คุณภาพของผลิตภัณฑ์และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การศึกษาเฉพาะกรณีในขั้นตอนการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ สู่กลุ่มผู้ใช้หรือชุมชนในชุมชนหนึ่ง

2.7.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนา

2.7.4.1 ข้อดีของการวิจัยและพัฒนา

1) ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ซึ่งนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรหรือองค์การ การวิจัยและพัฒนามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์นี้เป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและ พัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรและองค์การ

2) ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหมายและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากกระบวนการวิจัยและ พัฒนาเปิดโอกาสให้ผู้ที่คาดหมายว่าจะนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย โจทย์การวิจัย และสนับสนุนการวิจัย ดังนั้น จึงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้สูงที่จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหมาย เชื่อมโยงกับสภาพวิถีการดำเนินชีวิตและการทำงานอย่างสอดคล้องกลมกลืน รวมทั้งตอบสนองความต้องการจำเป็นในการใช้งานของผู้ใช้อย่างแท้จริง

3) มีส่วนส่งเสริมชื่อเสียงและรายได้แก่นักวิจัยผู้สร้างสรรค์งานวิจัย ในการทำวิจัยและพัฒนา ถ้าผู้วิจัยใช้ความรู้และภูมิปัญญาของตนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางสังคมและมีมูลค่าทางการ ตลาดก็จะมีส่วนส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีชื่อเสียงและรายได้จากการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในผลิตภัณฑ์ ที่ได้พัฒนาขึ้น

2.7.4.2 ข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาจะใช้ระยะเวลา พลังสติปัญญาและจิตใจ รวมทั้งค่าใช้จ่ายจำนวนมาก การวิจัย ประเภทนี้ส่วนมากมักต้องการระยะเวลาในการทำวิจัย รวมทั้งบุคลากรทางการวิจัยที่มีสติปัญญาดีเยี่ยม มีจิตใจที่มุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังต้องใช้งบประมาณในการลงทุนค่อนข้างสูง

สรุป กระบวนการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วย 1) การสำรวจ สังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ 2) การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ 3) การทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ซึ่งดำเนินการทดลอง 3 ครั้ง ได้แก่ การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ และการทดลองความพร้อมนำไปใช้ และ 4) การเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ การวิจัยและพัฒนามีลักษณะสำคัญ ได้แก่ เป็นการนำความรู้หรือความเข้าใจใหม่ ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นตัวแบบใช้งาน เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการดำเนินงานวิจัย อย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ มักใช้วิธีการผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการวิจัย มุ่งเน้นการตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัยและพัฒนา นอกจากนี้ ผลของการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณค่า และมูลค่าสูงสามารถจดทะเบียนเป็นสิทธิบัตรได้

2.8 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.8.1 ความหมายความพึงพอใจ

Moese (1968) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถคลายความเครียดของผู้ที่ทำงานให้ลดน้อยลง ถ้าเกิดความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน และความเครียดนี้มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการมากจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีตอบสนอง ความเครียดก็จะลดน้อยลงหรือหมดไปความพึงพอใจเป็นความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ เต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์จากความหมายของคำว่าความพึงพอใจในการเรียนที่บุคคลต่าง ๆ ได้เสนอไว้

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

ขนิษฐา นาคน้อย (2550) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลากรที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมากระตุ้นให้เกิดความรักหรือมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ บุคคลจะเกิดความพึงพอใจนั้นจะต้องมีการจูงใจให้เกิดขึ้น

วีณารัตน์ ราศิริ (2552) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและตอบสนองให้เกิดความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหมายกับสิ่งนั้น ๆ ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจ เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย ดังนั้นในการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบเอริกา จึงสามารถบอกไว้ว่าผู้เรียนมีความรู้สึกเช่นไรกับการจัดการเรียนรู้นี้ซึ่งจะทำให้ทราบถึงข้อดีหรือข้อเสียของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ความพึงพอใจหมายถึงทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจจะแสดงออกทางพฤติกรรม รวมถึงความคาดหมายกับสิ่งต่างๆหากมีความคาดหวังมากและได้รับการตอบสนองโดยดีจะมีความพึงพอใจมากในทางตรงกันข้ามอ่านผิดหวังหรือไม่พอใจเมื่อได้รับการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ในวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแบบ rating scale จำนวน 20 ข้อ เพื่อเป็นการบ่งชี้และสามารถบอกได้ว่าผู้เรียนมีความรู้สึกเช่นไรกับการจัดการเรียนรู้

2.8.2 องค์ประกอบของความพึงพอใจ

Herznerg and Other (1959, อ้างถึงใน กรรณิกา โสมชัย, 2553) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสองปัจจัยว่าปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานและที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน นั้นต้องประกอบด้วย ปัจจัยที่มีผลทำให้บุคคลปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถและใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ซึ่งมี 2 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยอนามัยค้ำจุน (Hygiene Factor) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการที่ทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนอง ปัจจัยเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งจูงใจที่จะทำให้คนทำงานมากขึ้นแต่เป็นปัจจัยเบื้องต้น ถ้าไม่ได้รับเพียงพอจะเกิดความไม่พึงพอใจในงาน ปัจจัยเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของงาน ซึ่งมีอยู่ 11 ประการ คือ

1.1 เงินเดือน

1.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต

1.3 ความสัมพันธ์กับผู้ได้บังคับบัญชา

1.4 ฐานะอาชีพ

1.5 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

1.6 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

1.7 การปกครองบังคับบัญชา

1.8 นโยบายและการบริหารงาน

1.9 สภาพการทำงาน

1.10 สภาพความเป็นอยู่ส่วนตัว

1.11 ความมั่นคงในการทำงาน

2. ปัจจัยเป็นตัวจูง (Motivator Factor) กล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นปัจจัยเหล่านี้ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 5 ประการคือ

1. ความสำเร็จของงาน (Achievement)

2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)

3. ลักษณะของงาน (Work Itself)

4. ความรับผิดชอบ (Responsibility)

5. ทฤษฎีความคาดหมาย (Expectancy Yheory)

Gilmer and other (1971, อ้างถึงใน กรรณิกา โสมชัย, 2553) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อความพึงพอใจจะต้องประกอบด้วย

1. ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน

2. ความสามารถในการทำงาน

3. บริษัทและฝ่ายจัดการ ได้แก่ความพอใจในชื่อเสียงของที่ทำงานและพอใจในการจัดการของฝ่ายจัดการ

4. ค่าจ้าง

5. ลักษณะของงานทำ

6. การบังคับบัญชา

7. ลักษณะทางสังคม

8. การคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร

9. สภาพการทำงาน

10. สิ่งตอบแทน

Barnard (1972, อ้างถึงใน กรรณิกา โสมชัย, 2553) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจซึ้งหน่วยงานหรือผู้บริหารหน่วยงานสามาถนำไปใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นบุคล เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้หลายประการคือ

1. สิ่งสูงใจซึ่งเป็นวัตถุ ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นการตอบแทน ชมเชย หรือเป็นรางวัล

2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคลได้แก่ เกียรติภูมิ ตำแหน่ง อำนาจ

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ ได้แก่สามารถภาพของหน่วยงานที่จะสนองความต้องการของบุคคลที่ได้แสดงฝีมือ

4. ความรู้สึกเท่าเทียมกัน

5. ความดึงดูดใจในสังคม

6. การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการและสภาพบุคคล

7. โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในงานอย่างกว้างขวาง

8. สภาพการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือความมั่นคงในสังคม

Milton (1981, อ้างถึงใน กรรณิกา โสมชัย, 2553) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานคือ

1. ลักษณะงาน

2. เงินเดือน

3. การเลื่อนตำแหน่งในการทำงาน

4. การได้รับการยอมรับนับถือ

5. ผลประโยชน์ที่ได้

6. สภาพการทำงาน
7. การนิเทศงาน
8. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
9. การบริหารงาน

องค์ประกอบของความพึงพอใจมีด้วยกันหลายปัจจัย ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของตัวบุคคลไม่ว่าจะเป็นปัจจัยพื้นฐานหรือปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้ตัวบุคคลประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เรื่องเกี่ยวกับเงินเดือน ฐานะอาชีพหรือความสำเร็จของงานลักษณะของงานความรับผิดชอบ รวมถึงความคาดหมายต่าง ๆ โดยปัจจัยเหล่านี้จะเป็นตัวสะท้อนและตัวกระตุ้นให้ตัวบุคคลเกิดความพึงพอใจในงานนั้น ๆ ถ้าหากตัวบุคคลไม่มีความพึงพอใจในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพของงานลดน้อยลงกลับกันถ้าหากตัวบุคคลมีความพึงพอใจอย่างมากต่อสภาพแวดล้อมหรืองานที่กำลังทำอยู่ก็จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

2.9 บริบทพื้นที่วิจัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.10.1 งานวิจัยในประเทศ

ขันแก้ว มาพรม (2564) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยบูรณาการอาเซียนศึกษาสำหรับครูประถมศึกษาดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นและพัฒนาหลักสูตร ระยะที่ 2 การพัฒนาและทดลองใช้หลักสูตร และ ระยะที่ 3 ศึกษาและติดตามผลการใช้หลักสูตร ในระยะที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัญหาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง มี 7 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 2) ด้านการเขียน 3) ด้านทักษะการพูด 4) ด้านทักษะการอ่าน 5) ด้านทักษะการฟัง 6) ด้านการทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษ และ 7) ด้านทักษะการสื่อสาร และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ($\overline{X}$ = 4.53) ในระยะที่ 2 พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.34 /88.24 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และในระยะที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 คะแนน

($\overline{X}$ =4.42) ซึ่งหมายถึง หลักสูตรการฝึกอบรมมีคุณภาพดีมากและหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นทำให้ผู้เข้าอบรมได้รับการพัฒนาทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้มากขึ้น

ณดา บิลดาวูด (2560) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาตนเองด้านทักษะภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับพอใช้ สามารถสื่อสารได้ตามความสามารถของระดับชั้น ขาดการฝึกฝนทักษะและขาดความรู้เรื่องคำศัพท์ ไม่กล้าแสดงออก นำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย นำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงไม่ถูกต้อง ขาดการสนับสนุนจากทางโรงเรียนและทางบ้าน และขาดความแม่นยำในการนำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ และนักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ทุกทักษะหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Phoolaikao and Sukyin (2564) ได้สำรวจการรับรู้และมุมมองของครูฝึกสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเกี่ยวกับการนำกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) มาใช้ในการสอน โดยผู้วิจัยได้สำรวจการรับรู้ของนักศึกษาครูฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามกรอบมาตฐาน CEFR ในบริบทของประเทศไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครูฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 และ 5 จำนวน 200 คน ใช้การออกแบบวิธีการผสมผสานในการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม Likert Skale ในการวัดและประเมิน 7 ด้าน และใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจกรอบมาตรฐาน CEFR ในด้านการประเมินผลและการพัฒนาอธิบายระดับอ้างอิงตามเกณฑ์ CEFR ในทางตรงกันข้าม แม้ว่าครูฝึกสอนบางคนจะมีความรู้เกี่ยวกับกรอบมาตรฐาน CEFR แต่หลายคนยังขาดความเข้าใจที่ครอบคลุม โดยเฉพาะในการนำ CEFR มาใช้ในบริบทการเรียนการสอน และมีความเข้าใจค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ดีนักศึกษาครูฝึกสอนภาษาอังกฤษชาวไทยแสดงทัศนคติเชิงบวกในการนำกรอบมาตฐาน CEFR มาใช้ในทางปฏิบัติในห้องเรียน โดยรวมแล้ว ผลการวิจัยบ่งชี้ว่านักศึกษาครูฝึกสอนภาษาอังกฤษยังมีความเข้าใจในแนวคิดของกรอบมาตฐาน CEFR ต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศไทยต้องสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการนำกรอบมาตรฐาน CEFR ไปใช้อย่างถูกต้องและการจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชาติ

วารินทร์ หอมเฮ้า (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโรงเรียนบ้านดงยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบปัญหาทั้งในส่วนของครูและนักเรียน ในส่วนของครู ได้แก่ ครูมีความรู้ความเข้าในด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษา

เพื่อการสื่อสารในระดับน้อย ครูขาดทักษะและวิธีการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ดี ครูขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพตนเองในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และครูไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทางด้านนักเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามครูมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับมาก ภายหลังการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการการศึกษาดูงาน และการนิเทศการสอนภายใน พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับดี ผลการประเมินการ จัดแผนการเรียนรู้วงรอบที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในวงรอบที่ 2 มีผลการประเมินที่ดีขึ้นอยู่ในระดับมาก

Waluyo, Zahabi and Ruangsung (2024) ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินความสามารถทางภาษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยใช้แบบทดสอบพัฒนาความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปCommon European Framework of Reference (CEFR) โดยมีวัตถุประสงค์ในการประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อใช้ในการทดสอบภาษาอังกฤษ กรณียื่นคะแนนสอบก่อนสำเร็จการศึกษา (Placement Tests and Exit Exams) โดยการทดสอบนี้ใช้กรอบ CEFR ในการพัฒนาข้อสอบ และใช้ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory-CTT) ที่เน้นไปทางการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่สังเกตได้กับคะแนนที่แท้จริง และวิเคราะห์คุณภาพโดยรวมของข้อสอบและแบบทดสอบ มีนักศึกษาเข้าร่วมทั้งหมด 2,248 คน ในรอบที่หนึ่ง และ 3,655 คนในรอบที่สอง ผลการวิเคราะห์การทดสอบทักษะการฟังและการอ่านโดยใช้ข้อสอบแบบตัวเลือก (multiple-choice) พบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นในระดับมาก โดยใช้สูตร Cronbach’s alpha, Kuder-Richardson หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และใช้สูตรการทดสอบแบบการทดสอบแบบแบ่งครึ่ง (Split-Half Reliability) การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ผลการศึกษานี้พบว่าการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างการทดสอบย่อยและระหว่างการทดสอบย่อยแต่ละรายการกับคะแนนรวม ซึ่งแบบทดสอบมีความถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน CEFR การศึกษานี้ยังแสดงถึงความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์ผลคะแนนที่สอดคล้องกับคะแนน TOEIC อย่างมีนัยสำคัญ

บุญเกิด กลมทุกสิ่ง, ดร.สมุทร ชำนาญ และดร.สมศักดิ์ ลิลา (2557) ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้วยในปัจจุบันการบริหารจัดการด้านการศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาท สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนการพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหาร สถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญและพัฒนาองค์ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

ให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ ในการศึกษานี้มีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 4) การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม และ 5) การปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ 2) ก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น และ 3) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 30 คน มีความสนใจในการฝึกทักษะการสื่อสาร ซักถาม แลกเปลี่ยนข้อมูล และให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดียิ่ง

อำพร ศรีวรสาร (2561) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในยุคประชาคมอาเซียนสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าวเพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และอบรมครูให้มีความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากขึ้น และมีความพร้อมในฐานะพลเมืองอาเซียน โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และ2) ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม การดำเนินการวิจัยแบ่งออก เป็น 3 ระยะ ประกอบด้วยระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพด้านความเหมาะสมและความสอดคล้อง และการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรฝึกอบรม มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดประสงค์ของหลักสูตร 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) กิจกรรมการฝึกอบรม และ5) การวัดผลและประเมินผล 2. หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมโดยภาพรวมในระดับดีมาก

อาภัสรา สังขวาส (2564) ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning)” เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะการเรียนการสอนแบบทีมที่เป็นวิธีการเรียนการสอน ซึ่งปรับมาจากการเรียนการสอนแบบบรรยายโดยผู้สอนเป็นศูนย์กลางและผู้เรียนรับฟังเพียงอย่างเดียว (Passive Learning) มาเป็นการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม (Active Learning) ในรูปแบบทีมเพื่อเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน หลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 และ

2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐานหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05

กนกวรรณ ดอนกวนเจ้า และ อภิราดี จันทร์แสง (2565) ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอยูทูบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอยูทูบเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 78.82 / 79.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 70/70 2) ผลการศึกษาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอยูทูบ พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 79.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอยูทูบ พบว่า ทักษะการการเรียนรู้คำศัพท์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 78.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิชชุดา ขำประถม และชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2565) ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติด้วยการจัดการเรียนรู้ในการฟัง และอ่านสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติด้วยการจัดการเรียนรู้ในการฟังและอ่าน จำนวน 40 ชั่วโมง แบบทดสอบความสามารถในการฟังและอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติ แบบสอบถามการใช้เทคนิคการฟังและอ่านสำหรับทำแบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฯ ประกอบด้วย 12 องค์ประกอบ 7 หน่วยการเรียนรู้ และมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ =4.60, S.D. =0.51) 2) ความสามารถในการฟังและอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติของนักเรียน หลังใช้หลักสูตรแตกต่างกับก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) การนำเทคนิคการฟังและการอ่านไปใช้ในการทำแบบทดสอบความสามารถในการฟังและอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติของนักเรียนอยู่ในระดับมาก โดยคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.35 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฯอยู่ในระดับมากที่สุด โดยคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

2.10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Yu, L. et al., (2022) ได้ทำการศึกษาการจัดกลุ่มความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาใหม่ชาวไต้หวัน ที่เข้าเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน CEFR ในการจำแนกนักศึกษาเข้าสู่ห้องเรียนที่แตกต่างกันตามระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยมีการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ Oxford Online Placement Test (OOPT) และเปรียบเทียบคะแนนกับคะแนนสอบวัดความสามารถทั่วไปของมหาวิทยาลัย (General Scholastic Ability Test, GSAT) เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบเทียบเกฑณ์มาตรฐาน CEFR จากผลการทดสอบ OOPT ผลการศึกษาพบว่าการจัดกลุ่มตามความสามารถของนักศึกษาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำแนกนักศึกษาออกเป็นสามกลุ่มที่มีระดับความสามารถต่างกัน นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคะแนน GSAT และ OOPT แสดงให้เห็นว่ามีแนวโน้มชัดเจนว่าคะแนนในชั้นเรียนต่างๆ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน CEFR ที่ได้จากการรายงานคะแนน OOPT จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดกลุ่มความสามารถสามารถทางภาษาของนักศึกษาตามเกณฑ์ระดับ CEFR ช่วยปรับปรุงกระบวนการสอนและการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นได้

Davies and Read (2019) ได้ศึกษาการบูรณาการและผลกระทบของกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ในการออกแบบหลักสูตรทางภาษาและการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาทั่วทวีปเอเชียแปซิฟิก การศึกษานี้เน้นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อหน่วยงานราชการและนักวิชาการด้านการศึกษาด้านภาษาพยายามนำกรอบ CEFR ไปใช้ในระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในประเทศแถบเอเชียแปซิฟิก เช่น ไต้หวัน, ญี่ปุ่น และจีน การศึกษาได้ข้อสรุปว่า มันเป็นเรื่องยากที่จะสร้างสมดุลระหว่างการกำหนดมาตรฐานระดับนานาชาติในการเรียนรู้ภาษากับความจำเป็นในการแสดงบริบททางสังคมและการศึกษาของประเทศต่าง ๆ กรอบ CEFR ถูกมองว่าเป็นเครื่องมือหลักในการกำหนดระดับความสามารถสำหรับวัตถุประสงค์ในการประเมินผลโดยทั่วไปและมีการใช้งานอย่างแพร่หลายในการประเมินผลด้านภาษา แต่มันไม่ได้เกี่ยวข้องเพียงแค่การวัดและประเมินผลทางภาษาเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับกระบวนการและเป้าหมายของการเรียนการสอนภาษาด้วย

Shak et al., (2021) ได้ศึกษาประเด็นและความกังวลการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่นำเข้า โดยอิงตามกรอบมาตรฐาน CEFR ในโรงเรียนของประเทศมาเลเซีย โดยหนังสือเรียนเหล่านี้ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้งหลักสูตรภาษาอังกฤษมาตรฐาน (SBELC) ของประเทศ จากการศึกษาพบประเด็นสำคัญจากการวิจัย ดังนี้ 1) ความแตกต่างด้านเนื้อหาวัฒนธรรม 2) การใช้คำศัพท์ที่ซับซ้อนและยากเกินไป 3) ขาดสื่อเสริมการเรียนรู้ 4) หนังสือที่นำเข้ามีราคาสูง 5) กระบวนการคัดเลือกไม่ชัดเจนและไม่โปร่งใส และ 6) ขาดความพร้อมของครูผู้สอน จากการวิจัยสรุปได้ว่าการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่นำเข้าอิงตามกรอบมาตรฐาน CEFR ในโรงเรียนของประเทศมาเลเซียมีทั้งข้อดีและข้อเสีย

ควรมีการปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกหนังสือเรียนให้มีระบบและโปร่งใส ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้หนังสือเรียนและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน

Bérešová (2021) ได้ศึกษาผลกระทบของการนำกรอบมาตรฐานภาษาอังกฤษของสหภาพยุโรป (CEFR) มาปรับใช้ในจัดการเรียนการสอนและการทดสอบภาษาอังกฤษในประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงสำคัญหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อทั้งการสอนและการวัดประเมินผลภาษาอังกฤษ โดยพบประเด็นหลักจากการวิจัย คือ 1) การนำกรอบ CEFR มาใช้ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรและการทดสอบภาษาอังกฤษในหลายประเทศแถบยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก 2) เกิดการใช้วิธีการสอนแนวใหม่ โดยมีการส่งเสริมวิธีการสอนที่เน้นการสื่อสารและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) มีการจัดการฝึกอบรมครูและผู้ประเมินเพื่อให้เข้าใจและใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานของกรอบ CEFR 4) มีการพัฒนาหนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอน และแบบทดสอบภาษาอังกฤษ โดยปรับให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน CEFR เพื่อให้สามารถวัดผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ และ 5) ความท้าทายในการนำกรอบมาตรฐาน CEFR มาใช้นั้น พบว่าประเทศแถบยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดครูที่มีคุณภาพและการฝึกอบรมที่เพียงพอ รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและการทดสอบให้สอดคล้องกับเกฑณ์มาตรฐาน CEFR ซึ่งยังต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างมาก

Uri, F. M. et al., (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการนำกรอบมาตรฐานทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) มาใช้และความท้าทายในการสอนในห้องเรียน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานทั้งการสำรวจและการสัมภาษณ์กับครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาจำนวน 331 คน จากเมืองเซลังงอร์ กัวลาลัมเปอร์ และปุตราจายา ผลการวิจัยพบว่า ครูหลายคนยังขาดความเข้าใจในกระบวนการนำกรอบมาตรฐาน CEFR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน อีกทั้งการออกแบบกิจกรรมในห้องเรียนใช้เวลานานและเพิ่มภาระงานของครู ครูบางคนคุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง และพบว่าการนำวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนตามกรอบมาตรฐาน CEFR มาใช้เป็นเรื่องท้าทายในการนำไปใช้ในห้องเรียน เนื่องจากทั้งครูและนักเรียนต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการทำความคุ้นเคย และผลการสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ควรสร้างความเข้าใจให้ครูผู้สอน การปฏิเสธของครูในการปรับตัวโดยสอนตามกรอบมาตรฐาน CEFR มักเกิดจากการขาดความเข้าใจและการฝึกอบรมที่ไม่เพียงพอ และหนังสือเรียนที่นำเข้ามาใช้สอนยังมีเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริบทท้องถิ่น ทำให้ครูต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

Qasserras, L. (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การทบทวนอย่างเป็นระบบของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ในมุมมองที่สมดุล โดยพิจารณาทั้งผลกระทบเชิงบวกและคำวิจารณ์จากนักวิชาการ

ซึ่งได้รับความสนใจอย่างมากในด้านการศึกษาภาษาเนื่องจากแนวทางการสอนแบบ CLTเน้นการส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการใช้ภาษาที่มีความหมาย การศึกษานี้ได้เสนอการวิเคราะห์อย่างยุติธรรมและครอบคลุมทั้งข้อดีและข้อเสียของแนวทางการสอนภาษาแบบ CLT โดยอ้างอิงจากการศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมวิจัย ผลการวิจัยในอดีตแสดงให้เห็นว่า CLT สามารถเพิ่มความสามารถในการสื่อสาร ความชำนาญทางภาษา ความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม ความเป็นอิสระของผู้เรียน การคิดวิเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างไร อย่างไรก็ตาม นักวิชาการศึกษาได้วิจารณ์แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) โดยมีความกังวลเกี่ยวกับการขาดการสอนด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ที่ชัดเจน การเตรียมตัวสำหรับการเขียนอย่างเป็นทางการไม่เพียงพอ การสอบที่ได้มาตรฐาน ความใส่ใจของผู้สอนยังไม่เพียงพอต่อความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และการเน้นความคล่องมากกว่าความแม่นยำ บทความนี้นำเสนอทั้งสองมุมมองโดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักการศึกษามีความเข้าใจที่สมดุลเกี่ยวกับจุดแข็งและข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นของรูปแบบการสอนตามแนว CLT เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบแนวทางการสอนภาษาให้มีประสิทธิภาพ

Miranda, J. A. M., and Wahyudin, A. Y. (2023) ได้สำรวจกลวิธีการพูดของนักศึกษาครูฝึกสอนในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครูฝึกสอนจากคณะศึกษาศาสตร์สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนแครตอินโดนีเซีย จำนวน 26 คน โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยคือศึกษาปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษผ่านกลวิธีการฝึกพูด ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (96%) คุ้นเคยกับกลวิธีการฝึกพูดในการสอนภาษาอังกฤษ แสดงถึงการรับรู้ที่สูงเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาทักษะการพูด 2) ผู้ตอบแบบสอบถามเชื่อว่าการใช้กลวิธีการพูดช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้อย่างมีนัยสำคัญ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในภาษาอังกฤษทำให้การแสดงความคิด ความเห็น และอารมณ์ มีประสิทธิภาพ 3) การเรียนรู้คำศัพท์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเพิ่มความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ รองลงมาคือความคล่องแคล่ว การออกเสียง และไวยากรณ์ 4) การฟังเพลงภาษาอังกฤษเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด รองลงมาคือการฝึกสนทนากับเจ้าของภาษาและการดูภาพยนตร์โดยไม่ใช้คำบรรยาย 5) การขาดความมั่นใจ รวมถึงแรงจูงใจที่ต่ำและวิธีการสอนที่ซ้ำซากเป็นความท้าทายในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และ 6) วิธีฝึกพูดที่ได้ประสิทธิภาพและทำให้ประสบความสำเร็จ คือ การใช้แอปพลิเคชันฝึกฝน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุกและโต้ตอบได้ เช่น การฟังเพลงและดูภาพยนตร์

Pandey et al., (2023) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและปรับปรุงทักษะการเขียนของนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัย Adamas กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครูฝึกสอนจำนวน 40 คน และมุ่งเน้นการประเมินทักษะการเขียน 4 ด้านหลัก ได้แก่

เนื้อหา ไวยากรณ์ การจัดระบบการเขียน และกลไกการเขียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อระบุความสามารถและข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการเขียนเรียงความ แบ่งระดับความสำเร็จออกเป็น 4 ระดับ คือ ยอดเยี่ยม ดี ต่ำกว่าเกณฑ์ และแย่ ผลการวิจัยพบว่าว่านักศึกษาครูส่วนใหญ่มีความสามารถในการเขียนด้านเนื้อหา การจัดระบบการเขียน และกลไกการเขียนในระดับดี แต่ด้านไวยากรณ์ยังคงเป็นพื้นที่ที่พบข้อผิดพลาดบ่อยที่สุด ด้วยเหตุนี้ การประเมินและแก้ไขทักษะการเขียนของครูฝึกสอนในองค์ประกอบการเขียนต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) มีความซับซ้อนและต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย เช่น สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ กรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อีกทั้งการพัฒนาหลักสูตรควรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรฉบับร่าง การทดลองใช้ การจัดทำหลักสูตรฉบับจริง และปรับปรุงกระบวนการใช้อย่างเป็นระบบ โดยหลักสูตรที่ดีจะต้องประกอบด้วยเป้าหมาย วิธีการ และการประเมินผล ทั้งนี้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญได้แก่ Tyler's Model, Taba's Model, และ Saylor, Alexander, and Lewis's Model ซึ่งมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกด้านของการเรียนการสอน และในด้านการประเมินหลักสูตรก็มีความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ เช่น การใช้ CIPP Model แบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต นอกจากนี้การฝึกอบรมยังเป็นกระบวนการให้ความรู้และฝึกทักษะให้แก่บุคคลเพื่อเพิ่มคุณภาพการทำงานและเตรียมความพร้อมสำหรับหน้าที่ต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) พบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้เน้นการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ การวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา และความพึงพอใจของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับบริบทพื้นที่วิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความต้องการของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เริ่มจากการยกร่างหลักสูตร การทดลองใช้ และการปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องครอบคลุมความรู้ด้านภาษาศาสตร์ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษควรเน้นการออกแบบการเรียนการสอนอย่างมีระบบเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การสอนภาษา

ตามแนวการสื่อสารเน้นการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง โดยพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ที่เป็นมาตรฐานระดับนานาชาติจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินความสามารถทางภาษาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ด้วยการจำแนกความสามารถทางภาษาออกเป็นหลายระดับตั้งแต่พื้นฐานจนถึงขั้นสูง การสอนภาษาตามแนวการสื่อสารที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงได้ประโยชน์จากกรอบ CEFR ในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และการประเมินผลที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งช่วยให้การพัฒนาทักษะภาษาเป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ทำให้ครูและนักเรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็น 4 ระยะ ดังนี้

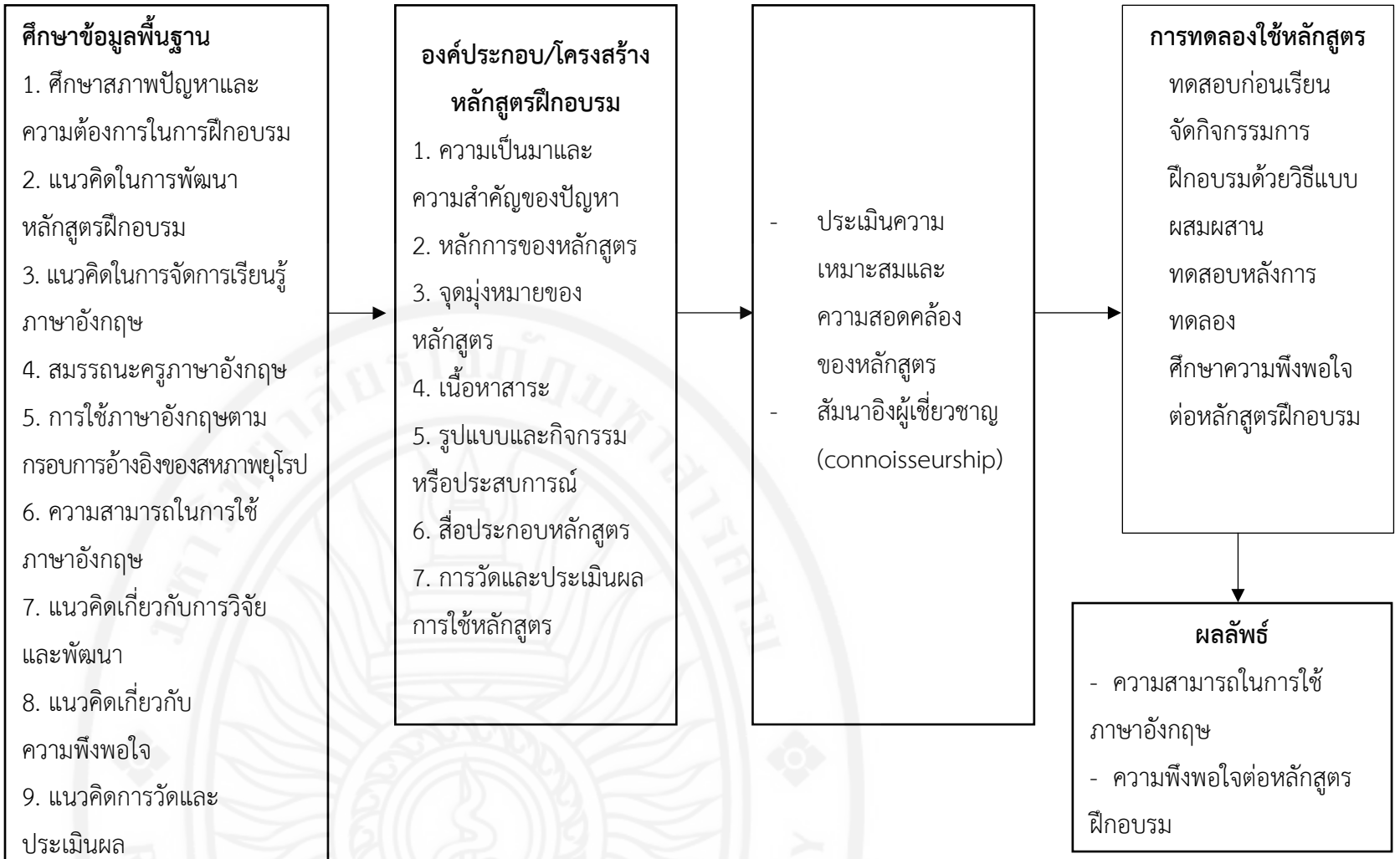
ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 3 เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 4 เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบการอ้างอิงของสหภาพยุโรป 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 3) ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 4) ประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมและยืนยันประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้พัฒนาขึ้น และมีองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระ 5) รูปแบบและกิจกรรม 6) สื่อประกอบหลักสูตร 7) การวัดและการประเมินผล โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framewor

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

โดยดำเนินการดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย

2.1 ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 120 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชากรเบื้องต้น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน ใช้สำหรับตอบแบบสำรวจในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 20 คน โดยแบ่งเป็น กลุ่มเก่ง จำนวน 10 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตลอดจนการสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ผู้สอน จำนวน 9 คน เพื่อร่วมประเมินทักษะที่ควรพัฒนาในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 3-4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1

1. แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 1 ดังต่อไปนี้

4.1 แบบสอบถามสภาพและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

4.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการฝึกอบรม ศึกษาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

4.1.2 ร่างแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการฝึกอบรม ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นปีที่ 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.1.3 นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ ตรวจพิจารณาให้คำแนะนำพร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.1.4 พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 78-80) หนังสือการวิจัยหลักสูตรและการสอน (ชวลิต ชูกำแพง, 2553, น. 96-98) หนังสือการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย (พิสณุ ฟองศรี, 2553, น. 179-216)

2. กำหนดรูปแบบและประเภทแบบสัมภาษณ์ การวิจัยในครั้งนี้กำหนดรูปแบบของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง

3. กำหนดโครงสร้างเพื่อวางแผนสร้างแบบสัมภาษณ์ กำหนดประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์

4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้สัมภาษณ์ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 20 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนการสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ผู้สอน จำนวน 9 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปี 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (ฉบับร่าง)

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร ได้แก่

กลุ่มเป้าหมาย ในการสัมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ จำนวน 7 คน ได้แก่

1. ผศ. ดร. ธนชาติ หล่อนกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
2. ผศ. สนธยา น้อยวังคลัง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
3. ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
4. รศ.ดร. บุญเลี้ยง ทุมทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
5. ผศ.ดร.สุรกานต์ จังหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
6. ดร.ขันแก้ว มาพรม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
7. รศ.ดร.สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

3.2 แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

3.3 แบบทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาในการฝึกอบรม

3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ที่เข้ารับการฝึกอบรม

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การยกร่างหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร บทความ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม นำกำหนดจุดประสงค์และขอบเขตเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

4.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

4.1.2 หลักการของหลักสูตร

4.1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

4.1.4 เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรม

4.1.5 รูปแบบและกิจกรรมหรือประสบการณ์

4.1.6 สื่อประกอบหลักสูตร

4.1.7 การวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตร

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน

5.2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการฝึกอบรมของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นด้วยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สูตรของสมนึก ภัททิยธนี (2549, น.87)

6.2 วิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการฝึกอบรมของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นด้วยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สูตรของ สมนึก ภัททิยธนี (2549, น. 87)

ระยะที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ไปใช้

โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ไปใช้ในการวิจัยเชิงทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังฤษ ชั้นปี 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือจากการวิจัยระยะที่ 2 มาวางแผนทดลองใช้เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ก่อนและหลังเรียน โดยแบ่งเป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 60 ข้อ และแบบประเมินทักษะการพูด 2 ข้อ รวมเป็น 80 คะแนน

3.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบการอ้างอิงของสหภาพยุโรปสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 20 ข้อ

4. วิธีดำเนินการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้

4.1 ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยใช้ข้อสอบปรนัย จำนวน 60 ข้อ และแบบประเมินทักษะการพูด 2 ข้อ แล้วเก็บบันทึกคะแนนไว้

4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้เนื้อหา ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

4.4 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบ ตามกรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

4.5 สอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อแบบเรียนและเนื้อหาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ

4.6 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับนักศึกษา ไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการฝึกอบรม ตามจุดประสงค์ของการวิจัยต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน

5.2 สอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป จำนวน 30 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ตามกรอบการอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปด้วยการเปรียบเทียบก่อนอบรม-หลังอบรม สถิติที่ใช้คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ต่อการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 3 และแบบทดสอบ จัดสอบโดยสำนักวิเทศน์สัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (RMU_UET) มาใช้กับกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 4

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปจำนวน 30 คน

4.2 สอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมต่อการจัดกิจกรรมการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป จำนวน 30 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปด้วยการเปรียบเทียบก่อนอบรม-หลังอบรม สถิติที่ใช้คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 103)

7.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \qquad (3\text{-}1)$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 น. 105)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N} \qquad (3\text{-}2)$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งกลุ่ม

N แทน จำนวนตัวอย่าง

7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - \left(\sum X^2\right)}{N(N-1)}} \qquad (3\text{-}3)$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

7.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

7.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของสมนึก ภัททิยธนี (2549, น. 87)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum X}{n} \tag{3-4}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

7.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทั้งฉบับ ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α-Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.46)

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left(1 - \frac{\sum s_i^2}{\sum s_t^2}\right) \tag{3-5}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

$\sum s_t^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

7.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ สูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 96) ดังนี้

$$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 - S_L^2}{n}}} \tag{3-6}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนก

$\overline{X}_H$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\overline{X}_L$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำที่จำนวนเท่ากัน

7.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Dependent Sample) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 128)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}} \qquad (3\text{-}7)$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

ตารางที่ 3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	สถิติการ /วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำรวจความต้องการในการฝึกอบรม	1.ศึกษาแนวคิด เอกสาร บทความและงานวิจัยในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 2. สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการฝึกอบรม 3. การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview)	1. แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการฝึกอบรม 2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 3. แบบสรุปประเด็นแนวคิดในการสนทนา	1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และเส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา	1. ได้ทราบสภาพปัญหาและความต้องการในการฝึกอบรม
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	ระยะที่ 2 1. การยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ	1. กำหนดและยกร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามกระบวนพัฒนาหลักสูตร 2. เอกสารประกอบหลักสูตร	1. แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตร	1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน 2.วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา	ได้หลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	สถิติการ /วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2. หลักการของหลักสูตร 3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4. เนื้อหาสาระของหลักสูตร 5. สื่อการฝึกอบรม 6. กิจกรรมการฝึกอบรม 7. การวัดและการประเมินผล				

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	สถิติการ /วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	2. การสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน	3. ประเมินคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ			
3. เพื่อนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้	ระยะที่ 3 เป็นการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม	1. นำหลักสูตรไปใช้กลับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นปี 3- 4 จำนวน 30 คน	1. หลักสูตรฝึกอบรมและเอกสารประกอบหลักสูตร 2. แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษ เทียบเกณฑ์ CEFR 3. แบบประเมินวัดความพึงพอใจ	1. ค่าร้อยละ 2. ค่าเฉลี่ย 3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐาน 4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	1. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	สถิติการ /วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
4. เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรม	ระยะที่ 4 เป็นการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม	1. นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นปี 3- 4 จำนวน 30 คน	1. หลักสูตรฝึกอบรม 2. แบบทดสอบ จัดสอบโดยสำนักวิเทศน์สัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (RMU_UET) 3. แบบประเมินวัดความพึงพอใจของผู้เรียน	1. ค่าร้อยละ 2. ค่าเฉลี่ย 3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐาน 4. สถิติที่ใช้การทดสอบ	ประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 2 ผลของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 3 ผลของการนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ไปใช้

ระยะที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 1 ผลของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการสังเคราะห์และยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ปี ค.ศ. 2002 ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ในการพัฒนาหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม ความต้องการในการฝึก อบรมของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยมีผลจากการศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 การสังเคราะห์ความคิดรวบยอดจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (เพื่อนำไปยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อมูลจากเอกสารตามกรอบแนวคิดทฤษฎี	ข้อมูลจากการสัมมนากลุ่ม	ข้อสรุปข้อมูลที่นำไปพัฒนาหลักสูตร	สาระที่นำไปใช้ในการกำหนดหลักสูตร
1. อ้างถึงข้อมูลจากเอกสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ประกอบกับหลักสูตร เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของอาจารย์ และข้อมูลจากผลการสอบวัดความรู้ทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ยังมีนักศึกษาครูระดับชั้นปีที่ 3-4 ที่มีผลการทดสอบอยู่ในระดับ A2 ซึ่งเป็นระดับความสามารถทางภาษาของผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน และต่ำกว่าเกณฑ์ ของคณะ	จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและแนวคิดในการพัฒนานักศึกษาครูภาษาอังกฤษ พอสรุปได้ดังนี้ 1. นักศึกษาครูแรกเข้าสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีผลสอบภาษาอังกฤษ (RMU-UET) อยู่ในระดับต่ำต้องให้รับการพัฒนา 2. อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษาครูควรได้รับการพัฒนาทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โดยผ่านระดับ B1 ขึ้นไป ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่คณะกำหนด เนื่องจากสำนักงาน การศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด ระดับเป้าหมายของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาครู ผู้สอนวิชาอื่น ๆ และบุคลากรทางการศึกษา มีดังนี้	1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ได้รายละเอียดมาตรฐานทางด้านภาษาและสภาพปัญหา เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ และข้อมูลเพื่อนำมากำหนดโครงสร้างหลักสูตรด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ รวมทั้งแนวทางในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมและการวัดและประเมินผล 2. นักศึกษาครูส่วนมากมีความสามารถทางด้านภาษาไม่	1. การกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3. การกำหนดเนื้อหาสาระ 4. การกำหนดกิจกรรมการฝึกอบรม 5. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล (ดังรายละเอียดในเอกสารประกอบหลักสูตร)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลจากเอกสารตามกรอบแนวคิดทฤษฎี	ข้อมูลจากการสัมมนากลุ่ม	ข้อสรุปข้อมูลที่นำไปพัฒนาหลักสูตร	สาระที่นำไปใช้ในการกำหนดหลักสูตร
ครุศาสตร์ คือ เมื่อจบการศึกษา นักศึกษาครูต้องผ่านเกณฑ์ตามระดับ B1 ขึ้นไปจึงควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข 2. ข้อมูลจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรทำให้ได้องค์ประกองของหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งมี 7 องค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระ 5) กิจกรรมการฝึกอบรม 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม และ 7) การวัดและการประเมินผล	B1สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและ B2 คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา (ผ่านเกณฑ์ สามารถสอน EP/MEP/IEP) ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนานักศึกษาครูให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 3. แนวทางในการจัดการฝึกอบรม ควรจัดกิจกรรมลักษณะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ร่วมกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ เนื่องจากจะทำให้การจัดกิจกรรมอบรมตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งถ้าผู้เข้าอบรมให้เรียนรู้ตามที่ตนต้องการจะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน	ผ่านเกณฑ์ตามที่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ตามกรอบอ้างอิงของสหภาพยุโรป และมีความต้องการในการพัฒนาตนเอง	

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลจากเอกสารตามกรอบแนวคิดทฤษฎี	ข้อมูลจากการสัมมนากลุ่ม	ข้อสรุปข้อมูลที่นำไปพัฒนาหลักสูตร	สาระที่นำไปใช้ในการกำหนดหลักสูตร
3. รูปแบบของการฝึกอบรมใช้วิธีการแบบผสมผสานขึ้นอยู่กับเนื้อหาและกิจกรรมที่ปฏิบัติเช่น การสอนโดยเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร การบรรยายประกอบ ppt การฝึกปฏิบัติหรือการแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย การระดมพลังสมอง เป็นต้น 4. แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ และการวัดและการประเมิน	และประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น (Nunan, 1988: 35-42) นอกจากนั้นควรนำวิธีสอนภาษาตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) มาจัดกิจกรรมการฝึกอบรมร่วมด้วยเพื่อความหลากหลายและน่าสนใจ 4. การกำหนดเนื้อหาควรสอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยเน้นทักษะทั้ง 4 ทักษะในสัดส่วนตามเนื้อหาสาระ สื่อการสอนควรมีความหลากหลายควรใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ประกอบการสอนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและน่าสนใจ		

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาและระดับความต้องการในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (n=92)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล
ทักษะการฟัง						
1. สามารถเข้าใจประเด็นหลัก คำพูดที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคย	3.67	0.50	มาก	4.62	.531	มากที่สุด
2. สามารถเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดในชีวิตประจำวัน	3.41	0.49	ปานกลาง	4.70	.463	มากที่สุด
3. สามารถเข้าใจประเด็นหลักของการอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	3.48	0.54	ปานกลาง	4.66	.475	มากที่สุด
4. สามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจน โดยตรงในหัวข้อที่คุ้นเคย	3.47	0.50	ปานกลาง	4.73	.447	มากที่สุด
5. สามารถเข้าใจประเด็นหลักในรายการโทรทัศน์ ในหัวข้อที่คุ้นเคย เมื่อรายการนั่นถ่ายทอดอย่างช้า ๆ	3.42	0.50	ปานกลาง	4.61	.491	มากที่สุด
6. สามารถเข้าใจคำแนะนำในการใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ	3.35	0.50	ปานกลาง	4.60	.515	มากที่สุด
รวม	3.47	0.51	ปานกลาง	4.65	0.17	มากที่สุด
ทักษะการพูด						
7. สามารถเริ่มสนทนา ดำเนินการสนทนา และจบการสนทนาง่าย ๆ ในหัวข้อที่คุ้นเคย และสนใจ	3.48	0.50	ปานกลาง	4.73	.447	มากที่สุด
8. สามารถแสดงออกและโต้ตอบต่อความรู้สึกและทัศนคติ เช่น ความประหลาดใจ ความสุข ความเศร้า ความสนใจ	3.42	0.54	ปานกลาง	4.71	.458	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล
9. สามารถเสนอหรือขอความคิดเห็นส่วนบุคคลในการอภิปรายแบบไม่เป็นทางการกับเพื่อนแสดงความเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย	3.45	0.56	ปานกลาง	4.68	.467	มากที่สุด
10. สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและสามารถแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้อื่นได้	3.37	0.62	ปานกลาง	4.72	.453	มากที่สุด
11. สามารถค้นคว้าและถ่ายโอนข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลไม่ซับซ้อน และปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างละเอียด	3.34	0.62	ปานกลาง	4.77	.422	มากที่สุด
12. สามารถสนทนานัดหมายด้วยตนเอง หรือทางโทรศัพท์ เช่น การจองตั๋วเครื่องบิน โรงแรม รถเช่า ภัตตาคาร	3.41	0.56	ปานกลาง	4.70	.463	มากที่สุด
13. สามารถสนทนาอย่างง่าย ๆ ทางโทรศัพท์กับคนรู้จัก	3.41	0.58	ปานกลาง	4.63	.485	มากที่สุด
รวม	3.41	0.57	ปานกลาง	4.70	0.18	มากที่สุด
ทักษะการอ่าน						
14. สามารถเข้าใจประเด็นหลัก ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องความสนใจส่วนตัว หรือวิชาชีพ	3.61	0.49	มาก	4.79	.407	มากที่สุด
15. สามารถสืบค้นและเข้าใจข้อมูลที่ต้องการในแผ่นพับ ใบปลิวและข้อความสั้น ๆ	3.43	0.50	ปานกลาง	4.57	.49	มากที่สุด
16. สามารถเข้าใจประเด็นหลักในบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและหัวข้อที่คุ้นเคย	3.47	0.50	ปานกลาง	4.58	.519	มากที่สุด
17. สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนง่าย ๆ เช่น ขั้นตอนการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ การเล่นเกมส์หรือการทำอาหาร	3.42	0.50	ปานกลาง	4.51	.50	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล
18. สามารถเข้าใจนวนิยายที่ใช้ภาษาง่าย ๆ และสามารถติดตามเรื่องสั่นในการดำเนินเรื่องที่มีโครงสร้างชัดเจน	3.40	0.52	ปานกลาง	4.62	.51	มากที่สุด
19. สามารถเข้าใจจดหมายส่วนตัวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกและความต้องการแล้วสามารถเขียนโต้ตอบได้	3.39	0.49	ปานกลาง	4.62	.51	มากที่สุด
20. สามารถบรรยายเรื่องที่คุ้นเคยและเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์และความรู้สึกของตนเอง	3.46	0.50	ปานกลาง	4.78	.44	มากที่สุด
21. สามารถอธิบายสั้น ๆ และให้เหตุผลประกอบความคิดเห็น	3.40	0.61	ปานกลาง	4.66	.47	มากที่สุด
22. สามารถใจความหลักและเชื่อมโยงเนื้อหาในบทอ่านสั่น ๆ	3.50	0.60	มาก	4.64	.48	มากที่สุด
รวม	3.45	0.52	ปานกลาง	4.64	0.15	มากที่สุด
ทักษะการเขียน						
23. สามารถเขียนข้อความสั่น ๆ เข้าใจง่ายในหัวข้อที่คุ้นเคย	3.47	0.50	ปานกลาง	4.74	.44	มากที่สุด
24. สามารถเขียนข้อความง่าย ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ เช่น การเดินทางหรือการบรรยายความรู้สึก	3.46	0.50	ปานกลาง	4.83	.38	มากที่สุด
25. สามารถเขียนรายงานสั่น ๆ ตามรูปแบบมาตรฐานถ่ายโอนข้อเท็จจริงในชีวิตประจำวันไปสู่เรื่องราวในบริบทของตนเอง	3.50	0.50	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
26. สามารถเขียนจดหมายอีเล็คทรอนิกส์ หรือข้อความโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข่าวสาร เพื่อขอและให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ	3.49	0.50	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด
รวม	3.48	0.50	ปานกลาง	4.73	0.22	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	3.45	0.52	ปานกลาง	4.67	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัญหาการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการเขียน ($\overline{X}$ =3.48, $S.D.$=0.50) ทักษะการฟัง ($\overline{X}$ =3.47, $S.D.$=0.51) ทักษะการอ่าน ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52) และทักษะการพูด ($\overline{X}$ =3.41, $S.D.$=0.57) ส่วนความต้องการพัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู โดยรวมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการเขียน ($\overline{X}$ =4.73, $S.D.$=0.22) ทักษะการพูด ($\overline{X}$ =4.70, $S.D.$=0.18) ทักษะการฟัง ($\overline{X}$ =4.65, $S.D.$=0.17) และ ทักษะการอ่าน ($\overline{X}$ =4.64, $S.D.$=0.15)

ระยะที่ 2 ผลของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน จากนักศึกษา จำนวน 92 คน และการสัมภาษณ์นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 20 คน ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ จำนวน 10 คน และกลุ่มมีผลการเรียนสูง จำนวน 10 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 9 คน จึงได้ข้อมูลเพื่อนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเสริมสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหา องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาตน อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการเตรียม ความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กระทรวง ศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและพัฒนา ผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะตามที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษตามนโยบายในแต่ละด้าน เพื่อให้หน่วยงานทุกสังกัดที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษานำไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครูรวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางในการดำเนินการที่เป็นเอกภาพ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages : CEFR) คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรป จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินภาษาที่สองหรือ ภาษาต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 2002 สภาแห่งสหภาพยุโรปได้กำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิง CEFR ในการตรวจสอบ ความสามารถทางภาษา ปัจจุบันกรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล

จากรายงานดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย ของสถาบันภาษาเอ็ดดูเคชั่นเฟิร์สในปี 2560 พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นอันดับที่ 53 จากประชากรใน 80 ประเทศ (Prachachatturakit Online, 2017) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 ก็เช่นกัน นักเรียนสอบได้คะแนนภาษาอังกฤษ

เฉลี่ยเพียง 28.31 ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คือไม่ถึงร้อยละ 50 รวมทั้งการสอบวัดความถนัดทั่วไป (GAT) เพื่อวัดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ประจำปีการศึกษา 2561 นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 46.35 (National Institute of Educational Testing Service (Public Organization), 2018)

จะเห็นได้ว่า ระดับความสามารถในด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน มีความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการติดต่อ สื่อสาร และเข้าถึงแหล่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ในการยกระดับความสามารถในด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้น ครูมีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนการยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ครูจะต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล จากการเป็น “ครูสอน” (Teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น การรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ที่เรียกว่า PLC (Professional Learning Community) (Panich, 2012)

Ministry of Education (2014) ได้นำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) มาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดความสามารถทางภาษาของผู้สอนและผู้เรียน โดยกำหนดความสามารถทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาไว้ที่ระดับ A2 และครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาที่ระดับ B2 หากแต่ว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย มีความสามารถทางภาษาอังกฤษยังไม่เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดโดยในปี พ.ศ. 2558 มีการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของครูทั่วประเทศ พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามีความสามารถทางภาษาไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ระดับ B2 คิดเป็นร้อยละ 93.99 ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูงมาก สะท้อนให้เห็นว่าหากครูภาษาอังกฤษซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับเยาวชนของชาติ ยังขาดสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและสมรรถนะด้านอื่น ๆ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแล้ว การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป อันจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาเพื่อไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้และการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน และศึกษาแหล่งข้อมูลตามแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ในการจัด

เตรียมบทเรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสู่ความสำเร็จในการสอบ CEFR ตามมาตรฐานที่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดและสามารถ ประกอบวิชาชีพครูผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

2. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมได้ออกแบบและพัฒนาขึ้นสำหรับนักศึกษาครู วิชาเอกภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยผ่านการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของนักศึกษาครู จึงเป็นหลักสูตรที่สนองความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนในด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ได้จากการศึกษาหลักสูตร เอกสารและแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียน ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน รูปแบบการฝึกอบรมจะเป็นการฝึกอบรมแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้วิธีอบรมแบบผสมผสาน โดยเน้นวิธีการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ และเน้นการปฏิบัติ รวมทั้งการสอนแนวทางการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร (CLT) เช่น การบรรยายประกอบ ppt การฝึกปฏิบัติ การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย การระดมพลังสมอง

3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

4. เนื้อหาสาระ

4.1. Chapter 1 Listening Practice	6 Hours
4.2. Chapter 2 Creative Speaking	6 Hours
4.3 Chapter 3 Listening and Speaking	6 Hours
4.4 Chapter 4 Reading	6 Hours
4.5 Chapter 5 Writing	6 Hours
4.6 Chapter 6 Speaking and Writing	6 Hours
Total	36 Hours

5. รูปแบบและกิจกรรม

จัดให้มีการฝึกอบรมโดยผู้วิจัย ตามตารางการฝึกอบรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น วิธีการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะและเน้นการปฏิบัติรวมทั้งการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร การบรรยายประกอบ (PowerPoint) การฝึกปฏิบัติ ทั้งกิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม การระดมพลังสมอง

อภิปราย การปฏิบัติตามสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้เวลาในการฝึกอบรม 6 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง

6. สื่อประกอบหลักสูตร

6.1 หลักสูตรฝึกอบรม

6.2 PowerPoint ประกอบการบรรยาย

6.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.4 แผ่นพับ

6.5 ใบความรู้/ใบงาน

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

7.2 ประเมินทักษะปฏิบัติ

7.3 ประเมินความพึงพอใจ

ตารางที่ 4.3 แผนการฝึกอบรม

ครั้งที่	แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม	เวลาที่ใช้ฝึกอบรม (ชั้วโมง)		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	Listening Practice	3	3	6
2	Creative Speaking	3	3	6
3	Listening and Speaking	3	3	6
4	Reading	3	3	6
5	Writing	3	3	6
6	Speaking and Writing	3	3	6
รวม		21	18	18

สรุป ในการยกร่างหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลพื้นฐาน จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลจากการสำรวจ การสัมภาษณ์นักศึกษาครู และการสนทนากลุ่มความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน เพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิดของการกำหนดโครงร่างของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตร 7 องค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นมา

และความสำคัญของปัญหา 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) เนื้อสาระ 5) กิจกรรมการฝึกอบรม 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม และ 7) การวัดและประเมินผล

จากนั้นผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฉบับร่าง (Prototype of Curriculum) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและที่ปรึกษาร่วม ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของหลักสูตร

2. ผลการปรับปรุงหลักสูตรตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ปรับหลักการของหลักสูตรโดยให้ระบุจุดเน้นของหลักสูตรให้ชัดเจน 2) เนื้อหาสาระ จะต้องครอบคลุมตรงตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และความต้องการของผู้เข้าฝึกอบรม การเลือกเนื้อหาต้องทันสมัยตามเหตุการณ์ปัจจุบัน อยู่ในความสนใจของผู้เรียน และมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน จากข้อแนะนำข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เสนอร่างหลักสูตรที่มีการปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) ได้ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร รวมทั้งเสนอแนะแก้ไข โดยมีรายละเอียดผลของการตรวจสอบดังนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล
1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร			
1) ความชัดเจนในการเขียนลำดับความสำคัญความเป็นมาของการพัฒนาหลักสูตร เหมาะสม กับองค์ประกอบของหลักสูตร	4.71	0.49	มากที่สุด
2) ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตร	4.86	0.38	มากที่สุด
3) การใช้ภาษาและการเรียบเรียง มีความเหมาะสมเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	4.57	0.53	มากที่สุด
รวมด้านความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร	4.71	0.47	มากที่สุด
2. หลักการของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1) ความชัดเจนในการบรรยายแนวคิดที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม			
2) ความเหมาะสมในการนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	4.86	0.38	มากที่สุด
3) ความสอดคล้องเหมาะสมกับแนวคิดพื้นฐานที่นำมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	4.86	0.38	มากที่สุด
4) แสดงให้เห็นจุดเน้นของหลักสูตรฝึกอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
5) การใช้ภาษาในการอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมด้านหลักการและแนวคิด	4.91	0.23	มากที่สุด
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1) จุดมุ่งหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักการ/แนวคิด	4.86	0.38	มากที่สุด
2) จุดมุ่งหมายมีความชัดเจนเหมาะสมแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เข้ารับการอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
3) จุดมุ่งหมายมีความเป็นไปได้	4.86	0.38	มากที่สุด
4) จุดมุ่งหมายมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.93	0.22	มากที่สุด
4. เนื้อหาสาระ 1) เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ สามารถนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด	4.71	0.49	มากที่สุด
2) ขอบเขตของเนื้อหาสาระครอบคลุมตามระดับการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	4.86	0.38	มากที่สุด
3. ขอบเขตของเนื้อหามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมด้านเนื้อหาสาระ	4.86	0.38	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
5. รูปแบบและกิจกรรม 1) การกำหนดขั้นตอนการฝึกอบรม มีความสมบูรณ์ และสอดคล้องต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
2) การจัดลำดับขั้นตอนการฝึกอบรมสอดคล้องสัมพันธ์ และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เหมาะสมกับการพัฒนา	4.86	0.38	มากที่สุด
3) กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอนจัดอย่างเป็นลำดับเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม และสามารถพัฒนา ผู้เข้ารับการอบรมได้ตามจุดมุ่งหมายการใช้ภาษาสละสลวยเข้าใจง่าย	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมด้านรูปแบบและกิจกรรม	4.90	0.25	มากที่สุด
6. สื่อประกอบหลักสูตร 1) สนับสนุนให้เข้าใจง่ายและบรรลุจุดประสงค์	4.86	0.38	มากที่สุด
2) เอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	4.71	0.49	มากที่สุด
3) มีความหลากหลาย	4.57	0.53	มากที่สุด
รวมด้านสื่อประกอบหลักสูตร	4.71	0.47	มากที่สุด
7. การวัดและการประเมินผล 1) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม	4.86	0.38	มากที่สุด
2) ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมิน	4.71	0.49	มากที่สุด
3) การเสนอหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	5.00	0.00	มากที่สุด
4) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา	4.57	0.53	มากที่สุด
รวมด้านการวัดและประเมินผล	4.79	0.35	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.83	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.83, $S.D.$=0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\overline{X}$ =4.93, $S.D.$=0.22) ด้านหลักการและแนวคิด ($\overline{X}$ =4.91, $S.D.$=0.23) ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.90, $S.D.$=0.25) ด้านเนื้อหาสาระ ($\overline{X}$ =4.86, $S.D.$=0.38) ด้านการวัดและประเมินผล ($\overline{X}$ =4.79, $S.D.$=0.35) ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ($\overline{X}$ =4.71, $S.D.$= 0.47) และด้านความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ($\overline{X}$ =4.71, $S.D.$=0.47)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน)

รายการประเมิน	ระดับความสอดคล้อง		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ปัญหาและความสำคัญกับหลักการของหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด
2. ปัญหาและความสำคัญกับเป้าหมายของหลักสูตร	4.29	0.95	มาก
3. ปัญหาและความสำคัญกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.43	0.53	มาก
4. หลักการและจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด
5. หลักการและกิจกรรมการฝึกอบรม	4.43	0.53	มาก
6. หลักการและการประเมินผลหลักสูตร	4.86	0.38	มากที่สุด
7. เป้าหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด
8. จุดประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด
9. จุดประสงค์และกิจกรรมการฝึกอบรม	4.71	0.49	มากที่สุด
10. เนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรม	4.86	0.38	มากที่สุด
11. เนื้อหาและสื่อประกอบหลักสูตร	4.29	0.49	มาก
12. กิจกรรมการฝึกอบรมและสื่อประกอบหลักสูตร	4.43	0.53	มาก
13. กิจกรรมการฝึกอบรมและการประเมินผลหลักสูตร	4.43	0.53	มาก
รวม	4.55	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.55, $S.D.$=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักการและการประเมินผลหลักสูตร ($\overline{X}$ =4.86, $S.D.$=0.38) เนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.86, $S.D.$=0.38) และ จุดประสงค์และกิจกรรมการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.71, $S.D.$=0.49)

ตารางที่ 4.6 สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและการแก้ไขปรับปรุงร่างหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

องค์ประกอบของหลักสูตร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	เนื้อหาที่ปรับปรุงใหม่
ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร	เหมาะสม	เหมาะสม
หลักการของหลักสูตร	ควรแสดงให้เห็นแนวคิดที่สำคัญของหลักสูตร	ปรับตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรมทั้ง 3 ด้าน	ปรับตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
เนื้อหาสาระ	เพิ่มเนื้อหาสาระให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับจุดประสงค์ และตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เนื้อหาจะต้องหลากหลาย ทันสมัยตามเหตุการณ์ปัจจุบัน และอยู่ในความสนใจของผู้เรียน	เพิ่มเนื้อหาตามที่เสนอแนะและเพิ่มรายละเอียดในเอกสารประกอบหลักสูตร
รูปแบบและกิจกรรม	กิจกรรมการฝึกอบรมควรมีหลากหลายและน่าสนใจ โดยกิจกรรมจะต้องพัฒนาความสามารถผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน	ปรับตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
สื่อประกอบหลักสูตร	ควรนำสื่ออิเล็คทรอนิกส์มาใช้ในการอบรมโดยเฉพาะทักษะการฟัง	ปรับตามผู้เชี่ยวชาญ

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

องค์ประกอบของหลักสูตร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	เนื้อหาที่ปรับปรุงใหม่
การวัดผลและประเมินผล	การวัดและประเมินผลควรมีหลาย ๆ แบบทั้งแบบทดสอบวัดความรู้โดยให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน การสังเกต การสัมภาษณ์ และสะท้อนผลโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ปรับตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ระยะที่ 3 ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปไปใช้

การนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ที่ได้รับการปรับปรุงหลักสูตรแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับนักศึกษา ระดับชั้นปีที่ 3-4 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน โดยการอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป จัดอบรมระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2566-มกราคม 2567 ระยะเวลาในการฝึกอบรม 6 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง ผลการนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นดังนี้

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

การทดสอบ	N	$\overline{X}$	$S.D.$	df	t	Sig.
ก่อนการอบรม	30	58.80	5.17	29	12.874	0.000
หลังการอบรม	30	64.93	6.14	29		

จากตารางที่ 4.7 พบว่า หลังการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป มีคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนักศึกษาครูที่ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 30 คน เข้ารับการทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษ (RMU-UET) เพื่อวัดระดับ CEFR ของนักศึกษาครู ดำเนินการจัดสอบโดยสำนักวิเทศสัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่านักศึกษาครู ผ่านการทดสอบร้อยละ 73

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม			
1.1 เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมใหม่ ทันสมัย และน่าสนใจ	4.53	0.57	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสามารถพัฒนาการใช้ภาษาได้จริง	4.80	0.41	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการ	4.67	0.48	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	4.73	0.45	มากที่สุด
1.5 เนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลาการฝึกอบรม	4.63	0.49	มากที่สุด
รวมด้านเนื้อหาฯ	4.67	0.21	มากที่สุด
2. ด้านการปฏิบัติการฝึกอบรม	4.37	0.72	มาก
2.1 แจ้งคำอธิบายของการฝึกอบรม	4.67	0.48	มากที่สุด
2.2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	4.60	0.50	มากที่สุด
2.3 แจ้งขอบเขตเนื้อหาของการฝึกอบรม	4.70	0.47	มากที่สุด
2.4 แจ้งวิธีการของการฝึกอบรม	4.80	0.41	มากที่สุด
2.5 แนะนำสื่อและแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมของการฝึกอบรม	4.67	0.48	มากที่สุด
2.6 ชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการวัดผลและประเมินผลของการฝึกอบรม	4.63	0.23	มากที่สุด
รวมด้านการปฏิบัติการฝึกอบรม	4.33	0.96	มาก
3. ด้านสื่อและเทคนิคของการฝึกอบรม			
3.1 เอกสารประกอบของการฝึกอบรม มีเนื้อหาครอบคลุมของหลักสูตรฝึกอบรม	4.47	0.73	มาก
3.2 เนื้อหาของเอกสารประกอบการฝึกอบรม มีความทันสมัย และน่าสนใจ	4.20	0.81	มาก
3.3 กิจกรรมของการฝึกอบรม ในเอกสารประกอบการอบรมมีลำดับขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง	4.37	0.67	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
3.4 กิจกรรมของเอกสารประกอบการอบรมครอบคลุมทุกทักษะที่เกี่ยวข้อง	4.57	0.50	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมของการฝึกอบรม พัฒนาผู้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	4.39	0.35	มาก
รวมด้านสื่อฯ	4.47	0.63	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล 4.1 มีการวัดด้านการปฏิบัติและสอดคล้องกับเนื้อหา	4.27	0.74	มาก
4.2 มีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกอบรม	4.63	0.49	มากที่สุด
4.3 มีการวัดผลการฝึกอบรมสอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละชุดวิชา	4.57	0.50	มากที่สุด
4.4 การประเมินผลการฝึกอบรมตรงตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้	4.48	0.23	มาก
รวมด้านการวัดผลฯ	4.57	0.50	มากที่สุด
5. ด้านบุคลิกภาพของวิทยากร 5.1 วิทยากรใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้เข้าอบรม	4.80	0.41	มากที่สุด
5.2 วิทยากรใช้ภาษาอังกฤษได้ดีและน่าสนใจ	4.60	0.50	มากที่สุด
5.3 วิทยากรอธิบายเนื้อหาวิชา และขั้นตอนการปฏิบัติได้เข้าใจ	4.57	0.50	มากที่สุด
5.4 วิทยากรมีการสรุปเนื้อหาวิชา	4.40	0.50	มาก
5.5 วิทยากรมีบุคลิกที่ดีและน่าสนใจ	4.40	0.50	มาก
5.6 วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม	4.67	0.48	มากที่สุด
5.7 วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.63	0.49	มากที่สุด
5.8 วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มและคู่	4.57	0.50	มากที่สุด
5.9 วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน	4.37	0.49	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
5.10 วิทยากรมอบหมายงานให้ผู้เข้าอบรมได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.47	0.51	มาก
5.11 วิทยากรสอดแทรก คุณธรรมและจริยธรรมระหว่างฝึกอบรม	4.57	0.50	มากที่สุด
5.12 วิทยากรตรงตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ	4.55	0.14	มากที่สุด
รวมด้านบุคลิกภาพของวิทยากรฯ	4.60	0.50	มากที่สุด
6. สิ่งอำนวยความสะดวก 6.1 ระยะเวลาสำหรับการฝึกอบรม	4.70	0.47	มากที่สุด
6.2 สถานที่ใช้สำหรับการฝึกอบรม	4.53	0.51	มากที่สุด
6.3 อุปกรณ์สำหรับใช้ในการฝึกอบรม			
รวมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.61	0.20	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.56	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักศึกษาครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมทุกด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.21) ด้านการปฏิบัติการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.63, $S.D.$=0.23) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\overline{X}$ =4.61, $S.D.$=0.20) ด้านบุคลิกภาพของวิทยากร ($\overline{X}$ =4.55, $S.D.$=0.14) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\overline{X}$ =4.48, $S.D.$=0.23) และด้านสื่อและเทคนิคของการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.39, $S.D.$=0.35)

ระยะที่ 4 ผลการประเมินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (37 คน)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
ด้านบริบท			
1. ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหน่วยงานและนโยบายในการพัฒนาบุคลากรตามความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ	4.27	0.61	มาก
2. แนวคิดพื้นฐานมีความเหมาะสมกับการพัฒนาหลักสูตร	4.19	0.81	มาก
3. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	4.08	0.49	มาก
4. หลักสูตรสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาด้านการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	4.43	0.55	มาก
5. หลักสูตรช่วยให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.14	0.63	มาก
6. หลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาครู ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้	4.27	0.77	มาก
รวมด้านบริบท	4.23	0.64	มาก
ด้านปัจจัยเบื้องต้น			
7. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ	3.92	0.89	มาก
8. ผู้เข้ารับการอบรมได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการนำไปประยุกต์ใช้	4.03	0.90	มาก
9. ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้และปฏิบัติงานตามสภาพจริง	4.08	0.89	มาก
10. สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.19	0.81	มาก
11. มีการนำสื่อที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม	3.97	0.76	มาก
รวมด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.04	0.85	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
ด้านกระบวนการ			
12. วิเคราะห์ปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.46	0.51	มาก
13. ออกแบบการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเหมาะสมในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน	4.27	0.61	มาก
14. ลับดับขั้นตอนและการจัดกิจกรรมฝึกอบรมมีความต่อเนื่องเหมาะสม	4.35	0.63	มาก
15. มีการประเมินผลและสรุปการฝึกอบรม	4.11	0.66	มาก
รวมด้านกระบวนการ	4.30	0.60	มาก
ด้านผลผลิต			
16. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษ และนำไปประยุกต์ใช้ได้	4.08	0.68	มาก
17. ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	4.14	0.79	มาก
18. ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	4.00	0.75	มาก
19. มีแนวทางหรือรูปแบบในการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู	4.30	0.66	มาก
20. ผู้เข้ารับการอบรมได้นำแนวคิดสู่การปฏิบัติจริง ผ่านการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน และปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ตามแนวคิดการพัฒนาการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป	3.73	0.77	มาก
รวมด้านผลผลิต	4.05	0.73	มาก
รวมทุกด้าน	4.15	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.15, $S.D.$=0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ ด้านกระบวนการ ($\overline{X}$ =4.30, $S.D.$=0.60) ด้านบริบท ($\overline{X}$ =4.23, $S.D.$ =0.64) ด้านผลผลิต ($\overline{X}$ =4.05, $S.D.$=0.75) และด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\overline{X}$ =4.04, $S.D.$=0.91)

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป การวิจัยได้แบ่งออกเป็นระยะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ระยะที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ไปใช้

ระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นระยะ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 สรุป

ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยเป็นระยะตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป พบว่า

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม การสำรวจ สภาพปัจจุบันและความต้องการในการฝึกอบรมของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับ ชั้นปีที่ 3-4 พบว่า สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการสอบวัดความสามารถทางภาษาจากสำนักวิเทศสัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยสรุปนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 3-4 ยังคงสอบผ่านตามเกณฑ์ระดับ B1 ไม่ถึงร้อยละ 50 และนักศึกษาครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการสนทนากลุ่ม ของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า 1) นักศึกษาครู

แรกเข้าสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีผลสอบภาษาอังกฤษ RMU-UET อยู่ในระดับต่ำ 2) อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษาครูควรได้รับการพัฒนาทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น เป็นระดับ B1 ตามเกณฑ์ของคณะครุศาสตร์ 3) แนวทางในการจัดการฝึกอบรม ควรใช้วิธีการฝึกอบรมที่หลากหลาย เช่น การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และวิธีสอนตามวัตถุประสงค์เฉพาะ และ 4) การกำหนดเนื้อหาควรสอดคล้องวัตถุประสงค์ โดยเน้นทักษะทั้ง 4 ทักษะ ส่วนสื่อฝึกอบรมควรนำสื่อที่ทันสมัย เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และจากการสัมภาษณ์นักศึกษาครู ระดับชั้นปีที่ 3-4 พบว่า นักศึกษามีความต้องการพัฒนาตนเอง โดยการฝึกอบรมทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. สภาพปัญหาการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการเขียน ($\overline{X}$ =3.48, $S.D.$=0.50) ทักษะการฟัง ($\overline{X}$ =3.47, $S.D.$=0.51) ทักษะการอ่าน ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52) และทักษะการพูด ($\overline{X}$ =3.41, $S.D.$=0.57) ส่วนต้องการพัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู โดยรวมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการเขียน ($\overline{X}$ =4.73, $S.D.$=0.22) ทักษะการพูด ($\overline{X}$ =4.70, $S.D.$=0.18) ทักษะการฟัง ($\overline{X}$ =4.65, $S.D.$=0.17) และ ทักษะการอ่าน ($\overline{X}$ =4.64, $S.D.$=0.15)

ระยะที่ 2 ผลจากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป พบว่า หลักสูตรฝึกอบรม มีองค์ประกอบทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) เนื้อสาระ 5) กิจกรรมการฝึกอบรม 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม และ 7) การวัดและประเมินผล ส่วนผลของการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.83, $S.D.$=0.34) และมีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.55, $S.D.$= .54) ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 3.51 ขึ้นไป จึงถือว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพ สามาราถนำไปพัฒนาต่อได้

ระยะที่ 3 ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปไปใช้

ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ไปใช้กับนักศึกษาครู ระดับชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 30 คน โดยการอบรม 6 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง โดยจัดอบรมระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2566-มกราคม 2567 ณ อาคาร 1 คณะครุศาสตร์ เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ทดสอบผู้เข้าอบรมด้วยแบบทดสอบ

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยแบ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 60 ข้อ วัดความสามารถการฟัง พูดและเขียน และแบบทดสอบวัดความสามารถการพูด 2 ข้อ รวมเป็นคะแนนทั้งหมด 80 คะแนน พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาผ่านการทดสอบ (RMU-UET) ซึ่งจัดสอบโดยสำนักวิเทศสัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า หลังการฝึกอบรม นักศึกษาครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 73

จึงสรุปได้ว่า การที่นักศึกษาครูได้รับการฝึกอบรม ทำให้ผูเข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการใช้ภาษาเพิ่มสูงขึ้น และผลจากการศึกษาความพึงพอใจของผุ้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม พบว่า นักศึกษาครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมทุกด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$= 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$= 0.21) ด้านการปฏิบัติการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.63, $S.D.$= 0.23) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\overline{X}$ =4.61, $S.D.$= 0.20) ด้านบุคลิกภาพของวิทยากร ($\overline{X}$ =4.55, $S.D.$= 0.14) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\overline{X}$ =4.48, $S.D.$= 0.23) และด้านสื่อและเทคนิคของการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.39, $S.D.$= 0.35)

ระยะที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.15, $S.D.$=0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการ ($\overline{X}$ =4.30, $S.D.$=0.60) ด้านบริบท ($\overline{X}$ =4.23, $S.D.$=0.64) ด้านผลผลิต ($\overline{X}$ =4.05, $S.D.$=0.75) และด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\overline{X}$ =4.04, $S.D.$=0.91)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ผลของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกับการศึกษาหลักสูตรการจัดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม รวมทั้งงานวิจัยในประเทศและ

ต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังได้สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการฝึกอบรมของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่า นักศึกษาครูวิชาเอกภาษาอังกฤษในสภาพปัจจุบัน มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.45, $S.D.$=0.52) และมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.10) และการสนทนากลุ่มของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษาครูควรได้รับการพัฒนาทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่คณะครุศาสตร์ กำหนด คือ ระดับ B1 และจากการสัมภาษณ์นักศึกษาครู พบว่านักศึกษาครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ

5.2.2 ผลของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยเน้นเนื้อหาสาระทางด้าน 1) Creative Speaking 2) Speaking and writing 3) Speaking and Listening 4) Listening 5) Reading และ 6) Writing ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนการสนทนากลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอน โดยกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) เนื้อสาระ 5) กิจกรรมการฝึกอบรม 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม และ 7) การวัดและประเมินผล ตามแนวคิดของ สุมิตร คุณากร, 2520, สงัด อุทรานันท์, 2532, วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554, ธำรง บัวศรี, 2532, Tyler, 1949, Oliva, 1992, Taba, 1962, Saylor and Alexander, 2974 จากนั้นผู้วิจัยได้นำโครงร่างของหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งพบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.55, $S.D.$=0.54) แสดงว่า หลักสูตรการฝึกอบรมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ และผลการประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ ($\overline{X}$ =4.83, $S.D.$=0.34) ถือว่า หลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ที่พัฒนาขึ้นผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรเชิงระบบ ตามแนวคิดของนักพัฒนาหลักสูตร โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล จากแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการของทฤษฎีในส่วนที่มีความคล้ายกัน แนวคิดที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของหลักสูตร รวมทั้งจากคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และข้อเสนอแนะที่สำคัญจากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานที่ได้ จากการสำรวจความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนการพัฒนาหลักสูตร จึงส่งผล

ให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน และสามารถส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดแนวทางการจัดฝึกอบรมและการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงษ์ (2557) ที่กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ หลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นหลักสูตรที่สนองเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพ คนของชาติ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของสังคมประเทศชาติในทุก ๆ ด้าน

5.2.3 ผลของการนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปไปใช้ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก องค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 7 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมได้เน้น ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลาง และเน้นความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกระตือรือร้น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และตั้งใจในการฝึกปฏิบัติในกิจกรรมการฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความสามารถและทักษะปฏิบัติดีขึ้น ดังที่สุรางค์ โค้วตระกูล (2541, น. 172) กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่าเป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองได้ตั้งใจไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ปฏิบัติงาน เนื่องจากต้องการผลรางวัล แต่ทำเพื่อประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้

ส่วนการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า นักศึกษาครู มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.10) ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากเนื้อหาของการฝึกอบรมเป็นประโยชน์ ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอยู่ในความสนใจของผู้เข้าอบรม นอกจากนั้น ความยากง่ายทางด้านภาษาก็มีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม โดยผู้วิจัยได้สำรวจความต้องการก่อนแล้วจึงนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขันแก้ว มาพรม (2564) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยบูรณาการอาเซียนศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.4 โดยมีความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณลักษณะที่ดีของครู ตามลำดับ

5.2.4 ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป พบว่า

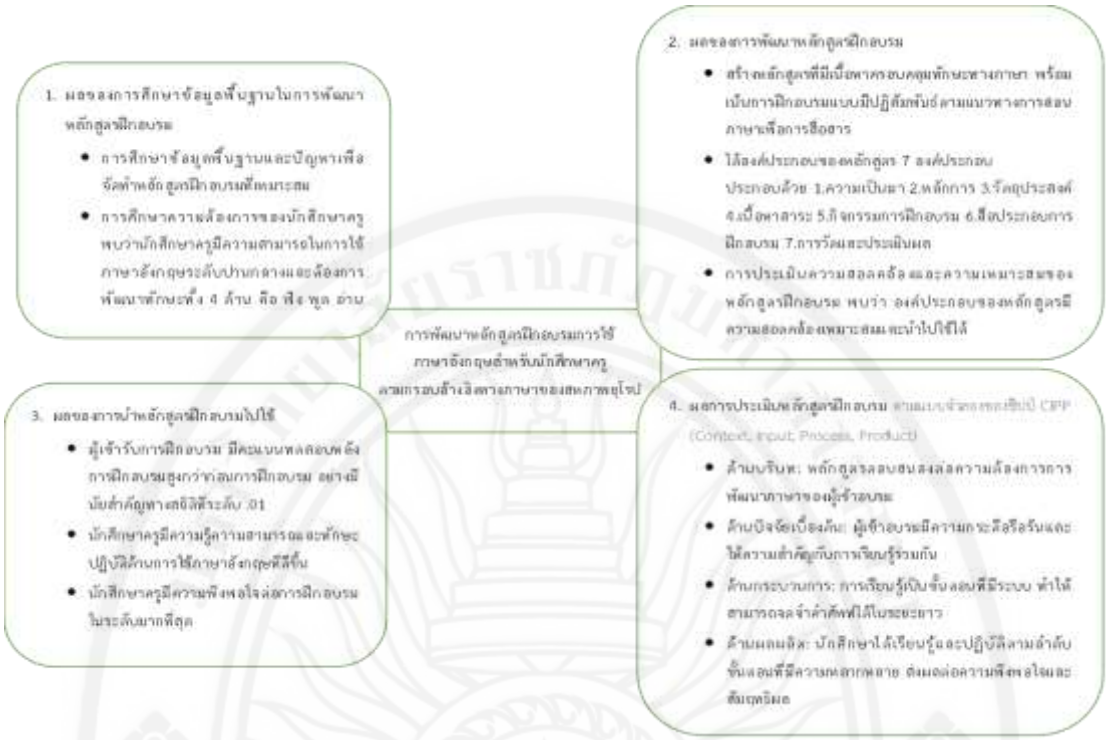
5.2.4.1 ด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาการใช้ภาษา ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการฝึกอบรมของนักศึกษาครูมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

5.2.4.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงว่า นักศึกษาครู มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรม และให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติกับผู้เข้าร่วมอบรมด้วยกัน เพื่อให้ตนเองได้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

5.2.4.3 ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่าการที่นักศึกษาครู สาชาวิชาภาษาอังกฤษที่มีโอกาสได้เข้าร่วมเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน และมีระบบ เช่นการแสดงบทบาทสมมติในกิจกรรมการสอนทั้งได้ฝึกพูดโต้ตอบในสถานการณ์จริง จึงทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบหลังจากที่เขาได้ฝึกฟังจากสื่ออิเลคทอนิก และการอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อมูลในกิจกรรมการเขียน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้คำศัพท์ และได้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการเขียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ในระยะยาว

5.2.4.4 ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาครูได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของการฝึกอบรมได้นำวิธีการฝึกอบรมที่หลากหลาย จึงทำให้เร้าความสนใจและไม่น่าเบื่อ ส่งผลต่อสัมฤทธิผลและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จากการอภิปรายผลวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปผลงานวิจัยเป็นแผนผังความคิด ดังรูป 5.1 ดังนี้

ภาพที่ 5.1 แผนผังผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป มีข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้ที่จะนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปใช้ ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้ ทั้งด้านเนื้อหา สาระ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและการประเมินผลรวมทั้งการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อการฝึกอบรม ทำความเข้าใจเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เพื่อจะได้นำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป สำหรับครูผู้สอนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

5.3.2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการสอนภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปสำหรับสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ดอนกวนเจ้า และ อภิราดี จันทร์แสง. (2565). การพัฒนาทักษะการพูดและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอยูทูบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 477-494.

กรรณิกา โสมชัย. (2553). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกเศษส่วน โดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหากับวิธีสอนแบบปกติ* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

กรองแก้ว กรรณสูตร. (2546). *การวัดประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แนวปฏิบัติสำหรับครูผู้สอน*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กาญจนา จันทะดวง. (2542). *พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษ*. สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.

กิตติ พชัรวชิญ์. (2544). การฝึกอบรมการศึกษานอกระบบ ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา หลักสูตร การเรียนรู้ และเทคนิคการฝึกอบรม* เล่มที่ 2 หน่วยที่10. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ขนิษฐา จิตอรุณ. (2540). *เทคนิคการฝึกอบรมและประชุม*. กรุงเทพฯ: มณฑลการพิมพ์.

ขนิษฐา นาคน้อย. (2550). *การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานที่มีต่อความสามารถใน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์กำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ขันแก้ว มาพรม. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยบูรณาการอาเซียนศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ฆนัท ธาตุทอง. (2551). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

จินตนา สุจจานันท์. (2556). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จิรประภา อัครบวร. (2549). *สร้างคนสร้างผลงาน.* กรุงเทพฯ: ก. พลพิมพ์.

ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร.* มหาสารคาม: ทีคิวพี.

ชูชัย สมิทธิไกร. (2552). *การสรรหาคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วี. พรินท์.

ฐีระ ประวาลพฤกษ์. (2538). *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม.* กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

ณดา บิลดาวูด. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรปของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ,* 17(1), 48-56.

ณรงค์กร มโนจันทร์เพ็ญ. (2564, 19 พฤศจิกายน). ประเทศที่มีทักษะความสามารถภาษาอังกฤษสูงมาก-ต่ำมาก 2021 ไทยอยู่โซนรั้งท้าย. https://thestandard.co/countries-with-proficiency-in-english-rank/

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2551). *การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก Competency กันเถอะ.* กรุงเทพฯ: เอชอาร์เซ็นเตอร์.

ดลวรรณ พวงวิภาต. (2562). องค์ประกอบสมรรถนะครูภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ติรยา นามวงษ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SCTAC MODEL เพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิบัติและความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 5(2), 350-366.*

ทวีป อภิสิทธิ์. (2551). *เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และคณะ. (2555). มาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน *โครงการวิจัยตามความร่วมมือระหว่างคุรุสภาและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 65-71.

ทิศนา แขมมณี. (2551). *รูปแบบการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย พรหมปก. (2540). *ศาสตรและศิลปแหงการอ่าน.* กรุงเทพฯ: โลกาภิวัตนการพิมพ.

ธงชัย สันติวงษ์. (2539). *การบริหารงานบุคคล.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ธนนท์รัฐ นาคทั่ง, ธีระวรรธน์ บุญไชยโรจน์ และ ภาณุพงศ์ ศีลสังวรณ์. (2566). ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่เน้นกระบวนการ : หลักการ ปัญหาและการแก้ไข. *e-Journal of Education Studies, Burapha University, 5*(2), 1-15. https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/266992

ธนดล ดำคำ. (2562). *การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนกลวิธีการอ่าน.* มหาสารคาม: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธนนท์รัฐ นาคทั่ง, ธีระวรรธน์ บุญไชยโรจน์ และ ภาณุพงศ์ ศีลสังวร. (2566). ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่เน้นกระบวนการ : หลักการ ปัญหาและการแก้ไข. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 5(2), 1-15. https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/266992

ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนชัชการพิมพ์.

ธำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพคุรุสภา.

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2549). *Competency ภาคปฏิบัติ เขาทำกันอย่างไร?.* กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

นภาภรณ์ ไชยรัง. (2555). *การใช้กลวิธีความเข้าใจเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

น้อย ศิริโชติ. (2524). *เทคนิคการฝึกอบรม.* กรุงเทพฯ: พีระพัฒนา.

นิรชา ทองธรรมชาติ และคณะ. (2544). *กลยุทธ์การฝึกอบรมและวิทยากรในยุคโลกาภิวัฒน์.* กรุงเทพฯ: ลินคอร์นโปรโมชั่น.

บุญเกิด กลมทุกสิ่ง, สมุทร ชำนาญ และ สมศักดิ์ ลิลา. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 8(2), 58-68.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุษยมาศ แสงเงิน. (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่สอนไม่ตรงวุฒิการศึกษา ในจังหวัดศรีสะเกษ: การวิเคราะห์พหุระดับ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุษรินทร์ เชี่ยววานิช. (2549). *การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการสอนวิชาภาษาอังกฤษของ ครูชาวต่างชาติในโรงเรียนสองภาษา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสาท เนืองเฉลิม. (2554). *หลักสูตรการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: สำนักพิมพ์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล และสุภาพ ฉัตราภรณ์. (2543). *การออกแบบการวิจัย.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พศิน แตงจวง. (2554). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ดวงกมลพับลิชชิ่ง.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

พิสณุ ฟองศรี. (2553). *เทคนิควิธีประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.

ภาสกร เรืองรอง และ กิ่งกมล ศินิประเสริฐ. (2563). การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดเกมมิฟิเคชันกับรูปแบบการเรียนออนไลน์. *วารสารกลุ่มมนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์,* 3(2), 65-78. https://ejournals.swu.ac.th/index.php/cemt/article/view/12933

มาเรียม นิลพันธุ์. (2543). *หลักสูตรและการสอน.* นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัชดาภรณ์ พิมพ์พิสิฐถาวร. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษด้วยแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร

รัตติกาล ชำนาญยา. (2552). *การใช้วีดิทัศน์รายการคริส ดีลิเวอรี่ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ของนักเรียนระดับก้าวหน้า* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รุจิร์ ภู่สาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

เรืองเดช สีหาอินทร์. (2547). *การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครู ภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ลักษณ์พร เข้มขัน และ จิติมา วรรณศรี. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูภาษาอังกฤษในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 23*(4), 298-309.

วชิราพร อัจฉริยโกศล. (2536). การประเมินผลสื่อการเรียนการสอน. *วารสารครุศาสตร์,* 21(3), 13-31.

วนิดา ภูวนารถนุรักษ์. (2551). สมรรถนะของครูไทย. *วารสารรามคำแหง*, 26(1), 17-18.

วัญญา วิศาลาภรณ์. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา หลักการและแนวทางการปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: คอมเพ็คพริ้นท์.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

วารินทร์ หอมเฮ้า. (2557). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโรงเรียนบ้านดงยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2552). การวิจัยและพัฒนา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2),* 1-12. https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/snru_journal/article/view/10186/9199

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษ ที่ 21.* กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วิจิตร อาวะกุล. (2540). *การฝึกอบรม.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชชุดา ขำประถม และชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน. (2565). การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติด้วยการจัดการเรียนรู้ในการฟัง และอ่านสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี,* 12(3), 104-116.

วิชัย ดิสสระ. (2535). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน.* กรุงเทพฯ: สุรียาสาส์นการพิมพ์.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น.* กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟ เพรส.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง.* กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปริ้นท์.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วีณารัตน์ ราศิริ. (2552). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ และความพึงพอใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 พัฒนาการเรียนการสอน.* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิไลพร ธนสุวรรณ. (2530). *เกมประกอบการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา.* เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิสาข์ จัติวัตร์. (2543). *การสอนอ่านภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิสิทธิ์ จรูญธวัชชัย. (2564). มุมมองของนักศึกษาต่อการสอนแบบเน้นกระบวนการและอรรถฐานในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ. *วารสารพิกุล*, 19(2), 273-287.

ศักรินทร์ ชนประชา. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบสำหรับครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิตา เยี่ยมขันติถาวร. (2555). *หน่วยที่ 1 หลักภาษาอังกฤษ ชุดวิชา 22762 สารัตถะและวิทยวิธีทางภาษาอังกฤษ.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศุภิกา นิรัติศัย. (2563). *ภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ.* กรุงเทพฯ: สหมิตรพัฒนาการพิมพ์ (1992).

สงัด อุทรานันท์. (2547). *ทฤษฎีหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสหาย.

สงัด อุทรานันท์. (2527). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: วงเดือนการพิมพ์.

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษที่เป็นสากลระดับชั้นมัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การทหารผ่านศึกษา.

สมคิด บางโม. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.

สมทรง สุภาพ. (2565). รูปแบบการประเมินหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ซึ่งพัฒนาจากรูปแบบการประเมิน CIPP Model. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 33*(1), 1-14. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/issue/view/17228

สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา.* กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมุทร เซ็นเชาวนิช. (2545). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเขาใจ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สริตา บัวเขียว. (2561). *ความสามารถในการเขียนประโยคภาษาอังกฤษพื้นฐานโดยใช้แบบฝึกทักษะไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเรื่อง Sentence Building สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษจังหวัดเพชรบุรี.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2557, 6 พฤษภาคม). *ความรู้เรื่องสมรรถนะ* http://www.ocsc.go.th/ocsc/th./uploads/File/SM_book01.pdf

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานส่งเสริมเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนคุณภาพเยาวชน. (ม.ป.ป.). *พัฒนาพ่อพิมพ์ แม่พิมพ์ ในศตวรรษที่ 21 ฟันเฟืองสู่การอภิวัฒน์การศึกษาไทย*. http://seminar.qlf.or.th/Topic/30

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *แนวทางการจัดการเรียนรู้หนังสืออ่านนอกเวลา สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *การเสริมสร้างทักษะชีวิต ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด. และทิศทางในการดำเนินงาน.* กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สิตรา ศรีเหลา. (2560). *การพัฒนาความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง* [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์]. https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Thanaporn.Nut.pdf

สิทธิพล อาจอินทร์. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร.* ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สิรธัมม์ อุดมธรรมานุภาพ. (2564). การพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเบื้องต้นสู่ความสำเร็จในการสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศ TOEIC ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*, 3(2), 65-78. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ECEM/article/view/254820

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2547). Competency: เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. *Productivity*, 9(53), 44-48.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาวดี ยอดไสว. (2565). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบ B-SLIM model ร่วมกับเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี]. https://book.pbru.ac.th/multim/thesis/92090/92090.pdf

สุมาลี จันทร์ชลอ. (2542). *การวัดและประเมินผล.* กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

สุมิตร คุณานุกร. (2520). *หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: สารมวลชน.

สุมิตร คุณานุกร. (2532). *หลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรกานต์ จังหาร. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์พี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ)

สุรพล จันทรปัตย์. (2530). *หลักการและวิธีการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ: เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนาชนบท* (เล่มที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์. มหาวิทยาลัย.

อรรชนิดา หวานคง. (2559). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21. *Journal of Yanasangvorn Research Institute,* 7(2), 303-314. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yri/article/view/184935/130126

อาภัสรา สังขวาส. (2564). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. (2555). *การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

อำพร ศรีวรสาร. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในยุคประชาคมอาเซียนสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Adams, M.J. and Collins, A.M. (1979). A schema-theoretic view of reading in Fredolle, R.O. (ed.) *Discourse Processing.' Multidisciplinary Perspectives.* Norwood NJ.: Ablex.

Anderson, S. R. (1985). *Phonology in the twentieth century: theories of rules and theories of representations*. Chicago: The University of Chicago Press.

Anderson, R. C. et al. (1977). Frameworks for Comprehending Discourse. *American Educational Research Journal*, 14(4), 367-381.

Armstrong, A. (2003). Corporate governance: Can governance standard change corporate behavior?. *Australian Journal of Professional and Applied Ethics*, 5(2), 1-10.

Australian Council of Tesol Association (ACTA). (2014, month day). *Teacher Standards for ESL.* http://www.teso.org.au/ted/docs/brochurel.doc

Barnard, C. I. (1972). *The Functions of the Executives.* Boston: Harvard University Press.

Beachamp, G. A. (1981). *Curriculum theory* (4th ed.). lllinois: F.E. Peacock Publishers.

Bérešová, J. (2011). The impact of CEFR on Teaching and Testing in Central and Eastern European Context. *Synergies Europe, 6*, 177-190.

Bond, G. L. & Tinker, M. A. (1997). *Reading difficulties; Their diagnosis and correction.* New York: Appleton-Ventury Crafts.

Boyatzis, R. E. (1982). *The Competent Manager.* New York: Wiley & Son.

Bransford, J. D. & Johnson, M. K. (1972). Contextual prerequisites for understanding: Some investigations of comprehension and recall. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 11, 717-726.

Brown, H. D. (2001). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy* (2nd ed.). White Plains, NY: Longman.

Brown, H. D. & Abeywickrama, P. (2010). *Language Assessment* Principles and *Classroom Practice* (2nd ed.). White Plains, NY: Pearson Education.

Carrell, P. L., & Eisterhold, J. C. (1987). Schema Theory an ESL Reading Pedagogy. In M. H. Long, and J. C. Richards (Eds.), *Methodology in TESOL: A Book of Readings* (pp. 218-230). New York: Newbury House Publishers.

Carrell, P.L. and Eisterhold, J. C. (1983). Schema Theory and ESL Reading Pedagogy. *TESOL Quarterly*, 17, 553-573.

Cascio, W. F. (1986). *Management human resources: Productivity, quality of work life, profits.* New York: McGraw-Hill.

Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment.* Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.

Devine, T. (1986). *Teaching reading comprehension*. Massachusettes: Allyn and Bacon.

EF EPI. (2020). *EF First English Proficiency Index: A Ranking of 100 Countries and Regions by English Skills.* Switzerland: EF Education first ltd.

Gilmer, D. et al. (1971). *Industrial psychology.* New York: Macmillan.

Goldman, P. R. (1996). Reading Comprehension: Cognitive Processes and Social Context. *Journal of Educational Psychology,* 88(3), 507-522.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of education.* New York: McGraw-Hill.

Goodman, K. S. (1971). Psycholinguistic universals in the reading process. In P. Pimsleur and T. Quinn (Eds.), *The psychology of second language learning* (pp. 135-142). Cambridge: Cambridge University Press.

Grabe, W. (1988). *Interactive Approach to Second Language Reading.* Cambridge: Cambridge University Press.

Harmer, J. (2003). *The Practice of English Language Teaching* (3rd ed.). Longman: Printed in Malaysia.

Hedge, T. (1993). Key Concepts in ELT: Fluency and Project. *ELT Journal,* 3, 275-277.

Herzberg, F. et al. (1959). *The Motivation to work.* New York: John Wiley and Sons.

Hughes, A. (2003). *Testing for language Teachers* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Jeremy, H. (2001). *The Practice of English Language Teaching.* [Essex, England]: Longman.

Johnson, K. and Morrow, K. (1981). *Communication in the classroom.* England: Longman Group Ltd.

Krashen, S. D., and Terrell, T. D. (1983). *The natural approach: Language acquisition in the classroom.* New York: Pergamon Press.

Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and principles in language teaching.* Oxford: Oxford University Press.

Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and principles in language teaching.* New York, N.Y., USA: Oxford University Press.

Littlewood, W. T. (1994). *Foreign and Second Language Learning: Language-acquisition Research and Its Implications for the Classroom.* Cambridge, England: Cambridge University Press.

McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for "intelligence." *American Psychologist*, 28(1), 1–14.

Miranda, J. A. M. & Wahyudin, A. Y. (2023). Pre-service teachers' strategies in improving English proficiency. *Journal of English Language Teaching and Learning (JELTL)*, 4(1), 40-47.

Miller, W. (1990). *Reading comprehension activities kit.* The United State in America: The Center for Applied Research in Education.

Missouri Stands for Teacher Education Program. (2004). "Beginning teacher discipline Specific competencies. *English for speaker of other language education,* 89-100.

MOHAMAD URI, N. F. (2023, March). The Challenges of CEFR adoption: Teachers' understanding and classroom practice. *International Journal of Modern Languages and Applied Linguistics*, 7(1), 49–62. https://doi.org/10.24191/ijmal.v7i1.21568

Moese, N. C. (1958). *Satisfaction in the White Collar Job.* Michigan: University of Michigan Press.

Morrisett. I. and Stevens, W. W. (1967). *Steps in curriculum analysis outline*. Boulder: University of Colorado, Social Science Education Consortium.

National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). (2018). Announcement of the results of the National Basic Educational Test (O-NET). *NIETS News,* 69. https://www.niets.or.th/uploads/content_pdf/pdf_1526956397.pdf

Nunan, D. (2005). Important tasks of English education: Asia-wide and beyond. *Asian EFL Journal*, 7(3).

Odiorne, G. S. (1990). The trend toward the quarterly performance review. *Business Horizons*, 38–41.

Oliva, P.F. (1992). *Developing the Curriculum* (3rd ed). New York: Harper Collins.

Pandey, P., Kundu, P. & Mukherjee, S. (2023). Enhancing the writing skills of pre-service teachers: Foundations for an intervention programmer. *International Journal of Research Publication and Reviews*, 4(10), 2042-2048.

Panich, V. (2012). *Learning strategies for leaners in 21st Century.* Bangkok: Tathata. (in Thai).

Partnership for 21st Century Skills. (2007). *Beyond the Three Rs: Voter Attitudes Toward 21st Century Skills.* Tucson, AZ: Partnership for 21st Century Skills. http://www.p21.org/storage/documents/21st_century_skills_education_and_competitiveness_guide.pdf.

Patty, G. (1985). *Language Workbook and Practice Materials, Development Language Skills. In the Elementary School.* New York: Allyn and Bacon, Inc.

Peacock, M. (2002). The good teacher of English & a foreign language. *Perspectives: Working Papers in English and Communication,* 14(1), 65-75.

Prachachatturakit Online. (2017, June 8-11). *EF English Proficiency Index (EF EPI).* https://www.prachachat.net/education/news-84621

Qasserras, L. (2023). Systematic Review of Communicative Language Teaching (CLT) in Language Education: A Balanced Perspective. *European Journal of Education and Pedagogy*, *4*(6), 17–23. https://doi.org/10.24018/ejedu.2023.4.6.763

Raimes, A. (1987). *Techniques in Teaching Writing.* Oxford: Oxford University Press.

Richards, J. C. (1998). *Beyond Training.* Cambridge: Cambridge University Press.

Rogers, E. (1983). *Diffusion of Innovations* (3rd ed.). New York: Free Press.

Rude, R. T. & Oehlkers, W. J. (1984). *Helping Students With Reading Problems.* Hardcover, USA: Prentice Hall College Div.

Rumelhart, D. E. (1981). *Schema: The building block of cognition, comprehension and reading research reviews.* New York: International Reading Association.

Savignon, S. (1998). *Communicative competence: Theory and classroom practice* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.

Saylor, J. G., Alexander, W. M. and Lewis, A. J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning.* New York: Holt, Rinehart and Winston.

Scriven, M. (1967). The Methodology of Evaluation. In R. W. Tyler, R. M. Gagne, and M. Scriven (Eds.), *Perspectives of Curriculum Evaluation Chicago* (pp. 39-83). Rand McNally.

Shak, M. S. Y., Albakri, I. S. M. A., Tahir, M. H. M. & Adam, M. H. M. (2021). The Use of Imported CEFR-aligned English Language Textbooks in Malaysian Schools: Issues and Concerns. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences,* 11(9), 954–963.

Smith, M. K. (2005). 'Parker J. Palmer: community, knowing and spirituality in education', *the encyclopedia of informal education.* http://infed.org/mobi/parker-j-palmer-community-knowing-and-spirituality-in-education/.

Spencer, L.M. and Spence**r**, S.M. (1993). *Competency at Work: Model for Superior Performance.* New York: Wily and Sons.

Stufflebeam, D. L. (1967). The use and abuse of evaluation in Title III. *Theory Into Practice*, 6, 126-133.

Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice.* New York: Harcourt, Brace and World.

Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction.* Chicago: The university of Chicago press.

Waluyo, B., Zahabi, A. and Ruangsung, L. (2024). Language Assessment at a Thai University: A CEFR-Based Test of English Proficiency Development. *REFLections,* 31(1), 25–47. https://doi.org/10.61508/refl.v31i1.270418

Weber, M. (1984). *Max Weber: Ein Lebensbild.* Tübingen: Mohr.

Widdowson, H. G. (1983). *Learning Purpose and Language Use.* Oxford: Oxford University Press.

Widdowson, H. G. (1979). *Explorations in applied linguistics.* Oxford: Oxford University Press.

Wilkins, D. A. (1976). *National Syllabuses.* London: Oxford University Press.

Witchuda Phoolaikao and Apisak Sukying. (2021). Insights into CEFR and Its Implementation through the Lens of Preservice English Teachers in Thailand. *English Language Teaching,* 14 (6), 25-35.

Worthen, B. R. & Sauder, J. R. (1987). *Educational Evaluation.* New York: Longman.

Yu, L. et al. (2022). Rad1 and Rad10 Tied to Photolyase Regulators Protect Insecticidal Fungal Cells from Solar UV Damage by Photoreactivation. *J Fungi (Basel),* 8(11)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญบุคคลภายใน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
2. อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและหลักสูตรและการสอน
3. อาจารย์ ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญบุคคลภายนอก

4. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลี้ยง ทุมทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
   คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
   คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนธยา น้อยวังคลัง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
   คณะครุศาสตร์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนชาติ หล่อนกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
   คณะมนุษยศาตร์และสังคมศาสตร์
   มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ภาคผนวก ข

ตารางวิเคราะห์หัวข้อเรื่องและตารางวิเคราะห์เชิงพฤติกรรม

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (objective Analysis)

หัวข้อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการฟัง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านทฤษฎี	ระดับความรู้			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านปฏิบัติ	ระดับทักษะ			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านจิตวิสัย	ระดับจิตพิสัย		
	R	A	T		I	C	A		R	R	I
1. จับใจความสำคัญของบทสนทนา บทพูดเรื่องเล่าในชีวิตประจำวันและตอบคำถามหรือสรุปใจความสำคัญของบทสนทนาในเรื่องที่คุ้นเคยได้	✓	✓		1. ฟังบทสนทนา บทพูดเรื่องเล่าในชีวิตประจำวันและตอบคำถามหรือสรุปใจความสำคัญของบทสนทนาในเรื่องที่คุ้นเคยได้	✓			1. แสดงท่าประกอบบทสนทนาบทพูดเรื่องเล่าในชีวิตประจำวัน		✓	

หมายเหตุ

ระดับความรู้
R = การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
A = การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
T = การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)

ระดับทักษะ
I = ขั้นเลียนแบบ (Imitation)
C = ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)
A = ขั้นชำนาญ (Automatism)

ระดับจิตพิสัย
R = การยอมรับ (Reception)
R = การตอบสนอง (Response)
I = ลักษณะนิสัย (internalization)

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (objective Analysis)

หัวข้อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการพูด

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านทฤษฎี	ระดับความรู้			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านปฏิบัติ	ระดับทักษะ			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านจิตวิสัย	ระดับจิตพิสัย		
	R	A	T		I	C	A		R	R	I
1. เล่าเรื่องราวของตัวเอง และประสบการณ์การต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจและชัดเจน และสามารถอธิบายความใฝ่ฝัน ความหวัง และเป้าหมายของตัวเองในรูปแบบง่าย ๆ และเติมคำบรรยายสั้น ๆ	✓	✓		1. พูด บอกข้อมูลของตัวเอง และประสบการณ์การต่างๆได้อย่างมั่นใจและชัดเจน และยังสามารถอธิบายความใฝ่ฝัน ความหวัง และเป้าหมายของตัวเองในรูปแบบง่าย ๆ และเติมคำบรรยายสั้น ๆ	✓			1. แสดงท่าประกอบบทสนทนาบทพูดเรื่องเล่าในชีวิตประจำวัน		✓	

หมายเหตุ

ระดับความรู้
R = การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
A = การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
T = การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)

ระดับทักษะ
I = ขั้นเลียนแบบ (Imitation)
C = ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)
A = ขั้นชำนาญ (Automatism)

ระดับจิตพิสัย
R = การยอมรับ (Reception)
R = การตอบสนอง (Response)
I = ลักษณะนิสัย (internalization)

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (objective Analysis)

หัวข้อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านทฤษฎี	ระดับความรู้			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านปฏิบัติ	ระดับทักษะ			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านจิตวิสัย	ระดับจิตพิสัย		
	R	A	T		I	C	A		R	R	I
1. เข้าใจและพูดโต้ตอบบทสนทนาภาษาอังกฤษได้อีกทั้งยังเข้าร่วมบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องเตรียมตัวได้	✓	✓		1. พูดประเด็นหลัก ๆ และสามารถจัดการกับเหตุกาณ์โดยส่วนใหญ่ที่เกิดขณะการเดินทางในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษได้อีกทั้งยังเข้าร่วมบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องเตรียมตัวได้	✓			1. แสดงท่าประกอบบทสนทนาบทพูดเรื่องเล่าในชีวิตประจำวัน		✓	

หมายเหตุ

ระดับความรู้
R = การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
A = การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
T = การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)

ระดับทักษะ
I = ขั้นเลียนแบบ (Imitation)
C = ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)
A = ขั้นชำนาญ (Automatism)

ระดับจิตพิสัย
R = การยอมรับ (Reception)
R = การตอบสนอง (Response)
I = ลักษณะนิสัย (internalization)

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (objective Analysis)

หัวข้อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการอ่าน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านทฤษฎี	ระดับความรู้			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านปฏิบัติ	ระดับทักษะ			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านจิตวิสัย	ระดับจิตพิสัย		
	R	A	T		I	C	A		R	R	I
1. เข้าใจบทความที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน และการทำงานได้ และเข้าใจคำบรรยายเหตุการณ์ ความรู้สึก และความปราถนาทั้งในรูปแบบของจดหมายและข้อความ	✓	✓		1. จับใจความสำคัญบทความที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน และการทำงานได้และเข้าใจคำบรรยายเหตุการณ์ ความรู้สึก และความปราถนาทั้งในรูปแบบของจดหมายและข้อความและสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญได้	✓						

หมายเหตุ

ระดับความรู้
R = การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
A = การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
T = การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)

ระดับทักษะ
I = ขั้นเลียนแบบ (Imitation)
C = ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)
A = ขั้นชำนาญ (Automatism)

ระดับจิตพิสัย
R = การยอมรับ (Reception)
R = การตอบสนอง (Response)
I = ลักษณะนิสัย (internalization)

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (objective Analysis)

หัวข้อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการเขียน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ระดับความรู้			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ระดับทักษะ			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ระดับจิตพิสัย		
ด้านทฤษฎี	R	A	T	ด้านปฏิบัติ	I	C	A	ด้านจิตวิสัย	R	R	I
1. เขียนบทความง่ายๆเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถเขียนอีเมลที่สามารถอธิบายข้อมูลของตัวเอง และประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักศึกษาได้	✓	✓		1. เขียนบรรยายเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อธิบายข้อมูลของตัวเอง และประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ รวมทั้งสามารถเขียนอีเมล์แบบไม่เป็นทางการได้	✓						

หมายเหตุ

ระดับความรู้
R = การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
A = การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
T = การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)

ระดับทักษะ
I = ขั้นเลียนแบบ (Imitation)
C = ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)
A = ขั้นชำนาญ (Automatism)

ระดับจิตพิสัย
R = การยอมรับ (Reception)
R = การตอบสนอง (Response)
I = ลักษณะนิสัย (internalization)

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (objective Analysis)

หัวข้อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านทฤษฎี	ระดับความรู้			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านปฏิบัติ	ระดับทักษะ			วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านจิตวิสัย	ระดับจิตพิสัย		
	R	A	T		I	C	A		R	R	I
1. พูด เขียน และจับใจความสำคัญในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ และสามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความคิดฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตผลสั้น ๆ	✓	✓		1. พูด เขียน และจับใจความสำคัญในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ รวมถึงบรรยายประสบการณ์ และเขียนสรุปใจความสำคัญได้	✓						

หมายเหตุ

ระดับความรู้
R = การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
A = การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
T = การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)

ระดับทักษะ
I = ขั้นเลียนแบบ (Imitation)
C = ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)
A = ขั้นชำนาญ (Automatism)

ระดับจิตพิสัย
R = การยอมรับ (Reception)
R = การตอบสนอง (Response)
I = ลักษณะนิสัย (internalization)

ภาคผนวก ค

แผนการฝึกอบรม

วันที่ 1: Unit 1 การพัฒนาทักษะการฟัง (Listening Practice)

Part 1: Practice Listening English Exercises for B1–Small Talk (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจับใจความสำคัญของบทสนทนาในเรื่องที่คุ้นเคยได้ และยังเข้าใจประเด็นหลัก ๆ ของรายการวิทยุ และทีวี ข่าว และเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	120	150	180
วัตถุประสงค์		←			1-2					→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
	การฝึกอบรม Unit 1: Listening Practice Part 1: Practice Listening English Exercises for B1–Small Talk									
	บรรยาย									
	ลงปฏิบัติ									
	สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร									
	ใบงาน									
	PowerPoint/Audio and Video Media									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 1: Unit 1 การพัฒนาทักษะการฟัง (Listening Practice)

Part 2: Practice Listening English Exercises for B1–Getting around (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจับใจความสำคัญของบทสนทนาในเรื่องที่คุ้นเคยได้ และยังเข้าใจประเด็นหลัก ๆ ของรายการวิทยุ และทีวี ข่าว และเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	120	150	180
วัตถุประสงค์		←			1-2					→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
	การฝึกอบรม Unit 1: Listening Practice Part 2: Practice Listening English Exercises for B1 – Getting around									
	บรรยาย									
	ลงปฏิบัติ									
	สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร									
	ใบงาน									
	PowerPoint /Audio and Video Media									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 2: Unit 2 พัฒนาทักษะการพูด (Creative Speaking)

Part 1: Personal Introduction and Description (2 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายข้อมูลของตัวเอง และประสบการณ์การต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ ถูกต้อง และชัดเจน
2. เพื่อกระตุ้นความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 120 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	90	120
วัตถุประสงค์		←			1-2				→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม								
	การฝึกอบรม Unit 2: Creative Speaking Part 1: Personal Introduction and Description (2 hours)								
	บรรยาย								
	ลงปฏิบัติ								
	สรุปวิเคราะห์								
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร								
	ใบงาน								
	PowerPoint /Audio and Video Media								

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 2 : Unit 2 พัฒนาทักษะการพูด (Creative Speaking)

Part 2: Utilizing Verb Tenses (2 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจดจำโครงสร้างไวยกรณ์และบทสนทนาที่นำเสนอนำไปปฏิบัติได้
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายความใฝ่ฝัน ความหวัง และเป้าหมายของตัวเองในรูปแบบง่าย ๆ และเติมคำบรรยายสั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 120 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	90	120
วัตถุประสงค์		←	—	—	1-3	—	—	—	→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม								
	การฝึกอบรม Unit 2: Creative Speaking Part 2: Utilizing Verb Tenses (2 hours)								
	บรรยาย								
	ลงปฏิบัติ								
	สรุปวิเคราะห์								
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร								
	ใบงาน								
	PowerPoint/Audio and Video Media								

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 2 : Unit 2 พัฒนาทักษะการพูด (Creative Speaking)

Part 3: Mastering Storytelling (2 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามาถพูดอธิบาย เล่าเรื่องจากประสบการณ์ต่าง ๆ หรือหัวข้อที่กำหนดได้อย่างมั่นใจ ชัดเจน และถูกต้องตามโครงสร้างไวยกรณ์
2. เพื่อกระตุ้นความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 120 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	90	120
วัตถุประสงค์		←	—	—	1 - 2	—	—	—	→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม								
	การฝึกอบรม Unit 2: Creative Speaking Part 3: Mastering Storytelling (2 hours)								
	บรรยาย								
	ลงปฏิบัติ								
	สรุปวิเคราะห์								
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร								
	ใบงาน								
	PowerPoint /Audio and Video Media								

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 3 : Unit 3 การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด (Listening and Speaking)

Part 1: Conversational Fluency (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าใจประเด็นหลัก ๆ สามารถจัดการกับเหตุการณ์โดยส่วนใหญ่ที่เกิดขณะการเดินทางในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษได้
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าร่วมบทสนาภาษาอังกฤษเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องเตรียมตัวได้
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

		เวลา (นาที)	10	20	30	40	50	60	120	150	180
		วัตถุประสงค์	←			1-3					→
		เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
		การฝึกอบรม Unit 3 การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด (Listening and Speaking) Part 1: Conversational Fluency (3 hrs.)									
		บรรยาย									
		ลงปฏิบัติ									
		สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม		ใบความรู้/เอกสาร									
		ใบงาน									
		PowerPoint /Audio and Video Media									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 3 : Unit 3 การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด (Listening and Speaking)

Part 2: Listening and Speaking Practice (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าใจประเด็นหลัก ๆ จากการฟังข่าว การสัมภาษณ์และพูดคุยตอบโต้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องเตรียมตัวได้
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสื่อสารโดยใช้โครงสร้างและคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนด และอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

		เวลา (นาที)	10	20	30	40	50	60	120	150	180
		วัตถุประสงค์	←			1-3					→
		เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
		การฝึกอบรม Unit 3 การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด (Listening and Speaking) Part 2: Listening and Speaking Practice (3 hrs.)									
		บรรยาย									
		ลงปฏิบัติ									
		สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม		ใบความรู้/เอกสาร									
		ใบงาน									
		PowerPoint /Audio and Video Media									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 4 : Unit 4 การพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading)

Part 1: Reading Comprehension (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าใจบทความทั้งที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน และการทำงานได้ และเข้าใจคำบรรยายเหตุการณ์ ความรู้สึก และความปรารถนา ทั้งในรูปแบบของจดหมายและข้อความ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามกลวิธีการอ่าน
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	120	150	180
วัตถุประสงค์		←			1-3					→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
	การฝึกอบรม : Unit 4 การพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading) Part 1: Reading Comprehension (3 hrs.)									
	บรรยาย									
	ลงปฏิบัติ									
	สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร									
	ใบงาน									
	PowerPoint									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 4 : Unit 4 การพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading)

Part 2: Let's Do Online-Reading Practices! (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าใจบทความทั้งที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน และการทำงานได้ และเข้าใจคำบรรยายเหตุการณ์ ความรู้สึก และความปรารถนา ทั้งในรูปแบบของจดหมายและข้อความ
2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถแปลความหมาย รวมถึงการเพิ่มคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

		เวลา (นาที)	10	20	30	40	50	60	120	150	180
		วัตถุประสงค์	←	—	—	1-3	—	—	—	—	→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม										
	การฝึกอบรม : Unit 4 การพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading) Part 2: Let's Do Online-Reading Practices! (3 hrs.)										
	บรรยาย										
	ลงปฏิบัติ										
	สรุปวิเคราะห์										
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร										
	ใบงาน										
	PowerPoint										

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 5 : Unit 5 การพัฒนาทักษะการเขียน (Writing)

Part 1: Fundamental Writing (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเขียนบทความง่าย ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจหลักการเขียนเบื้องต้นและเขียนได้ถูกต้องตามหลักโครงสร้างไวยกรณ์
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

		เวลา (นาที)	10	20	30	40	50	60	120	150	180
		วัตถุประสงค์	←			1-3					→
		เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
		การฝึกอบรม : Unit 5 การพัฒนาทักษะการเขียน (Writing) Part 1: Fundamental Writing (3 hrs.)									
		บรรยาย									
		ลงปฏิบัติ									
		สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม		ใบความรู้/เอกสาร									
		ใบงาน									
		PowerPoint									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 5 : Unit 5 การพัฒนาทักษะการเขียน (Writing)

Part 2: Writing Personal Letters and Emails (3 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเขียนอีเมลที่สามารถอธิบายข้อมูลของตัวเอง และประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองได้
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจรูปแบบ หลักการการเขียนจดหมายแนะนำตัว/อีเมล์ และเขียนตามโครงสร้างได้ถูกต้อง
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 180 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	120	150	180
วัตถุประสงค์		←			1-3					→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม									
	การฝึกอบรม : Unit 5 การพัฒนาทักษะการเขียน (Writing) Part 2: Writing Personal Letters and Emails (3 hrs.)									
	บรรยาย									
	ลงปฏิบัติ									
	สรุปวิเคราะห์									
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร									
	ใบงาน									
	PowerPoint									

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 6 : Unit 6 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน (Speaking and Writing)

Part 1: Advanced Conversations in Daily Life (2 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไป เป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถบรรยายประสบการณ์เหตุการณ์ ความคิดฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตผลสั้น ๆ ได้
4. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 120 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	90	120
วัตถุประสงค์		←			1-4				→
	เกริ่นนำ ชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม								
	Unit 6 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน (Speaking and Writing) Part 1: Advanced Conversations in Daily Life (2 hrs.)								
	บรรยาย								
	ลงปฏิบัติ								
	สรุปวิเคราะห์								
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร								
	ใบงาน								
	PowerPoint /Audio and Video Media								

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม

2. ใบงาน

วันที่ 6 : Unit 6 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน (Speaking and Writing)
Part 2: Storytelling and Narratives (2 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไป เป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถบรรยายประสบการณ์เหตุการณ์ ความคิดฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตผลสั้น ๆ ได้
4. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 120 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	90	120
วัตถุประสงค์		←	—	—	1–4	—	—	—	→
	เกริ่นนำ ชี้แจง รายละเอียดการฝึกอบรม								
	Unit 6 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน (Speaking and Writing) Part 2: Storytelling and Narratives (2 hrs.)								
	บรรยาย								
	ลงปฏิบัติ								
	สรุปวิเคราะห์								
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร								
	ใบงาน								
	PowerPoint /Audio and Video Media								

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม
2. ใบงาน

วันที่ 6 : Unit 6 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน (Speaking and Writing)
Part 3: Constructive Writing (2 hrs.)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเขียน และบรรยายข้อความทั่ว ๆ ไปเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถใช้ไวยากรณ์ที่ซับซ้อน เช่น การใช้คำสัมพันธ์ คำกริยาและคำนามในประโยค สร้างประโยคที่สมบูรณ์และมีความหมายจากคำที่กำหนดให้
3. เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมทัศนะคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เข้ารับการอบรม

เวลา 120 นาที

เวลา (นาที)		10	20	30	40	50	60	90	120
วัตถุประสงค์		◄	—	—	1-3	—	—	—	►
	เกริ่นนำ ชี้แจง รายละเอียด การฝึกอบรม								
	Unit 6 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน (Speaking and Writing) Part 3: Constructive Writing (2 hrs.)								
	บรรยาย								
	ลงปฏิบัติ								
	สรุปวิเคราะห์								
สื่อประกอบการอบรม	ใบความรู้/เอกสาร								
	ใบงาน								
	PowerPoint								

หมายเหตุ 1. แบบทดสอบความรู้การฝึกอบรม
2. ใบงาน

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินคุณภาพโครงร่างหลักสูตร
หลักสูตรการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษา ของสหภาพยุโรป

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับดังนี้

มีความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
มีความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
มีความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา					
1.1 สมเหตุสมผล					
1.2 สอดคล้องกับความต้องการ					
1.3 เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
2. หลักการของหลักสูตร					
2.1 ความเป็นไปได้					
2.2 การนำไปใช้จริง					
2.3 มีแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน					
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
3.1 มีความชัดเจน					
3.2 มีความครอบคลุม					
3.3 มีความเป็นไปได้					
4. เนื้อหาของหลักสูตร					
4.1 ครอบคลุมสาระที่ต้องการ					
4.2 กระชับได้สาระที่จำเป็น					
4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม					
5. กิจกรรมการฝึกอบรม					
5.1 เรียงลำดับขั้นตอน					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5.2 เสริมสร้างการบรรลุจุดประสงค์					
5.3 เหมาะสมกับระยะเวลา					
6. สื่อและวัสดุอุปกรณ์					
6.1 สนับสนุนให้บรรลุจุดประสงค์					
6.2 ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น					
6.3 เหมาะกับผู้เข้ารับการอบรม					
7. การวัดและการประเมินผล					
7.1 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ได้					
7.2 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน					
7.3 มีความเป็นไปได้และเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านปัญหาและความสำคัญของหลักสูตร

   .....

   .....

2. ด้านหลักการของหลักสูตร

   .....

   .....

3. ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

   .....

   .....

4. ด้านการวัดกิจกรรมฝึกอบรม

   .....

   .....

5. ด้านสื่อและอุปกรณ์

   .....

   .....

6. ด้านการวัดและประเมินผล

   .....

   .....

แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเข้ารับการอบรม
หลักสูตรการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษา
ของสหภาพยุโรป

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
มีความพึงพอใจมาก ให้ 4 คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง ให้ 3 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย ให้ 2 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร					
1.1 ความรู้ความเข้าใจที่นำเสนอในแต่ละหัวข้อการอบรม					
1.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมในแต่ละกิจกรรม					
1.3 เนื้อหาสาระของหลักสูตรเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม					
2. ด้านวิทยากร					
2.1 วิทยากรสอนตรงกับเนื้อหา					
2.2 วิทยากรกระตุ้นให้ผู้รับการอบรมร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
3. ด้านสื่อและสถานที่ในการฝึกอบรม					
3.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสม					
3.2 ระยะในการฝึกอบรมเหมาะสมเพียงพอกับการฝึกอบรม					
3.2 สถานที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม					
4. ด้านการวัดและประเมินผล					
4.1 แบบทดสอบที่ใช้ตรงตามเนื้อหาในการฝึกอบรม					
4.2 แบบทดสอดที่ใช้ครอบคลุมทุกกิจกรรมในการอบรม					

แบบทดสอบ ก่อนและหลังเรียน

Keys for Teacher

English Test: CEFR B1+

This English Test focuses on assessing English receptive skills at the CEFR B1+ level and includes four parts: Listening, Speaking, Reading, and Writing. For the paper-based version, the test comprises three parts totaling 60 items: Listening, Grammar, and Reading. The Speaking Test, which will be conducted separately, is an interactive face-to-face evaluation involving tasks like self-introductions, discussions, and expressing opinions. It is designed to assess fluency, pronunciation, grammar, and vocabulary in conversational English at the B1+ level.

Paper (Part)	Content	Marks (% of total)	Purpose
Part I: Listening	3 parts/20 questions	(25%)	You have to be able to follow and understand a range of spoken materials including announcements and discussions about everyday life.
Part II: Speaking	2 parts/2 questions	(25%)	Shows how good your spoken English is as you take part in conversation by asking/ answering questions and talking, for example, about your likes and dislikes. Your Speaking test will be face to face with one or two other candidates and two examiners. One of the examiners (who could be online, examining remotely) talks to you and the other examiner listens. Examiners may use their mobile phones for entering marks using an app.
Part III: Reading	4 parts/20 questions	(25%)	Shows you can read and understand the main points from passages,

Paper (Part)	Content	Marks (% of total)	Purpose
			conversations, e-mails, and announcements.
Part IV: Writing	2 parts/20 questions - Grammar Recognition (10 items) - Cloze test (10 items)	(25%)	Shows you can use vocabulary and structure correctly.

PART 1: LISTENING (20 items)

Instruction 1: Listen to each audio and select the best answer.

Audio 1:

1. Where did the student study abroad?

   a) France b) Australia c) USA

2. What was the student's main challenge during her study abroad?

   a) Finding a place to stay

   b) Adapting to the local food

   c) Understanding the local language

Audio 2:

3. Which sport is being discussed?

   a) Soccer b) Tennis c) Basketball

4. Who won the match?

   a) The home team b) The visiting team c) It was a draw

Audio 3:

5. What types of art will be featured in the exhibition?

   a) Paintings and music b) Sculptures and dance performances

   c) Paintings, sculptures, and photographs

6. What special event is scheduled at 1 P.M. during the exhibition?

   a) A music concert b) A workshop for aspiring artists

   c) A guided art tour

Instruction 2: After listening to each conversation, then select the best answer.

Conversation 1: In a History Museum

7. What is the Renaissance known for?

   a) Warfare and politics

   b) Art, literature, and scientific discoveries

   c) Modern architecture

8. Who is NOT mentioned as an example of the Renaissance period?

   a) Da Vinci b) Michelangelo c) Shakespeare

Conversation 2: At a Science Fair

9. What is the primary topic of their conversation?

a) Marine biology b) Renewable energy c) Space exploration

10. Why does the speaker support space exploration?

a) To seek extraterrestrial life

b) To understand Earth better

c) To improve satellite TV

Instruction 3: listen to each long conversation and then select the best answer.

Conversation 3: Chatting About a Series

11. How often does the woman watch the show?

a) always b) sometimes c) We don't know.

12. How has the woman's opinion of the show changed over time?

a) It's become more positive. b) It's become less positive.

c) It hasn't changed.

13. What does the man think of the story?

a) It's very well written. b) Too many characters died.

c) He can't remember much about it.

14. What is the one negative thing about the show for the man?

a) They spent too much money on the special effects.

b) The episodes were too short.

c) There weren't enough episodes.

15. Why does the man think the writers have fewer ideas for stories now?

a) Because they're saving their ideas to make a Hollywood film.

b) Because they aren't copying the books.

c) Because they're copying the books.

16. Why does the woman like Cersei?

a) The character does unpredictable things.

b) The character learns from her mistakes.

c) She's a very intelligent character.

Conversation 4: Phone Call

17. What is the purpose of Alex's call?

a) To schedule a placement test.

b) To enquire about a Spanish course.

c) To register for a language course.

18. When are the placement tests conducted at the Global Language Center?

a) Every Thursday and Friday.

b) On Mondays and Wednesdays.

c) From 9 am to 4 pm.

19. What is the duration of the intermediate Spanish course?

a) 10 weeks. b) 12 weeks. c) 14 weeks.

20. What is the registration deadline for the term?

a) Next Monday. b) Next Thursday. c) Next Friday.

Part2 II: Grammar (20 items)

Instruction 1: Choose the best answer for each item.

21. By the time I arrived at the station, the train _____.

a) leave b) leaves

c) had left d) has left

22. She is _____ to reach the top shelf.

a) too short b) too shortly

c) so short d) very short

23. I can’t find my keys. I think I _____ them at the office.

a) leave b) leaves

c) have left d) leaving

24. If it _____ rain tomorrow, we'll go to the beach.

a) will b) won’t

c) doesn’t d) isn't

25. Neither the teacher nor the students _____ ready.

a) was b) were

c) is d) be

26. I wish you _____ so loudly.

a) don't talk b) didn't talk

c) wouldn't talk d) hasn't talked

27. It's important that he _____ informed.

a) is b) be

c) was d) were

28. Had she known about the meeting, she _____.

a) comes b) came

c) would come d) would have come

29. She advised him _____ the job.

a) taking b) to take

c) take d) takes

30. He _____ to Paris three times this year.

a) went b) has been

c) goes d) had gone

Instruction 2: Read each passage carefully and choose the best answer to fill in each blank.

Passage 1:

Venice is a very **(31)** _____ city because it is built entirely on water. The streets are not like normal streets; they are canals. People use boats or walk to get around. The Grand Canal is the most **(32)** _____ canal, and the Rialto Bridge is famous in Venice.

Tourists love Venice because of its **(33)** _____ streets of water. When you ride in a gondola, you get a beautiful **(34)** _____ of the city. Venice is famous not just for its canals, but also for its history with many museums and **(35)** _____ buildings like Saint Mark's Basilica.

31. a) large b) small c) special d) busy

32. a) old b) important c) long d) famous

33. a) dirty b) narrow c) unusual d) crowded

34. a) look b) view c) picture d) scene

35. a) modern b) old c) tall d) beautiful

Passage 2:

The Amazon Rainforest is a vast and diverse area. It covers parts of several countries in South America and is known for its rich variety of plants and animals. Many species found here are **(36)** _____ and cannot be seen anywhere else in the world. The forest is also home to numerous indigenous tribes, who live in harmony with nature.

The Amazon plays a crucial role in regulating the Earth's climate. It is often referred to as the "lungs of the planet" because it produces a large amount of the world's **(37)** _____. Unfortunately, this important ecosystem is under threat. Deforestation, mainly for agriculture and logging, is causing significant harm.

Efforts to protect the Amazon are ongoing. Conservationists work hard to raise awareness and implement strategies to preserve this **(38)** _____ environment. It's vital for the global community to recognize the importance of the Amazon and contribute to its **(39)** _____.

Understanding the Amazon's importance is the first step towards its conservation. It's not just a rainforest; it's a crucial part of our planet's **(40)** _____ system, affecting weather patterns, biodiversity, and even the air we breathe.

36. a) rare b) common c) familiar d) similar
37. a) pollution b) oxygen c) carbon dioxide d) water vapor
38. a) fragile b) strong c) artificial d) empty
39. a) destruction b) pollution c) preservation d) expansion
40. a) political b) economic c) ecological d) cultural

Part III: Reading Comprehension (20 items)

Instruction 1: Read the passage below and answer the questions.

Passage 1

The Galápagos Islands are a group of volcanic islands located near the equator in the Pacific Ocean. These islands are famous for their unique wildlife. Many of the animals found on the Galápagos Islands cannot be found anywhere else in the world. These include the giant tortoises, blue-footed boobies, and marine iguanas. The diversity of life was noted by Charles Darwin during his visit in 1835, which played a significant role in the development of his theory of evolution.

One of the reasons the Galápagos Islands have such unique species is their isolation from the mainland. Over millions of years, animals arrived on the islands, likely by floating over the sea on rafts of vegetation or being blown there during storms. Once they arrived, they evolved separately from their relatives on the continent, leading to new species.

Today, the Galápagos Islands are a popular tourist destination. However, the increase in visitors has led to concerns about the impact on the environment and the wildlife. Strict regulations are now in place to protect the unique ecosystem of the islands.

41. The Galápagos Islands are known for:

a) Being near the North Pole b) Their unique wildlife

c) Being the birthplace of Charles Darwin d) Their tropical beaches

42. Which of the following animals is NOT mentioned in the passage as being unique to the Galápagos Islands?

a) Marine iguanas b) Giant pandas

c) Blue-footed boobies d) Giant tortoises

43. Charles Darwin's visit to the Galápagos Islands:

a) Had no influence on his scientific theories

b) Was for a vacation

c) Contributed to his theory of evolution

d) Led to the discovery of the giant tortoise

44. Why do the Galápagos Islands have unique species?

a) Because of their proximity to the mainland

b) Due to their isolation and evolution over time

c) They were introduced by humans

d) The climate of the islands changes rapidly

45. What is a recent concern regarding the Galápagos Islands?

a) The decrease in the number of visitors

b) The disappearance of the blue-footed boobies

c) The impact of tourism on the environment

d) The introduction of new species by tourists

Passage 2:

Lucia always loved the stars. When she was a child, she would often lie on her back in the garden, gazing up at the sky, dreaming of becoming an astronaut. Her passion for astronomy led her to join the local astronomy club, where she learned how to identify various constellations and even got the chance to peer through a telescope.

As Lucia grew older, she decided to pursue her dreams and study astronomy in college. She traveled to various parts of the world, observing the sky from different perspectives. Her travels introduced her to various cultures and the way they viewed the stars.

One of her most memorable experiences was in the deserts of Africa, where she saw the Milky Way so clearly, it looked like a streak of spilled milk across the sky. Lucia realized that the beauty of the universe was not just in the stars but in the stories and beliefs they inspired in people around the world.

46. What did Lucia often do as a child?

a) She would go to the astronomy club.

b) She would lie in the garden and look at the stars.

c) She would travel to different parts of the world.

d) She would write stories about the stars.

47. Where did Lucia learn to identify constellations?
    a) In the deserts of Africa. b) At her college.
    c) In the local astronomy club. d) From her travels around the world.
48. What did Lucia decide to study in college?
    a) The different cultures of the world. b) Astronomy.
    c) The art of storytelling. d) Geography.
49. Where did Lucia have a memorable experience viewing the Milky Way?
    a) In her garden. b) At the local astronomy club.
    c) In the deserts of Africa. d) During her college studies.
50. What did Lucia realize about the universe?
    a) That it was too vast to be explored.
    b) That it was limited to just stars and planets.
    c) That its beauty was in the stories and beliefs it inspired.
    d) That it looked the same from every part of the world.

Instruction 2: Read the email below and answer the questions.

To: James Peterson james.peterson@email.com
From: Susan Mitchell susan.mitchell@email.com
Subject: Team Meeting on Friday

Hi James,

Hope you're doing well. Just a quick note to remind you of our team meeting this Friday at 10 AM in the conference room. It's crucial as we'll be discussing the final plans for the upcoming project. Please come prepared with your insights and any concerns.

Best regards,
Susan

51. What is the main purpose of this email?
    a) To cancel the meeting.
    b) To discuss personal matters.
    c) To remind James of the meeting and its importance.
    d) To change the meeting time.
52. When is the team meeting scheduled?
    a) This Friday at 10 AM. b) Next week.
    c) Today. d) Next month.
53. Where will the meeting take place?
    a) In the cafeteria. b) In the conference room.
    c) Outside the office. d) In Susan's office.

Instruction 3: Read the announcement below and answer the questions.

Attention all residents of Green Meadows Apartments!

The water supply will be shut off for maintenance work tomorrow from 9 AM to 2 PM. This maintenance is essential to upgrade the pipes and ensure better water flow for the future. We recommend residents store enough water for their needs during this period. Additionally, while the maintenance is ongoing, there will be limited access to the basement parking due to the placement of maintenance equipment.

We understand the inconvenience this might cause and truly appreciate your patience. For those with specific concerns or medical conditions that require uninterrupted water supply, please contact our management office immediately to make alternative arrangements.

Thank you for your cooperation.

Management

54. Why is the maintenance work being done?

a) To restrict residents from using water.

b) Due to contamination of water.

c) To upgrade the pipes and ensure better water flow.

d) As a cost-saving measure.

55. What restriction will be in place besides the water shut off?

a) No entry or exit from the apartments.

b) Limited access to the basement parking.

c) Restricted use of elevators.

d) Limited access to the rooftop.

56. What should residents with specific concerns or medical conditions do?

a) Store extra water.

b) Vacate the apartment.

c) Contact the management office to make alternative arrangements.

d) Wait until the maintenance is over.

57. How does the management feel about the inconvenience caused to the residents?

a) They feel it's unavoidable and necessary.

b) They don't mention it in the announcement.

c) They appreciate the residents' patience and understand the inconvenience.

d) They believe residents should be prepared for such interruptions.

Instruction 4: Read the conversation below and answer the questions that follow.

Situation: Hotel Reservation Telephone Conversation:

Receptionist: Good afternoon, Sunlit Hotels. How can I assist you today?

Caller: Hello! I'd like to make a reservation for two, please. We're planning to stay from the 15th to the 20th of next month.

Receptionist: Of course! May I know if you'd prefer a single room with two beds or a double room with one king-size bed?

Caller: A double room with a king-size bed, please. Also, do you have a pool?

Receptionist: Yes, we do have a pool, and it's open from 7 AM to 10 PM. Additionally, guests have access to our gym and spa facilities. Would you like to include breakfast in your reservation?

Caller: Yes, please. Breakfast for both days. Oh, and is there free parking available?

Receptionist: Yes, all our guests are entitled to complimentary parking during their stay. Your reservation is now confirmed for a double room with a king-size bed from the 15th to the 20th, with breakfast included. Do you have any other questions or requirements?

Caller: That's all, thank you!

Receptionist: You're welcome! We look forward to welcoming you to Sunlit Hotels. Have a great day!

58. How many nights is the caller planning to stay at the hotel?
    a) Four nights. b) Five nights.
    c) Six nights. d) Seven nights.
59. What type of room did the caller book?
    a) A single room with two beds. b) A double room with two beds.
    c) A double room with a king-size bed. d) A suite with a king-size bed.
60. What additional amenity did the caller inquire about?
    a) Gym facilities. b) Spa facilities.
    c) Breakfast times. d) Parking availability.

ANSWER KEYS:

Part I: Listening Comprehension (20 items)

1. a | 2. c | 3. b | 4. b | 5. c | 6. b | 7. b | 8. c | 9. c | 10. b

11. a | 12. b | 13. a | 14. c | 15. b | 16. a | 17. b | 18. c | 19. b | 20. a

Part II: Grammar (Use of English) (20 items)

21. c | 22. a | 23. c | 24. c | 25. b | 26. c | 27. b | 28. d | 29. b | 30. b |

31. c | 32. d | 33. c | 34. b | 35. d | 36. a | 37. b | 38. a | 39. c | 40. c |

Part III: Reading Comprehension (20 items)

41. b | 42. b | 43. c | 44. b | 45. c | 46. b | 47. c | 48. b | 49. c | 50. c |

51. c | 52. a | 53. b | 54. c | 55. b | 56. c | 57. c | 58. b | 59. c | 60. d |

Transcripts:

Audio 1: A student talks about her experiences studying abroad. (item no. 1- 2)

"Last year, I had the amazing opportunity to study abroad in France. Paris, to be exact. The city was breathtaking, and I learned so much during my time there. However, despite taking several French courses prior to my trip, understanding and speaking the local language fluently was a challenge. I often had to use gestures or ask locals to speak slowly. But, with time, I got the hang of it!"

Audio 2: A sports commentator discussing a recent match. **(item no. 3- 4)**

"Yesterday's tennis match between the home team and the visitors was truly a sight to behold. Both teams played exceptionally well. However, in a surprising turn of events, the visiting team took the victory after a nail-biting tie-breaker in the final set."

Audio 3: Community Art Exhibition **(item no. 5- 6)**

"Good afternoon, everyone! We are thrilled to invite you to the opening of our Community Art Exhibition this Sunday at the Greenfield Art Gallery. The exhibition will feature a diverse collection of paintings, sculptures, and photographs by local artists. It's a great chance to explore contemporary art and support our talented community members. The doors open at 11 AM and the event will run until 4 PM. Additionally, there will be a workshop for aspiring artists at 1 PM, which you can join for free. Light refreshments will be served throughout the day. So, come along and enjoy a day full of art and creativity. We look forward to seeing you there!"

Conversation 1: In a History Museum (item no. 7-8)

Anna: "John, do you know about the Renaissance period?"

John: "A bit. It was a time of art, literature, and significant scientific discoveries, right?"

Anna: "Exactly! And it had a major influence on philosophy as well. The artistic works of Da Vinci and Michelangelo and the scientific insights of Galileo are prime examples."

John: "Oh, I've seen some of their art. Truly mesmerizing!"

Conversation 2: At a Science Fair (item no. 9- 10)

Mary: "Do you think space exploration is worth the huge investment?"

Speaker: "Absolutely! Apart from discovering new planets, it helps us understand Earth better and might even offer solutions to our current problems."

Mary: "I never thought of it that way. Makes sense!"

Conversation 3: Chatting about a series (item no. 11 - 16)

Man: So, did you see the final episode last night?

Woman: Of course! As if I would miss that!

Man: And?

Woman: It was by far the best episode, definitely.

Man: Yeah, totally. The dragon at the end and all the special effects in that final scene were amazing.

Woman: I loved that part! But I still don't think this series was as good as the others.

Man: Really? But you said you wouldn't want to miss it?

Woman: I know, but still ... it's a lot more predictable than it used to be.

Man: But that's because the story has been told so well that all the characters are reaching their destiny now.

Woman: I don't know ... before, anyone could die at any time so it was exciting! But, this series, no key characters died and we all knew they wouldn't. When Jaime fell in the water after the dragon attacked him, we knew he would make it somehow. And ... oh, surprise, Bronn jumps in and saves him.

Man: They did kill some characters in this series, though. What was that one's name ...?

Woman: Exactly, see! You can't even remember who died!

Man: Hmm. The only thing I didn't like about this series was that it was shorter than the others. Seven episodes instead of ten. Maybe they spent all their money on that dragon!

Woman: Right! I don't understand why they did it, as all the fans would happily watch ten episodes.

Man: I reckon that now they're not using the story in the books any more, they don't have as many ideas.

Woman: That would explain why they're not being as brave with the story too. It's more like a Hollywood film than a TV show now.

Man: So, is Tyrion still your favorite character?

Woman: You know ... surprisingly, I think my favorite might be Cersei.

Man: What?!

Woman: She's so interesting! All the awful things she's done and the way she's just aiming for revenge, even though it won't make her happy. She still surprises us because we're expecting her to have a happy ending where she sees her mistakes and becomes a good person. But she never does, no matter what it costs her. She's unpredictable because we just can't believe anyone would be like her.

Man: I guess. You don't have to like a character for them to be your favorite!

Conversation 4: Phone Call Conversation (item no.17-20)

Alex: Hello, is this the Global Language Center?

Jordan: Yes, it is. How can I help you today?

Alex: Hi, my name is Alex. I'm interested in enrolling in a Spanish course. Could you provide me with some information?

Jordan: Of course, Alex! We offer various levels of Spanish courses, from beginner to advanced. Which level are you looking for?

Alex: I think I'm at an intermediate level, but I'm not entirely sure.

Jordan: No problem. We have a placement test that can help determine your level. Would you like to schedule a test?

Alex: That would be great. When can I take it?

Jordan: We have slots available this Thursday and Friday. Which day works best for you?

Alex: Thursday would be perfect. What time are the tests conducted?

Jordan: We conduct tests from 9 am to 4 pm. Each test takes about an hour. Would you prefer a morning or an afternoon slot?

Alex: A morning slot would be ideal. How about 10 am?

Jordan: 10 am on Thursday is available. I've scheduled you for the placement test. Do you need any other information?

Alex: Yes, could you tell me about the course fees and duration?

Jordan: Sure, the intermediate Spanish course runs for 12 weeks, with classes twice a week. The total fee is $600, which includes all the materials.

Alex: That sounds good. Is there a registration deadline?

Jordan: The deadline for this term is next Monday.

Alex: Great, I'll come in for the test on Thursday and decide then. Thank you for your help!

Jordan: You're welcome, Alex! We look forward to seeing you. Have a great day!

แบบทดสอบทักษะการพูด 20 คะแนน

Speaking Test (20 Points)

An assessment form for speaking performance at the Intermediate (B1+) level, aligned with Cambridge standards, focuses on key areas of language proficiency. This part includes 2 questions, each consisting of 10 points.

The assessor awards marks for four individual criteria:

1. Grammar and Vocabulary
2. Discourse Management
3. Pronunciation
4. Interactive Communication

Question 1: Discuss the impact of social media on personal relationships. Do you think it has more positive or negative effects?

- Grammar and Vocabulary (2.5 points): Assess the use of complex sentences and a range of vocabulary.
- Discourse Management (2.5 points): Evaluate the organization of ideas and ability to stay on topic.
- Pronunciation (2.5 points): Judge the clarity of speech and correct pronunciation.
- Interactive Communication (2.5 points): Observe the ability to engage in the topic, express opinions, and respond to follow-up questions.

Question 2: Describe your favorite book or movie and explain why it made a strong impression on you.

- Grammar and Vocabulary (2.5 points): Look for correct grammar usage and appropriate vocabulary.
- Discourse Management (2.5 points): Assess the coherence and development of ideas.
- Pronunciation (2.5 points): Focus on the accuracy of pronunciation and intonation.

- Interactive Communication (2.5 points): Evaluate the ability to describe, explain, and interact effectively.

Name of Student:	Total marks: /10

Question 1: Discuss the impact of social media on personal relationships. Do you think it has more positive or negative effects?

Criteria (10 points)	Comment		Evaluation Marks
1. Grammar and Vocabulary (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	
2. Discourse Management (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	
3. Pronunciation (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	
4. Interactive Communication (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	

Comment:

Name of Student:	Total marks: /10

Question 2: Describe your favorite book or movie and explain why it made a strong impression on you.

Criteria (10 points)	Comment		Evaluation Marks
1. Grammar and Vocabulary (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	
2. Discourse Management (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	
3. Pronunciation (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	
4. Interactive Communication (2.5)	Good ☐	Not so good ☐	

Comment:

ตารางที่ ง.1 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ข้อที่	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
ข้อ 1	9	3	0.40	0.40
ข้อ 2	8	1	0.30	0.47
ข้อ 3	7	3	0.33	0.27
ข้อ 4	8	3	0.37	0.33
ข้อ 5	10	1	0.37	0.60
ข้อ 6	10	2	0.40	0.53
ข้อ 7	9	3	0.40	0.40
ข้อ 8	10	2	0.40	0.53
ข้อ 9	10	4	0.47	0.40
ข้อ 10	8	6	0.47	0.13
ข้อ 11	9	5	0.47	0.27
ข้อ 12	9	5	0.47	0.27
ข้อ 13	11	3	0.47	0.53
ข้อ 14	9	5	0.47	0.27
ข้อ 15	11	3	0.47	0.53
ข้อ 16	11	4	0.50	0.47
ข้อ 17	12	3	0.50	0.60
ข้อ 18	10	5	0.50	0.33
ข้อ 19	11	5	0.53	0.40
ข้อ 20	12	4	0.53	0.53
ข้อ 21	11	5	0.53	0.40
ข้อ 22	10	6	0.53	0.27
ข้อ 23	11	5	0.53	0.40
ข้อ 24	12	4	0.53	0.53
ข้อ 25	10	6	0.53	0.27
ข้อ 26	10	7	0.57	0.20
ข้อ 27	11	6	0.57	0.33

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
ข้อ 28	10	7	0.57	0.20
ข้อ 29	13	5	0.60	0.53
ข้อ 30	12	6	0.60	0.40
ข้อ 31	9	8	0.60	0.30
ข้อ 32	10	9	0.63	0.07
ข้อ 33	12	7	0.63	0.33
ข้อ 34	10	10	0.67	0.00
ข้อ 35	12	8	0.67	0.27
ข้อ 36	13	7	0.67	0.40
ข้อ 37	13	7	0.67	0.40
ข้อ 38	13	8	0.70	0.33
ข้อ 39	13	8	0.70	0.33
ข้อ 40	13	8	0.70	0.33
ข้อ 41	11	10	0.70	0.07
ข้อ 42	13	8	0.70	0.33
ข้อ 43	11	10	0.70	0.07
ข้อ 44	12	9	0.70	0.20
ข้อ 45	15	6	0.70	0.60
ข้อ 46	12	9	0.70	0.20
ข้อ 47	13	9	0.73	0.27
ข้อ 48	14	9	0.77	0.33
ข้อ 49	14	9	0.77	0.33
ข้อ 50	14	9	0.77	0.33
ข้อ 51	13	10	0.77	0.20
ข้อ 52	14	10	0.80	0.27
ข้อ 53	14	10	0.80	0.27
ข้อ 54	14	10	0.80	0.27

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
ข้อ 55	14	10	0.80	0.27
ข้อ 56	15	10	0.83	0.33
ข้อ 57	15	10	0.83	0.33
ข้อ 58	15	10	0.83	0.33
ข้อ 59	15	13	0.87	0.27
ข้อ 60	15	12	0.90	0.20

หมายเหตุ. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.87

ตารางที่ ง.2 คะแนนทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

Pre-Test							Post-Test							ผลต่าง	ผลต่าง^2
N	Listening (20)	Speaking (20)	Reading (20)	Writiing (20)	Total (80)	CEFR	N	Listening (20)	Speaking (20)	Reading (20)	Writiing (20)	Total (80)	CEFR		
1	15	17	18	16	66	B1	1	17	17	19	18	71	B1+	5	25
2	14	15	13	12	54	A2	2	15	17	15	16	63	B1	9	81
3	16	15	16	15	62	B1	3	16	17	19	16	68	B1+	6	36
4	10	14	16	13	53	A2	4	12	15	18	15	60	B1	7	49
5	17	16	18	15	66	B1	5	18	17	16	17	68	B1+	2	4
6	15	15	16	15	61	B1	6	15	16	18	16	65	B1+	4	16
7	20	19	19	18	76	B2	7	20	19	20	19	78	B2	2	4
8	11	14	15	17	57	A2	8	13	16	17	18	64	B1	7	49
9	17	15	17	16	65	B1	9	18	17	18	18	71	B1+	6	36
10	14	15	13	14	56	A2	10	14	16	15	15	60	B1	4	16
11	10	14	12	14	50	A2	11	12	15	13	15	55	A2	5	25
12	8	15	16	14	53	A2	12	10	16	16	15	57	A2	4	16

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

Pre-Test							Post-Test							ผลต่าง	ผลต่าง^2
N	Listening (20)	Speaking (20)	Reading (20)	Writiing (20)	Total (80)	CEFR	N	Listening (20)	Speaking (20)	Reading (20)	Writiing (20)	Total (80)	CEFR		
13	16	15	16	17	64	B1	13	16	18	19	18	71	B1+	7	49
14	15	12	15	16	58	A2	14	16	15	16	17	64	B1	6	36
15	14	15	17	15	61	B1	15	15	16	17	17	65	B1+	4	16
16	12	14	15	14	55	A2	16	15	16	17	16	64	B1	9	81
17	10	14	13	15	52	A2	17	15	16	16	16	63	B1	11	121
18	15	16	17	16	64	B1	18	17	18	18	18	71	B1+	7	49
19	14	12	16	15	57	A2	19	16	15	17	17	65	B1+	8	64
20	14	13	14	12	53	A2	20	16	15	16	14	61	B1	8	64
21	16	17	17	17	67	B1	21	18	17	18	18	71	B1+	4	16
22	12	14	15	14	55	A2	22	15	15	16	15	61	B1	6	36
23	16	17	16	15	64	B1	23	17	18	18	18	71	B1+	7	49
24	17	15	15	16	63	B1	24	18	16	17	15	66	B1	3	9

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

Pre-Test							Post-Test							ผลต่าง	ผลต่าง^2
N	Listening (20)	Speaking (20)	Reading (20)	Writiing (20)	Total (80)	CEFR	N	Listening (20)	Speaking (20)	Reading (20)	Writiing (20)	Total (80)	CEFR		
25	13	14	16	13	56	A2	25	14	16	17	15	62	B1	6	36
26	12	11	15	12	50	A2	26	15	15	17	16	63	B1	13	169
27	14	13	12	12	51	A2	27	16	15	16	14	61	B1	10	100
28	13	15	14	15	57	A2	28	13	15	16	16	60	B1	3	9
29	13	14	14	14	55	A2	29	14	15	16	14	59	A2	4	16
30	15	15	16	17	63	B1	30	16	17	19	18	70	B1+	7	49
รวม	418	440	462	444	1764		465	462	486	510	490	1948		184	1326
เฉลี่ย	13.93	14.67	15.40	14.80	58.80		15.50	15.40	16.20	17.00	16.33	64.93			
S.D.	2.57	1.63	1.73	1.65	6.15		8.80	2.11	1.13	1.49	1.45	5.17			
ร้อยละ	69.67	73.33	77.00	74.00	73.50		77.50	77.00	81.00	85.00	81.67	81.17			

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก จ

เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป

เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม

ดาวน์โหลดเอกสาร โดยสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code) ดังนี้

เนื้อหาบทที่	เรื่อง	หน้า	สแกน QR Code
Unit 1	Listening Practice	18-37	
Unit 2	Creative Speaking	38-71	
Unit 3	Listening and Speaking	72-93	
Unit 4	Reading	94-133	
Unit 5	Writing	134-181	
Unit 6	Speaking and Writing	182-216	

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร ๐๙๗ ๓๑๙ ๒๙๙๖

ที่ คบ.ภอ.๐๐๑ /๒๕๖๗ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รายงานคะแนนผลการสอบวัดความรู้ ความสามารถภาษาอังกฤษ (RMU-UET)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิเทศสัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ

ด้วย ข้าพเจ้า นางธนัชพร ขัติยนนท์ ปูนอน อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ และเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ หัวข้อวิจัย เรื่อง *"การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป"* โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ ๓ รหัสหมู่เรียน ๖๔๓๑๑๐๐๒๐๑ – ๖๔๓๑๑๐๐๒๐๒ และ ชั้นปีที่ ๔ รหัสหมู่เรียน ๖๓๓๑๑๐๐๒๐๑ และ ๖๓๓๑๑๐๐๒๐๒ ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังหน่วยงานของท่าน ให้ข้อมูลรายงานคะแนนผลการสอบวัดความรู้ ความสามารถภาษาอังกฤษ (RMU-UET) ซึ่งเป็น**ผลคะแนนล่าสุด**ของนักศึกษา ฯ เพื่อผู้วิจัยจะนำไปยืนยันประสิทธิผลเครื่องมือการวิจัย ฯ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(นางธนัชพร ขัติยนนท์ ปูนอน)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๒๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลี้ยง ทุมทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
๒. แบบประเมินความสอดคล้องโครงร่างหลักสูตร
๓. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างหลักสูตร

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๒๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
๒. แบบประเมินความสอดคล้องโครงร่างหลักสูตร
๓. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างหลักสูตร

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๒๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนชาติ หล่อนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
๒. แบบประเมินความสอดคล้องโครงร่างหลักสูตร
๓. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างหลักสูตร

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว๑๙ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยเพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)

คณบดีคณะครุศาสตร์

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๒๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
๒. แบบประเมินความสอดคล้องโครงร่างหลักสูตร
๓. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างหลักสูตร

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๒๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนธยา น้อยวังคลัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
๒. แบบประเมินความสอดคล้องโครงร่างหลักสูตร
๓. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างหลักสูตร

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว๑๙ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง

ด้วย นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์ รหัสนักศึกษา ๖๔๙๒๑๐๕๕๐๑๐๑ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพาพร สุจารี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยเพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)

คณบดีคณะครุศาสตร์

MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวธนัชพร ขัติยนนท์

วัน เดือน ปีเกิด 11 กรกฎาคม 2526

สถานที่ทำงาน 80 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2554	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเพื่อการสื่อสารนานาชาติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
พ.ศ. 2567	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ มหาวิยาลัยราชภัฏมหาสารคาม